

Nr. 39

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS 30 d. rugsėjo (September), 1910 m.

Metas XIX

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITISKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Prasidėjusi Maskolijoje, ar gal jom atvilkta iš Azijos cholera, siaučia caro ir sudomoralizuotų biurokratų valdomoj viešpatystėj jau nuo kelių metų, o biurokratai nemoka jos išnaikyti. Cholera prisigriebė iš Maskolijos ir į kitus kraštus, pv. į Prusus, Vengriją, Italiją, Turkiją, bet ten, išėmus Turkiją, lygiai valdžia, kaip ir žmonės energikai su cholera kovoja, todėl neleidžia įsigilinti; kadangi Maskolijoje pati valdžia draugijos pagalbos neįsileidžia, o valdininkai kovoti nemoka, tai liga vis giliau leidžia šaknis. Jau kas gali Maskoliją pamokinti, tai vien svetimi kraštai, nes viešpataujanti Maskolijoje epidemija ir kitur gali išsiplatinti. Jau Anglijos laikraščiuose buvo pakeltos klausimas, ar ne laikas įsikisti į Maskolijos valdžios kovos būdą su cholera ir ją priversti energiskiau pildyti daktarų nurodymus; jaigu gi nesidurtų, tai griebtiesi boykoto. To maskolijoje valdžia ir ją atstovaujanti biurokratai labiausiai bijosi; mat, saviems burna kalėjimais galima uždaryti, jaigu jie rugotų, su svetimais to padaryti negalima, o be jų Maskolija apsičioti negali, ypač be svetimų pinigų, už jų biurokratų nuvargintame krašte nėra nei tiek reikia biurokratų užlaikymui. Kitur valdžia yra žmonėms, Maskolijoje gi žmonės valdininkams, kurie pančioja, spaudžia ir išnaudoja žmones taip, kad jie nežino, kas jiems leista, o kas ne, nes vietiniai gubernatoriai išleidžia savo padavėjimus, kurie esančias teises į niekus paverčia. Tokiu būdu valdžia užmuša visą žmonių energiją, jų iniciatyvą. Tokiose sanlygose jie su apidimijom kovot negali, net jaigu norėtų, valdžia jiems savo įsičišimu, drausmėmis sunkina. Tokiose sanlygose Maskolijai esant, joje cholera viešpatauja, nes biurokratai jos negali kalėjiman pasodinti.

Sulig žinių, surinktų sveikatos užveidose, iki šiol Maskolijoje buvo 211076 cholera apsirgimai, o 88716 mirčių; už tas žinias gyvastis teisingai galima valdžią kaltinti, nes tik dėl jos nerangumo tiek mirčių buvo. Cholera pasiekė jau ir Siberiją; apsišėikė ji Amuro apskrityje. Peterburge ji tępė smarkiai siaučia.

Biurokratai nemoka nuo nelaimių žmones apsaugoti, tik moka jie žmonių gerovę naikinti, juos puldyti. Jie, su pagalba fanatikų, dumoj pervažavo su manymą panaikinti Finlandijos savistovystę, nes valdžią atidavę priežiurai maskolijai ministerijai, kurie nieko gero daryti nemoka. Caras tą patvirtino ir savo dekretą pasuntė Finlandijos seimui, kad jis jį prisakyta priimti. Kaip reikėjo laukti, taip ir atsitiko: Finlandijos seimo pirmininkas visai neleidžia seimui perkrauti caro dekretu išreikštus reikalavimus. Ką caras ant to atsakys, nežinia, greičiausiai jis uždarys seimą ir daugiau jo nešauks. Taip Maskolijos carai padarė ir Lenkijoje ir Lietuvoje. Mat užkariavau, ar iš noro pasidavusių tautų atstovų bės stabdo biurokratų godumą, o carui ir rupi vien biurokratų laimė, todėl jis naikina tą, kas biurokratams gali sunkinti išnaudojimą užkariavusių tautų.

JAPONIJA.

Niekur gal kitur, išėmus Maskolijos, tik čia be nuopelnų valdona pavaldinių nebuvo taip godojami kaip Japonijoje. Maskolijoje carų žmonės garbino, už ne garbinimą buvo kiekvienas persekiojamas, caro ypata buvo šventa, jo norai šventi, nes už abejojimą apie šventumą grėsė didelis pavojus didelis baismės. Japonijoje ciesa-

rius ypata buvo godojama, nes išliko dabar valdantis cesorius Japoniją ištraukė iš užsidarymo saviję pastatė ją eilėse civilizuočiausių tautų. Kas svarbiausia, kad jis pirmą buvo dvasiškuoju Japonijos valdonu, o dvasiškią veik visur gina senovę, neina su pažanga; Japonijos cesorius todėl yra išėmus. Jį už tai japončiai godoja. Kitur volderonai slepiasi už kareivių pečių. Japonijos cesorius apsisaukėjas nereikalingas, jį nuo piktadary apgina visa tauta. Ir ištikro Japonijoje nebuvo pasikėsinimų ant valdono gyvasties; tik dabar laikraštis "Hochi Shinbun" praneša, jog mieste Tokio susekta suokalbais ant cesorius gyvasties ir būk sumta tulas suokalbinių skaitilys, būk surasta bombų dirbtuvė, bambos turėjo padėti suokalbiniams jų tikslą atsiekti. Suokalbinių vadovas anarchistas Hotaka seniaus gyveno Jungtinuose Valstijose; sugrįžęs Japonijon, buvo sandarbininku vieno radikališkos pakraipos laikraščio. Amerikoj jis sutvėrė anarchistišką organizaciją. Hotaka sumintas ir laukčia teismo; sumta ir keli jo padėtojai.

PERSIJA.

Persijos randas nori pas Europos bankininkus pasiskolinti 50 milijonų dolarių pinigų. Išsųk Prancūzija buvo pažadėjus paskolą duoti, bet reikalavo, kad Persija paimtų prancūzus išdą prižiūrėti. Persija išsųk sutiko bet paskui išdą prižiūrėti ir reformuoti pamė amerikėnus. Už tai prancūzai atsakė paskolą duoti. Kontraktą perdavė Anglijos bankininkams. Tie sutiko paskolą duoti, jaigu paskolų dalyvaus ir Vokietijos bankininkai, nes juo daugiau krastų dalyvaus paskolų juo geriau apsaugoti bus paskolinti pinigai, nes randai už bankininkus ir ukėsus davusius paskolų pinigų turi užstoti. Vokietija vienok atsakė paskolų dalyvaus, todėl dabar nei Prancūzija, nei Anglija Persijai pinigų skolinti nemori, nes mato, kad Vokietija nuo paskolos davimo atsisako.

ISPANIJA.

Vaidai Ispanijos valdžios su kuningija ir su Rymo popiežium dar nepasibaigė, vaidai traukiasi toliau. Skirtumas tik tame, kad dvasiškią, jausdama savo silpnumą, karščiuojasi ir pyksta. Valdžia neįsprendžia, leidžia kuningams jai neprelankias demonstracijas kelti. Dabar popiežius prisakė sekanciam nedėdienį laukuose, ne bažnyčiose, laikyti mišias, kad tuom pakelti dvasią, sudrūtinti tikinčių ir savon pusėn patraukti abejojančius. Valdžia leidžia kuningams tokias jai neprelankias demonstracijas kelti.

PORTUGALIJA.

Pereitą savaitę Portugalijoje susekė republikonų suokalbį prieš karaliaus valdžią. Suokalbiniškai, kaip užtikrina policija, buvo susikalbėję nudėti karalių, ir išversti monarchiją, o jos vietoj įvesti republikonišką rėdą. Tulose vietose rado bombų dirbtuves ir suėmė tula suokalbinių skaitilį. Progre-sistai karaliui pranešė, jog revoliucija neįsenginama, jaigu karaliaus valdžia neužves krašte ekonomiskų reformų, nes dabartinėse sanlygose žmonės negali gyventi.

Karalius, atidarant parlamentą, savo nurodymuose jau apreiškė, jog ministeriai paduos parlamentui sumanytą ekonomiskų reformų. Nežinia tik, ar ty reformų sumanymas užganėdys gyventojus.

Apart to, randas dar pykstasi su dvasiškią, kuri dabar eina iš vien su revoliucijos šalininkais ir yra monarchijos priešu.

VOKIETIJA.

Socialistai Vokietijoje gana svarbi politiska partija; dabar rados parlamente socialistų atstovų skaitilys sumazėjo, bet visorai šventi, nes už abejojimą apie šventumą grėsė didelis pavojus didelis baismės. Japonijoje ciesa-

mai. Kongresas neprisidėjo prie susitaikymo, priešingai, nesutikimus dar padidino. Pietinės Vokietijos socialistai norėjo, kad socialistai nedalyvaų parlamento darbuose, bet matydami, kad persvara yra šiaurinių delegatų pusėj, aplėdo posėdžius. Todėl socialistų partija gali suskilti, kas, žinoma, sudrūtintų jų priešų eiles, o priešų socialistai turi daug, o pritarėjų ir padėtojų visai terp kitų partijų neturi. Todėl, pasidalinus partiją, ateinančiuose rinkimuose ji gali dar daugiau žudyti vietų parlamente.

CHINAI.

Chinuos lankosi dabar Jungtinių Valstijų karo ministeris Dickinson. Lygiai gyventojai, kaip ir valdininkai priėmė jį labai prielankiai. Amerikoj yra mananti, kad laukiamam kare Amerikos su Japonija, Chiniai ir Amerika eis išvien prieš Japoniją. Bet apie tai galima abejoti. Už ką chiniečiai turėtų Amerikai padėti dar labiau susidurti? Jug chiniečiai, turbūt niekur nėra taip nepakenčiami, kaip Amerikoj. Argi už tą nekentimą ir skriaudimą chiniečiai turėtų Amerikai padėti? Prieš karą su Japonija Maskolijos karo ministerį karštai priėmė japoniečiai, bet paskui jį mušė Mandžurijoje. Ir maskolai manė, prasidėjus nesutikimams, kad Chiniai eis su jais prieš Japoniją; bet apsiroko. Taip apsiroko ir laukianti Chinų pagalbos prieš Japoniją Amerikos siūdanai sankaikos laike ant chiniečių politikieriai.

IS LIETUVOS.

IS VILNAUS.

Vilniaus lietuviai darbininkai nepaliauna rengę gegužines. Kiekvieną šventadienį, prašivus saulutei, po maldų darbininkai lietuviai traukia būriais apsirinkton vieton. Šį nedėdienį rugpičio 15 d. buvo surengta gegužinė palei Belmontą, augstai ant kalno, labai poetiškoj vietoj. Susirinko arti pusantro simto jaunimo vienų darbininkų ir tarnaičių, tarp kurių matyt buvo keletas mokinių "švedų" ir net trejetas studentų. Turėjo savo mūziką: du griežė smuikais, vienas pūtė klarnatą ir vienas armoniką, net kankliavo kankliais. Ūpas ir tvarka tarp besilinksminančiųjų buvo kupulniausias. Visi šoko, dainavo, žaidė atsidėję, "net pusį šakos lanko". Nors tai buvo prastų darbininkų gegužinė, bet daug ko būty galėję pasimokyti mūsų Vilniaus inteligentai. Matyti buvo visų atvirumas, solidariskumas, meiltingumas, liupsybė, lygybė. Žadė, kaip viešos seimynos vaikiai, niešai ant sryko, gryno oro. Temstant visi linksmu būriu, dainuodami grįzo niestant kiekvienas patenkintas.

("Viltis").

Senatoriaus Garino įsakymu suimta Vilniuje buvusis Dvynsko kariuomenės sandėlių užveizda atsiųstyding pernai generolas majoras Gogencovas. Atėjusieji suimti generolo policistai buvo labai mandagus: atėję, kuomet jisai dar miegojo, nekėlė, bet palaukė iki neatsikels. Vis delto suėmė ir patupdė gubernijos kalėjime.

("Viltis").

Vilniuje labai prasiplatino skarlatina. Vaikų-ligonbutis Žvėryne kimsė prikimstas ligoniais. Kasdieną pribūna nauji ligoniai, bet jau nėra kur juos priimti. Sanitarų komisija nutarė priiminti tokiuos ligonius Lukiškių laikiniame ligonbutyje limpančioms ligoms.

("Viltis").

Rugpičio 18 d. Žorzo viešbutyje apistojo Tomsko miestėlas M. Chotimskis ir apsisakė laikraščiuose, įsiekęs panelės akty perrašinėjimui. Kurios tik panelės

ji kreipėsi, Ch. pradėdavo prie jų meilinties ir begėdiskus norus joms reikšti. Suzinojusi apie tai policija, suėmė tą geradari.

("Viltis").

IS KAUNO.

Likvidacijų skyrius prie Kauno valstiečių banko įnešė Kauno mokslo direktorijai pasiūlymą atidaryti naujas mokyklas šiose vietose: Likšeliuose, Sialiu ap., Jolave-Garžuose to paties ap., Kantaufiniuose, Telsių ap., Šilokaukyje, Raseinių ap., Batkūnuose, Sialiu ap., Adakavė, Reseinių ap. ir Dirvenuose Sialiu ap.

("Viltis").

Naujoji muzikos mokykla. Netrukus Kaune bus atidaryta nauja muzikos mokykla. Įsteigė ją — žinomoji kauniešis dainininkė Teresė Ippo. Mokymo programa bus, kaip Peterburgo konservatorijoje. Mokestį už mokslą žadama nustatyti labai mažą, o gabesnieji mokiniai bus mokomi ir visai dykai.

("Viltis").

Rugpičio 15 d. naktį Reichseligimano viešbutyje atsitiko kruvina drama. Prieš ketelį dienų tame viešbutyje viename kambaryje apsigyveno kažkoks Morozovas, 23 metų, iš Vologdos, ir kurnietė Ona Čechovskaitė, 24 m. Tą dieną atėjo pas juos kažkoks Ankinodovas, kurį kaitarė mylimoji Čechovskaitė. Ankinodovas šovė į Čechovskaitę ir Morozovskį. Pastarasis, nors pasautas, išsoko per langą ir ėmė šaukti pagalbos. Tuo tarpu Ankinodovas ėmė pjaustyti peiliu Čechovskaitę kolai ta nekrito alpama iš sopulio. Tuomet A. šovė pats sau kaktą, bet kulipka atsoko nuo kaktakaulio atgal. Tai matydamas A. persiplovė sau gerklę. Nugirdė šaukus viešbutio tarnai pasaukė policiją, kuri, atėjusi, ir išaužė duris, rado A. negyvą, C. buvo vos gyva.

("Viltis").

MARIJAMPOLĖS PARODA. Štai dešimčiai dienų suėjus atsisvers Marijampolės paroda. Tai bus pirmutinė pačių lietuvių surengta paroda.

Parodos Komitetas dirba kiek galėdamas, kad paroda pasisektų. Bet ir šiaip visiems lietuviams, ypač Suvalkų gubernijos, pridėra kiek imanant ta paroda parenti. Parodos pasisekimas — tai mūsų pasisekimas. Štai turime Parodos Kvieslį, atsiųstą Parodos Komiteto. Iš jo matome, kad dovėnoms už geresnius rodokus daiktus vienas pinigais yra 1300 rubl., neskaitant medalių ir pagiriamųjų laisčių. Kas nori piniginių pelnų, tas tikrai parodoj neapsirik, nes tie 1300 rublių reikia juk išdalyti, nekalbant apie tai, kad parodoj galima bus brangiai savo daiktai parduoti.

Be to vien pinigai iki šiol lietuvių ir visomenės darbą kvietė. Kelionis dešimtimis teta sunkaus bet sutartinio darbo mes esame jau kiek impratinti ir be pinigino užmoknesio dirbti.

Tai vis leidžia tikėtis, jogei paroda nusiseks.

Laiko jau nedang teliko. Jei kas, lietuvišku būdu, ant kitų atsidėdamas arba patimai neran gumui pasidodamas atėję ta parodą nesirūpino, tegul dabar skubina, kaip geresnio turį, parodon išstatyti. Tegul nemano, jog nėra čia ko man prisidėti. Ne, vyručiai! Ant visu esnpratusių lietuvių gni pareiga parodos pasisekimui pagalvėti. Reikalinga, kad paroda išdėytų tikrai naudinga. Taigi, nesnauskime!

Tegul ūkininkai pagubena tenai savo užaugintus geresnius gyvulius, tegul parodo savo javus, vaisius, daržoves, padarus, prietaisus ir kitus naudingus pramanykus.

Amatninkai ir prielabite su savo išdirbimais — kumplai, stalai, suvėjai, kalviai, kalteležiai ir kitas rašinėjimui. Kurios tik panelės

išvežkit — galėsite juos pardavinėti.

Moteris, pasirodykite savo rankų darbais: verpalais, audimais, mezgimais, siuvinėjimais ir kitais knibiniais! Nenėmirskite ir valgomųjų daiktų (kumpių, skilandžių, sūrių, girių, midų ir k.) ir naminių pagrazinimų!

Mergelės dar papnokskeite parodą gelėmis, vazonuose ar darželiuose pasodintomis: intaisykite rūtų darželį.

Pabrikantai parodoj irgi ne mažai naudos gali turėti. Suvalkų gubernijos lietuviai gali daug jų išdirbinių išpirti. Taigi suveskite į pažintį su savo išdirbiniais.

Be visko čionai neįsipašakosi, ką gali parodoj išdėtyti.

Jai į jomarkus mūsų žmonės suveža daugybę daiktų pardavinui, tai parodon kur-kas naudingiau yra pasirodyti, nes už pirkinius ir brangiau moka ir dar dovanas duoda.

Paroda, tai irgi jomarkas, tik parinktuoj daiktų.

Be to parodoje bus kasdien pasikaitos, pamokymai, kur galima bus pasimokyti, kaip žemę geriau dirbti, kaip iš gyvulių didesnis pelnas turėti, ką naudingę yra kitur apsiavęstus ūkininkai prasiimanę.

Neužmiršta ir pasilinksmimai — kasdien per parodą bus muzika ir teatro vakarai.

Paroda prasidės rugsėjo mėnesio 18 d. (nedėdienį) pirmą valandą po piet.

Parodos Komitetas. Paskiausioji žinia skelbia, kad žitos parodos nebus. Neleisus vyriausybei vesti parodon raguočių gyvulių, kiaušinių ir avių, paroda liko atidėta kitoms metams.

("Lietuvos Žinios").

IS VILKAVISKIO.

Liepos 29 diena surengto čia arklių parodon suvedė 61 arklių, iš jų 20 (arklių) dvarponių. Dovanos už arklius išdalino šioms dvarponiams ir ūkininkams: 1) dvarponiui Bundžinskui už vieną kumelę 85 rublius ir sidabro medalių ir už antrą — 35 rublius; 2) dvarponiui Svidai už vieną kumelę 60 rublių ir bronzos medalių ir už antrą 40 rublių; 3) dvarponiui Strumilai už kumelę 50 rubl. ir pagiriamą laisčią; 4) ūkininkui Juozui Siručniui už kumelę 35 rubl.; 5) ūkin. Juozui Matusevičiui už kumelę 30 rubl.; 6) ūkin. Mykolui Siručniui — 20 rubl. ir 7) ūkin. Valaičiui už eržilą 20 rublių.

Tokiu būdu, nors dvarininkų arklių buvo 3 kartus mažiau, bet dovanų dvarininkams teko 3 kartus daugiau, negu ūkininkams. Be to, pirmiau dvarininkai pinigų dovanoms nelabai norėdavo nei imti, gana būdavo medalių, bet dabar šie pinigais jie paėmė 270 r., 2 medaliu ir 1 laisčią.

Malonu būtų, kad ateinančiais metais gerbiamieji ponai skirian tieji už arklius dovanas daugiau atkreiptų akis į ūkininkų išaugintus arklius, nes to reikalauja šalies nauda.

Mikš Dėdė.

("Lietuvos Žinios").

IS VILKAVISKIO.

(Nuo mūsų korespondento). Vilkauskis gyventojų turi apie dešimtį tūkstančių, daugiausiai žydų; yra lenkų ir rusų. Lietuvių namų savininkų ir šiaip gyventojų gan žymi dalis.

Yra čion Senapylės "Žagrės" draugijos sankrovos skyrius, pasamdytame žydo name. Namas sankrovai neatsakantis. Ūkiški pasidaryti. Tegul nemano, jog nėra čia ko man prisidėti. Ne, vyručiai! Ant visu esnpratusių lietuvių gni pareiga parodos pasisekimui pagalvėti. Reikalinga, kad paroda išdėytų tikrai naudinga. Taigi, nesnauskime!

Tegul ūkininkai pagubena tenai savo užaugintus geresnius gyvulius, tegul parodo savo javus, vaisius, daržoves, padarus, prietaisus ir kitus naudingus pramanykus.

gudiško ištaipytą ir lietuvišką pasirašas. Smuklių ir alinių daugybė. Todėl ir girtų šventadieniais ar prekydieniais netruksta. Geria daugiausiai kaimiečiai.

Šiaip lietuviai tautiškai susipratę ir ant gatvės visur girdisi kalba lietuviška. Liaudies apšvietimas žymiai paklėjęs; laikraščiai ir knygos vis labiau ir labiau platinasi tarp kaimiečių. Ir vėl geras apšvietimas tarp ūkininkų. Ieisti savo vaikus mokslan. Užpėnai įsteigta čionai gimnazija. Lietuvių mokinių, veik pusė. Šiais metais visi javai uždėro gerai ir kaip patis ūkininkai sako: "neturėję nei kur krauti javų".

Pramonijos ir fabrikų čia nėra, išskyrus mažą ūkiškų irankių dirbtuvę, vadinamą "Selmų fabriką". Ūkiški padargai išdirbami čia blogos rūšies. Ir čionai daugiausiai darbininkai ne lietuviai bet vokiečiai. Todėl daug skursta čia darbininkų lietuvių, nes nėra ganėtinai uždabio, jie traukia Amerikon, lieka daugiausiai raiši, nesveiki, kurių Amerikon neleidžia. Ir toki, kurie neturėjo pinigų nuvažiuoti Amerikon; tie uždabiauja pas ūkininkus ar dvaruose.

Pas ūkininkus darbininkams moka: vyrams metinė alga nuo 40 — 60 rub., moteriškoms nuo 20 — 35 rub. Vasaros laikų, esant laukų darbams, vyrams moka nuo 35 — 60 kap., o moteriškoms 25 — 30 kap. diena. Bet po tiek moka tik par darbymetę, ir tai žiūrint koks darbas. Dvaruose, darbininkas kumetis par metus, su visu kuom apskaičius, gauna 120 — 150 rub. su savo užsilikymu per metus.

Jaigu darbininkas turi seimyną, tai jo buvis labai skurdus. Dienininkų darbininkų uždabiai dvaruose nepervirėja uždabai pas ūkininkus.

Kaimo ūkininkų pasilinksmimai, vadinami vakaruškomis, pasidėkavojant kunigams, beveik visai pranyko. Tik kur-kekur dar drasesnieji, suėję, pasioka, dainuoja. Vijoje vakaruškų nieko naujo neįsteigta. Didelis par tai jaunimo prisirišimas prie alaus ir degtinės, nors vietomis atsiranda jaunikaičių ir tikrų šviesos platinotojų. Par tai, žinoma, nyksta ir abelnas linksmumas gyventojų. Lietuviškos dainos vis girdisi rečiau ir rečiau. Povakariais laukai jau neskamba maloniais melodiskais balseis dainuojančių lietuvių. Nemalonus apsišėikimas!

V. Krivaitis.

IS SUVALKŲ GUB.

Suvalkų gab. per Valstiečių banką prieinamomis sąlygomis parododama dvarai: Strijai, Straičiškė, Krykštonis, Dairimėklis ir Udrų gijė. Parduoda mažaisiais 6 dvarų — daugiausia 30. Perkant žemę, reikia įmokėti 10% visų sumos, už likusius pinigų mokasi 4% per dvi rati kasmet — ilgiausiai per 4 metus. Pirkime minėtos žemės pirmenybę turi bežemiai ir mažesniai vietiniai gyventojai. Smulkmenas suzinoti galima pas banko agentą, nuolatos gyvenantį Strijų ūvare, Seinų apskrityje. Suvalkų gab. Po metų, vietiniams gyventojams žemės pirmenybę dvarų neišpirkus, nebegalima bus pirkti.

Kun. Tautkrevičius.

("Viltis").

IS SEINŲ.

Miesto 3-klėsėn mokyklon išlaikė kvotimuo 47 mokiniai: tame skaičiuje — 23 lietuviai, 17 lenkų, 2 rusų, 2 vokiečių ir 2 žydų. Tai gi dabar mokykloje yra 68 lietuviai, 47 lenkai, 12 rusų, 7 žydai ir 2 vokiečių, išviso 136 mokiniai. Du pėnai baigusis ta mokykla mokiniu gavo iš Peterburgo (iš ministerijos) raštą, kad juodu gali įstoti į Seinų kunigų seminariją. Mat, pėnai keli mokiniai išlaikė į seminariją kvotimus, bet gubernijos vyresnybė neleidžia juos priimti del jų neva mažo mokslo. Du šį jė pėnai gi pasiskundė Peterburgan, o dabar gavo prielankų atsakymą, ir bus seminarijon priimtu. Vienas iš jų lenkas, kitas puslenkis. Lietuviai patingėjo ar pabijoję skundą paduoti.

Galima tikėtis, kad tokiu būdu bus seminarijon priimti ir tie mo-

gini, kurie šiemet išlaikė kvotimus, o kuriuos gubernijos vyresnybė jau atmetė.

Seinų 3-klėsėje mokykloje visose klėse yra po kelias liuosas vietas. Norintieji dar gali įstoti. Kvotimui bus po Visų Šventų ir Naujųjų Metų.

X.

("Saltinis").

IS SENAPILĖS.

Senapilėje Vydūno drama vadinanti pavyko. Pasizymėjo Visuomenės ir Mykolas. Taip-pat pavyko gerai gyvieji paveikslai: 1) Haudžiava Lietuvoje ir 2) Aušra. Padainavo: 1) "Serius žirgelį" (M. Čiurlanio harm.), 2) Lėk, saln-lėli (Č. Sasnauskio harm.), 3) "Prapuoliau Močiute" (M. Čiurlanio) ir 4) "Užnigo žemė" (Č. Sasnauskio). Kaip dainos pa'ra, nesakyti, nes... pats dainavau.

Visą įspūdį gadinio publika, kurios negalima buvo nutildyti: kur reikėjo verkti — juokėsi, kur juokai ėmė — ten susigraudindavo. Mat, dauguma ateina ne vaidinimo pasizūrti, bet pasukti, ir jau gerokai inkausė. Tokių mūsų vaidinimų tvarką būtinai reikia taisyti, o vienintėlis būdas — rengti vaidinimą skyrium nuo šokių; kitių mes augčiau nepakilsim. Žinoma, mažiau pelnysime, bet... dailė ne melžiama karvė. Prisizūrtėjau as rusų "Dailės teatrui" Maskvoje: tenai stato tik po vieną veiklą, pasivėlavusių nebeleidžia, kol nepasibaigs aktas, ne muzikos, ne šokių tenai nėra. Veikalų gi mes jau turime Vidūno, Liudo Giros, Vaizganto, Gužovio ir kitų.

Tik nevykni dailės į klouną, kaip dabar.

E. Draugelis.

("Viltis").

inai, kurie šiemet išlaikė kvotimus, o kuriuos gubernijos vyresnybė jau atmetė.

Seinų 3-klėsėje mokykloje visose klėse yra po kelias liuosas vietas. Norintieji dar gali įstoti. Kvotimui bus po Visų Šventų ir Naujųjų Metų.

X.

("Saltinis").

IS SENAPILĖS.

Senapilėje Vydūno drama vadinanti pavyko. Pasizymėjo Visuomenės ir Mykolas. Taip-pat pavyko gerai gyvieji paveikslai: 1) Haudžiava Lietuvoje ir 2) Aušra. Padainavo: 1) "Serius žirgelį" (M. Čiurlanio harm.), 2) Lėk, saln-lėli (Č. Sasnauskio harm.), 3) "Prapuoliau Močiute" (M. Čiurlanio) ir 4) "Užnigo žemė" (Č. Sasnauskio). Kaip dainos pa'ra, nesakyti, nes... pats dainavau.

Visą įspūdį gadinio publika, kurios negalima buvo nutildyti: kur reikėjo verkti — juokėsi, kur juokai ėmė — ten susigraudindavo. Mat, dauguma ateina ne vaidinimo pasizūrti, bet pasukti, ir jau gerokai inkausė. Tokių mūsų vaidinimų tvarką būtinai reikia taisyti, o vienintėlis būdas — rengti vaidinimą skyrium nuo šokių; kitių mes augčiau nepakilsim. Žinoma, mažiau pelnysime, bet... dailė ne melžiama karvė. Prisizūrtėjau as rusų "Dailės teatrui" Maskvoje: tenai stato tik po vieną veiklą, pasivėlavusių nebeleidžia, kol nepasibaigs aktas, ne muzikos, ne šokių tenai nėra. Veikalų gi mes jau turime Vidūno, Liudo Giros, Vaizganto, Gužovio ir kitų.

Tik nevykni dailės į klouną, kaip dabar.

E. Draugelis.

("Viltis").

IS ROKISKIO.

Rokiškio lietuviai rugp. 30 d. rengia vakarėlį. Bus sušauta Žemkainio melodrama "Birutė". Rokiškėnai jau senai rengiasi prie to vakarėlio, jau senai daromos repetacijos, prirengtos dekoracijos, išrašyti apdarai. Žada būti dainos, deklamacijos, šokiai. Vienu žodžiu, vakarėlis žada būti labai įdomus iš visų atžvilgių. Pasilieka panorėti kuogeriausios kloties.

("Lietuvos Žinios").

asmenų. Kadangi Palanga atstus nuo geležinkelio per 74 verstus, tai per tą laiką viskas dvigubai pareikalinga. Palanga suvienyti su brangsta. Kad to nebūtų, šios vasaros svečiai nutarė, kad būtinai Liepojumui, pravedus geležinkelį, ir nutarė rašyti prašymus, kad veikiausiai tai padarytų.

Geležinkelis čia, žinoma, būtų naudingas, nes pakeltų visą pajūrį nuo Palangos ligi Liepojaus. Siūsi sumanymas jau nebe naujas. 1909 m. Burkevičius iš Liepojaus su inžinieriais ir vietų per mįslus matavo, bet nieko iš to neišėjo. Kaip girdėti, iš šio sumanymo nieko niebus.

Dar turiu pridurti, kad žiemą šiais metais buvo nutarę praveisti plentą nuo Liepojaus lig Bernatų karčiamos (apie 14 ver.), bet ir tas nutarimas pasiliko nutarimu. ("Šaltinis").

IS KALVARIJOS.

Retai kuris Lietuvos miestelis turi tiek, kiek mišiusis, šviesiosios augstusios mokslo baigusios inteligentijos (du daktarus, vieną veterinariją, vieną inžinierių), tik gaila, kad jiems nieks daugiau nerūpi, kaip tik ypatingas išganymas. ("Lietuvos Žinios").

IS BETYGALOS, Raseinių pav. Rugsėjo 1d. čia buvo gėloji gegužinė.

Buvo padėta daug: prakalbos, deklamacija, dainos, dvi komedijos suvaidinti ir šaip visoki pasilinksminimai. Tuo tarpu suvaidino vieną Vaisganto komediją "Tiktai niekam nesakyk". Vaidino neperpuikiai. Rolių mažne nieks nežinojo: vienas ant stalo knygutę pasidėjęs skaitė, kitas po stalo knygutę turėdamas ir akių nepakeldamas skaitė. Gestų jokių. Užtat sąvokų dėjo nemaža, dažnai mainydami net ir komedijos turinį. Žadėtų prakalbų visai nebuvo. Kas tai buvo pradėjęs ką tai apie degtinės kenksmingumą iš knygutės skaityti, bet ant nelaimės išgėdė lėmpoj žibalo ir skaitymas liko pertrauktas. Žadėtų eilių irgi nebūtų buvę, jeigu nebūtų atsiradę eiliuotojų iš publikos. Choras dainavo nepuikiai: kiekvienas rėkė, kiek gerklė išsėsa.

Tvarkos taip pat nebuvo: bilietus pradėjo parduoti vos 8 val. ir norintieji juos nusipirkti nežinojo kur kreiptis ir sėdėti vietos nebuvo sutvarkytos.

Taigi, nors sodžiaus jaunimo ir nemaža buvo prisirinkę, bet visur buvo girdėti murmėjimas: "Be-reikalo, sakė, laiką sugaišiau. Bū-tume namie padarę vakarųšką, bū-tų daug linksmiau buvę".

Gaila, kad gegužinė taip blogai pasisekė. Negalio užlyti ir publi-kos elgimosi: vaidinai ir deklamuojant, ji rėkė, juokė, kaip kas išmanė. Labai tai negražu. ("Lietuvos Žinios").

IS UTENOS.

Jau baigiama statyti liaudies namas. Žmonės, šventadienis žūrėdami į namą, negali atsidžiaugti. Bet gi ir yra kuo džiaugtis: neseniai pradėjus dirbti, per kun. Svargzdžio darbūmą, jau ant Aniolų Sargų bus vieta vaidinimui. Iki šiam laikui uteniškams su va-karais būdavo tikras vargas. Ji norėdavo ką nors vaidinti, reikė-davo prašyties ar "kanceleriją", ar į mokyklą; be to reikėdavo dar sieną ardyti, o tai nepigia atsi-eidavo; patogesnės gi vietos nebuvo. Taigi koresp. Zolynas ap-siriko, rašydamas, jog neverta pa-siduoti Vyžuoniškiams, nereikia mums laukti, kolie bus pastatytas namas ir tt. Viskas būtų gerai, kad tik kun. Svargzdis ir toliaus pasilikty Utenuj, jis pasistengty, kad žmonės mokėty naudoties lian-dies namais.

("Viltis").

IS ŽAISLIŲ, Trakų pav.

Žaisliai stovi labai puikioje vie-toje tarp 3 ežerų, arti stoties, ant augšto kalno stovi puiki nauja plytų bažnyčia: vidus puikiai išlyt-as; pamaldos bažnyčioje atsilauko pakartiūti lietuviai ir lenkai, nors lietuvių 3 dalis, o lenkų tik viena. Parapija susideda iš 9000 su viršum dūšių. Žmonės apskritai kultūroje labai žemai sto-vi; tautiškai susipratusių tik mer-gaitės; vyrai visi mažai, o dar menkiausiai jaunieji. Mergaitės be-veik visos yra "Tretininkės", o perdėtinę turi lenkų; tai truputį trukdo tautiškumą. Mergaitės ma-

žai kuri nemoka skaityti ir rašy-ti; jos moka daug visokių lietu-viškų tautiškų ir istoriškų dainelių; neužmiršta nei bažnyčios. Ank-sčiausia, tik po Adyng, jau išgirsi mergaičių balsą, pradedant rožan-čių giedoti; vyrai ateina baigiant rožančių arba ant sumos, bet apsi-einama ir be jų. Kai-kurios turi tokius balsus, kad puikiausiai vy-rišku balsu atgieda antifonas, ne-retai ir "Sventas Dieve". Be to yra ir lotimiškas choras, kurs jau neblogai gieda, moka 2 mišias 4 bals., 1 m. 3 b. 1-2 b. ir viena pradėta mokyti 4 balsais; gieda 2 mišias 4 bals. ir keletą offer-torių 4 b. ir vieną 2 b. Gerb. mūsų klebonas kun. Pakštis prie-lankus chorui, pažįsta ir mėgstą giedojimą; taigi tikimės, kad ilgai-niai choras labiau sustiprės. Dva-siški vadovai abu lietuviai.

Miestelis apgyventas vien žydų ir miestelių lenkų; 3 sankrovos katalikų, viena vartotojų draugi-jos sankrova, o likusios visos ir prekyba žydų rankose. Einant per Žaislių didžiąją gatvę, pirmiausia krinta į akis iškabos: "Čia geras alus Sopena, čia Engelmano, čia Restoranas, čia monopolinė"; taip priskaityti jų lig 20. Nors mūsų kunigėliai nuolat šaukia bažnyčioje, išgulindami girtuoklystės kenks-mingumą ir šutikę girtą pabara, vis dėlto kas šventadienis ir tur-gaus diena aludės, restoranai ir monopolinė pilni. Jau apie 5-6 val. po pietų galima pamatyti ir išgirsti girtų biaučių žodžius. La-biausia nemalonų išpūdį daro, kad ir moters kartu padeda vyrams. Keletą kartų teko matyti, kaip mo-teris eina girta su vyru namo, o vaikeliai turisi už sijos iš abiejų pusų įsikybę, juokiasi ir šokinėja, o parėję namo, savo draugams giriasi, kad šiandien "ot, smagu: mama su tete gėrė ir man davė".

Tokie vaikeliai, paūgėję, jau pa-tįs randa karčiamą ir monopolinę, o paskui prisigėrę mušai. Labai dažnai pamatysi prie fečerio namų stovintį jauną berniuką aprista galva; paklausk fečerio, koks li-gonis? Atsakys, susimūšė ir per-skėlė galvą. O kiek papuola visai nekalbantiems žmonėms, nes girtas nekados neprašė neužkabins žmo-gaus. Rugsėjo 1 d. žmogus iš Tulpūnų s. sėdėjo alinėje. Atė-jų gaudy girtų bernų iš Ščiukščių dv. ir sudaužė jam galvą. Nors nekaltai ji sudaužė, bet jis kaltas, kad nesėdėjo namie, bet alinėje, kad būtų namie sėdėjęs, būtų galvą sveiką turėjęs.

Rugs. 7 d. vaikas iš Pupta-kienio Z. ir kitas vaikas iš Mi-galonių B. grįždamu į namus iš vakarųškų, susitiko ir susimūšė; pirmasis Z. movė peiliu antojam B. ir šonį ir į ranką; tas puolė ant žemės pusgyvis; kiti sužeistoj draugai pergabeno jį namo, o pas-kui tėvai nuvežė jį Vilniun ligon-būčiai, o Z. ant rytojaus policija areštavo ir pasodino kėlelijam. Štai ir vaisiai tų gražių iškabų. ("Viltis").

IS TAURAGĖS.

Pakilusi Jūros upė rėmė, pa-griebusi nuo krantų labai didį medžio, varomojo Prūsijon. Per tai daug nukentėjo vietiniai miškų vertelgos. Ypač daug nuostolių turįs p. Pilinas.

("Viltis").

IS DOTNAVOS, Kauno pav.

Dotnavos parapija — labiausia sulenkėjus Lietuvos kampelis. Len-kams jau yra čia kuo pasidžiaugti: kaip dvaruose, taip bažnyčioje, kle-bonijoje ir net kaimuose viešpa-tauja lenkų kalba. Sulenkinti dot-navičiai labai padėjo kitakart čia buvęs vienuolynas. Jis turėjo čia savo mokyklą, švietė, vadinas, apylinkę lenkų kalbą. Vienas se-nelis kunigas dar atmena, kaip jam tebeklerikaujant, dar kuone viskas būdavo bažnyčioje atliekama lietu-viškai. Šiandieną bėpaliko vienat-vienas lietuviškas pamokslėlis, ir tasai sakomas tik po kartą per visą mėnesį. Nekiek jis bėpaveda, nes ir per tą pamokslą kalbėtojas girdi "lenkių" pasityčiojimą: "sako — pasako, sako — pasako". Kad nors gi tą sekmadienį, kada sa-koma lietuviškai, būtų ir giedama lietuviškai; dabar gi viskas gieda-ma lenkaiškai; net ir pamokslą pa-baigus, kupigas turi užtraukti "Aniol Pański", o ne "Aniolas Dievo". O lietuviškai tebekalbami Dotnavos parapijoje yra dar ištisi penki sodžiai: Šlapaberžio, Vėndzgalio, Vaidotonių, Rumėnos ir Kūtiškio. Kad tokia tvarka būtų Vilniaus vyskupijoje, nesis-tėbūtume; bet Dotnava pridera į

"Žemaičių" vyskupiją! Tokia pa-maldų tvarka baigia nutautinti ir lietuvių tautiškumą. Siemė, sakysi-me, lenkiškos katekizacijos, girdė-jonė, klase 154 vaikūčiai, o lietu-viškos iš anų penkių sodžių vos beatsirado — 13. Kitaip ir būti negali. Visur ir nuolat girdėdami vieną tik lenkų kalbą, tamsūs pro-tai susidaro nuomone, buk lenkų kalba kur-kas geresnė, švelnesnė, malonesnė ir... "poniška"; na, jaunimas ir griebiasi "poniškos" kalbos, kaip griebiasi "ponišku" drabužiu.

Dabar lenkystę smarkiai remia dvarai ir dvareliai. Pažymėtina Šlapaberžio dvarininkė p. Kvintie-nė. Ji su savo samdininiais lietu-viais kitaip nekalba, kaip tik lenkiškai. (Aplink jos dvarą visi so-diečiai lietuviai). Agronomus, tar-nus, vežėjus gabenasi iš Lenkijos. Negalėdama savo koplyčion įvesti lenkų kalbos, dažnai kviečiasi vil-niškius kunigus, kurie, čia laiky-dami pamaldas, gieda lenkiškai; na, ir vargonininkas, žinoma, per mišias turi giedoti lenkiškai. Pri-trūkę kantiybės, šlapaberziečiai pradėjo per mišias visa bažnytelę savaip giedoti.

Draugijų Dotnavos parapijoje jokių, nėra, nes lietuvis veikėjas turi čia darbuotis pašelūsi su-nkionis aplinkybėmis. Gal jos ka-da nors atsimainys, gal patis lie-tuviai susipras, ins indirvonėji-sius savo dvasios laukus plėsti; ta-da ir geidziami vaitiai pasirodys. ("Viltis").

IS RYGOS.

Latvių pramonininkų įs. namų savininkų draugija paduoda vidaus reikalų ministereijai skundą ant Rygos telefonų draugijos, kuri vis dar nenori pri- pažinti teisų latvių kalbai, nors kituose Pabaltijos krašto miestuo-se telefonistės kalba latviškai ir abonentų sąrašas išspaudinta tris-mis vietinėmis kalbomis. Rygoje telefono abonentų yra bent ketvir-tadalis latvių ir uždraudimas tele-fonistėms kalbėti per telefoną lat-viškai kenkia pramonei. Tele-fonistės gi tuo tarpu beveik visos moka latviškai, bet joms užginta kalbėti defektu... politikos. Latvių skundą palaiko ir kitos vietinės draugijos.

("Rygos Garsas").

LIETUVIAI PETERBURGE.

Peterburgo lietuviai, kaip inte-ligenti, taip ir darbininkai, ne-gali pasigirti tautiniu susipratimu. Nors Peterburge ir daug yra lietu-vių, bet lietuviškas laikraštis ma-žai kas tėskaity. Vieni jų teisinai, nesuprantą "pramanytosios" laik-raščių kalbos, todėl skaita rusi-škas, kiti vėl skundžiasi laikraščių brangumu. Bet man rodos, kad čia ypač kalta tautinis Peterburgo lietuvių nesupratimas. Tautiškai susipratę lietuvis nesibijo laik-raščio brangumo (išskyrų mūsų laik-raščiai nėra brangūs), nei kalbos nesupratimo, nes jis viską pergali ir skaito.

Pažįstu daugelį Peterburgo lie-tuvių inteligentų — tarp jų yra ir lietuvių draugijų valdybų nariai ir pirmininkai, — kurie namie su vaikais jau išimtinai lenkiškai kal-ba. Kad maitytoje šeimynoje taip yra — na, tai šiaip ne taip, bet kad tėvas ir motina — abu du lietuvių — kalba su vaikais tik lenkiškai, tai jau tiesiog nedo-vaanota. Patįs neseniai lenkiškai pramokę, jau niekina gimtąją lietu-višką kalbą. Gėda tokiems in-teligentams!

Lietuvių darbininkų kalba labai sudarkyta svetimų kalbų žodžiais. Dažnai galima užgirsti vartojant tokius žodžius, kaip — časai (laik-rodis), akčiai (akiniai), žalavani (alga) ir t. t.

Lietuviški laikraščiai per sa-vaitę pareina parduotinėms: štai kiek: "Viltis" — 40 egz., "R. Garso" — 40 egz., "L. Žinių" 20 egz., "L. Uk." 20 egz., "Vien." 30 egz., "Salt." 15 egz., "Visuo-menės" ir "Garnio" po 10 egz. per mėnesį. Bet reikia žinoti, kad iš šių numerių daug lieka dar ne- išparduotų.

Peterburge labai reikalingas kny-gynėlis, kuriame galėtų gauti lie-tuviai knygų pasiskaityti. Dabar čia sunku gauti lietuviškų knygų netikėti pasiskaityti, bet ir nusi-pirkti nėra kur.

Į esančias lietuvių draugijas dar-bininkai rašyties nenori, nes mo-kestis didelis, o naudos jokios, ka-dangi blogai draugijos vedamos. ("Rygos Garsas").

IS PRŪSŲ LIETUVOS.

Ypatingas dėmesys žmonių suskai-tymas. Vidaus dalykų ministeris išleido paaiškinimą, kad tuose kraštuose, kur kalbama įvairiomis kalbomis, būtų ypatingai atkrei-piama akis į kalbą. Landrotaiš yra paliepta daboti, kad surašy-tojai teisingai išpildytų skyrių, ka-me, klausama apie kalbą ir, kur reikalinga, kad būtų išnauro ap-klausama. "N. Liet. Ceitunga" ragina, kad lietuviai būtinai užsi-rašytų lietuviškai.

|| Kaiseris Vilijus neužligo at-važiavus į Nemunynus eilnių me-džiatių.

|| Įvairiose vietose lietuviai kun-ingai įžengia lietuvių pirmkar-čius. "N. Liet. Ceitunga" džiau-gias, kad kūdikių prie tokios pro-gos neišsada savo motyns kal-bos. "Kaip vien silpnai pasiduodant kokiai prievartai ir veikiai randas įpratimas į vokiečių būdą garbėti laikyti, tuoj žmogus kitoks, tvirtesnis ir garbingesnis noro. Tuomet dings ir visi lietuvių pa-peikimai iš vokiečių pusės. Nesa kad mės save visuomet garbingais pasirodysime, kit būtinai mus tu-rės garbėti laikyti, o pirmas žing-snis į garbę yra iškėlimas savo tėvų, jų kalbos, trumpai sakant: "savo kilmės".

|| Tilžėje Lietuviškas Dragunų Regimentas yra viens seniausiųjų vokiškos kariuomenės regimentų.

|| Ankstyba žiema. Sleizingės kalnuose pradėjo snigti, užtraukė žiema.

|| Frehestadte vienas įkvateruotas kareivis bijauriai pasielgė. Jis ma-nė per prastą valgi gauna ir atsikėrymų, neujės į ganyklas, trims karvėms spėnius nukando. Tas balamutas tapęs suintas. ("N. Liet. Ceit.")

IS AMERIKOS.

AMERIKA BE ATEIVIŲ NE-GALI APSIEITI.

Iš paskutinio gyventojų suskai-tymo pasirodė, jog 3/5 Jungtinių Valstijų gyventojų yra ateiviai ir tik 2/5 čia gimusių. Taigi ateiviai svarbiausius, atlieka darbus. Nors yra Amerikoje neuzkenčianti ate-ivių, bet, protingesnėje žiūri į ateitį giliau: tie su nusiminimu klausia, kas bus su Amerika, kada ateiviai paliaus lietuvių! Darbas bus brangus, fabrika sustos, nes nebus gamtiniai darbininkai. Ame-rika negalės pramonę su tirstai apgyventais kraštais konkuruoti.

IR VĖL PRIGAVYSTES.

Spokane, Wash. Laikraštis "Chronicle" praneša, buk aikštėn išėjo naji skandalai su viešos žė-mės plotais Alaskoj. Vidaus mi-nisteris Ballinger, kaip mano, užsi-mis tirinėjimus ty prigavyščių. Bet Amerikos akėšų daugumas ne-tiki šitai ministeriui, nes jam užmetoma daug peiktinių daiktų.

KIEK ĮVAJRIOS PARTIJOS PADUODAVO BALSŲ, REN-KANT SUV. AMER. VALST. PREZIDENTUS.

1892 metais. Republikonai padavė už savo kan-didatą Balsų 5.190.802 demokratai 5.554.414 populistai 1.027.329 prohibicionistai 271.058 išviso 12.043.603 Taigi 1892 metais demokratų balsų buvo didžiausias, negu kitų; republikonai demokratų viršijo 363.612 balsais! 1896 metais. Republikonai padavė už savo kan-didatą (McKinley) balsų 7.035.638 demokratai 6.467.946 national-demokr. 131.528 prohibicionistai 141.676 soc. darbin. partija 36.454 išviso 13.813.243. Šiais metais jau republikonai viršijo demokratų 567.692 bal-sais. 1900 metais. Republikonai 7.219.530 demokratai 6.358.071 prohibicionistai 209.166 socialistai 94.768 soc. darb. partija 32.751

SUV. AMER. VALST. MINISTERIJA. Po ilgų vakacijų SUV. Amerikos Valstijų ministerija susirinko Vashingtonų ir pradėjo darbą. Paveikslėlis parodo susirinkusius ministerius draug su prezidentu Taftu.

populistai 50.292 išviso 13.964.518. Šiais metais republikonai virš-jo demokratų 861.459 balsais. 1904 metais. Republikonai 7.628.834 demokratai 5.084.491 prohibicionistai 259.257 socialistai 402.460 soc. darb. partija 32.724 populistai 114.753 išviso 13.523.519. Šiais metais republikonai virš-jo demokratų net 2.544.343 balsais. 1908 metais. Republikonai 7.679.006 demokratai 6.409.106 prohibicionistai 252.683 socialistai 420.820 soc. darb. partija 13.825 populistai 83.562 neprisigiminti 83.562 išviso 14.887.133. Šiais metais republikonai virš-ijimas truputį sumažėjo, bet vis-gi jie viršijo demokratų 1.269.900 balsais.

Iš paduotų skaitinių matyt, kad demokratų partija nuo 1896 me-tų nuopuolė ir ikišiol nepasikėlė. Galima manyti, kad ir sekančiais prezidento rinkimais 1912 metais prezidentu bus išrinktas republi-kojų kandidatas. Klausimas tik bus tame, kur nusivys taip vadina-mi insurgenčiai, t. y. pažangesnė dalis kaip republikonų taip demok-ratų partijos.

INDIJONŲ SKAIČIUS AMERIKOJE.

Indijonų, pirmutiniųjų Amerikos gyventojų, Amerikoje labai mažai belikę. 1900 metais buvo 270.544 žmogysčių, o 1909 metais buvo 300.121, taigi per 9 metus pasidau-gino 29.577. Pirmiaus jų skai-čius gana greit ėjo mažyn, dabar-gi jau danginas, taigi galima ma-nyti, kad indijonai Amerikoje visi neisnyks. Daugiausia indijonų gy-vena šiose valstijose: Oklahojna (117.370), Arizona (37.209), South Dakota (20.171), Califor-nia (19.1788) New Mexico (18-627), Wisconsin (11.020), Mon-tana (10.426), Minnesota (10-008); visose kitose valstijose gy-vena indijonų mažiau kai 10 tūk-stantčių. Indijonams valdzios pa-vestos žemės 1909 metais visoje Amerikoje buvo 49.566.047 akrų, arba 77.446 ketvirtainės mylios.

AMERIKOJ TIK PAS NEGRUS YRA DAUGIAUS MOTERŲ NEGU VYRŲ.

Tuo tarpu, kai daugelyje šalių moterų yra daugiau, negu vyrų Amerikoje yra atžagariai: čia mo-terų yra mažiau. Vyrų Ameri-koj išviso yra 39.059.242, o mo-terų 37.244.145. Gimusių Ame-rikoj vyrų yra 28.803.188, o mo-terų 27.937.551, gimusių svetur-baltavėdžių vyrų 5.545.819, o mo-terų 4.704.230; chinų vyrų 111-054, o moterų tik 7.996, tokiu būdu viena chinė išpola ant jo-kios 14 chinų, taip-gi bėda ir ja-ponams: jų vyrų yra Amerikoj 71.400, o moterų 14.600, taigi pen-kiems japonams išpola vos po vie-ną japonę. Mat, chinų ir ja-ponų moterims įvaziavimas Ame-rikoj yra draudžiamas. Tik iš Ha-waii moteris leidžia ir ten japonų yra 13.603. — Amerikoje tik pas negrus yra daugiau moterų, negu vyrų: vyrų yra 4.393.221, mo-terų — 4.447.568.

CIGARETAI IR TABAKAS PABRANGO.

Dėl didesnių ant cigaretų ir ta-bako mokesčių, rūkytojai gaus ma-žiau: pakeliuose, kuriuos parduvi-nėjo už 10c. 20, bus tik 15 ci-garetų; pakeliuose, kuriuose buvo iki šiol 10 cigaretų, bus tik 8.

NELEIDZIA KIAUSINIŲ.

Omaha, Neb. Čionykščiose šal-dyklose gali keturi milijonai tuzinų

PERSIJOS KUNINGAIKSTYTE MOKINAS AMERIKOJE.

Washington, D. C. Henry D. Cooke publikoje mokykloje šią žiemą mokinsis Persijos kunin-gaiškystė Serf Eddin Khan, tu-rinti 12 metų amžiaus, draug su ja mokinsis Mozaffer Eddin Khan, 15 metų ir Mohammed Ameen Khan 16 metų. Juos visus at-siuntė Persijos valdzia į Ameriką mokintys.

"PARSIDUODA IS LICITACI-JOS MERGAITE IR BER-NIUKAS".

Tokį apgarsinimą buvo pada-ves į laikraščius Pittsburgo bap-tistų pastorius T. G. Boord. To-liaus apgarsinimas sakė "Licita-cija iš vakarą. Žemiaus pasira-šys nori parduoti iš publikos li-citacijos savo du vaiku, čia ap-rašomu: berniukas. 7 metų am-žiaus, gerai sudėtas, sverias 45 svarus, sveiko kūno ir proto. Mo-kykloj dar nebuves, bet galėtų būt geras laikraščiu parduvejas ir į tris metus galėtų uždirbt nemažą pinigų. — Mergaitė, 10 metų am-žiaus, tamsiaplaukė, sveria 53 sva-rus. Keturius metus ėjo į mokyklą. Gali dirbti namų darbų: siūti, vir-ti, plauti indus ir tt. Visai tinkama prie vaikų. Galėtų būt gera namų užveizėtoja ir kokius sešis metus. — Išlygos bus išaškintos prieš prasidėsiant licitacijai. Pir-kiškas privalo būt doras žmogus".

Iš paskirtą laiką susirinko dau-gybė žmonių. Iššęs su dviem vaikais pastorius pradėjo aiškinti, kad jis turįs penkis vaikus ir ne-galįs jų išpenėti, taigi parduodas du, kad per tai užlaikys likusius tris. Susirinkusi minia pradėjo keikt ir kolyt pastorių visokiais žodžiais už tokį nežmonišką norą, kaipurie ir su kumščiais ant jo šoko. Pastorius buvo priverstas atsakyti išpildyti savo užmamy-mą. — Vėliaus jis pagarsino, kad jis tai buvo padaręs tik dėl juoko, vienok žmonės jam nepatikėjo ir laiko jį paniekioj.

VAIKIUKAS ISRADO KAIPI ŽIURKES GAUDYTI.

Tūlo farmerio sūnus Iowa valst. žaidė kieme su pradauža bonka nuo vuogų. Bonką jis inkasė į žemę iki vietai, kur buvo pra-dauža, inkasę įmetė kukuruzos galvelę, uždengė lentute ir užslė-gė akmeniu. Prąjus dvejetui die-nų, tėvas, vaikščiodamas kieme, pa-matė inkastą bonką ir pažūrėjo, kas ten yra. O-gi būta net devynių žiurkių. Įlindusios, mat, per pradaužą vietą, išlysti nebe-galėjo: pagal lygų stiklą sunku pasikelt. Šituos sląstus žiurkėms gaudyti farmeris vartojo ir toliaus ir kasdien rasdavo bent po kelias žiurkes.

NELEIDZIA KIAUSINIŲ.

Omaha, Neb. Čionykščiose šal-dyklose gali keturi milijonai tuzinų

kiausiųnių. Saldyklose juos laiko kad leisti pardavinėti tasyk, kada jų bus mažiau, kada kainos pasikeis.

NUSOVĖ SAVO SVAINI.

Syracuse, N. Y. Lawrence pa-vietij gyvenantis Clifford Jadd girioj nušovė savo svainį Therboną Plumb. Mat šovėjas manė, kad tai stirma.

GAZDINA SAVO APKAL-TINTOJUS.

Denver, Colo. Vienamė su-sirinkime pagarsėjęs Amerikos vidaus ministeris Ballinger išsi-tarė, jog pasitraukęs nuo vietos, jis pagarsinsias purvus privatiško gyvenimo ty, kurie jį apkaltina. Gal pasirodys, jog ne tik puodas, bet ir katilas yra suodinas. Gal mi-nisteris mano, jog dėlto pagzdini-mo jo apkaltintojai nutils, nes no-rės, kad jis kuo ilgiau urėdą palaikytų ir ty privatiško gyveni-mo purvų išvilkty negalėtų. Kartais pagzdinimai priešų, jaigu ir jų rankos suterštos, pagelbi.

PROTINGAS PRISAKYMAS.

Toledo, Ohio. Čionykštis mies-to majoras apreiškė policistams, jog kiekvienas iš jų bus nuo vie-tos prašalintas, jaigu drįsty kam nors neleisti laikyti prakalbų, vis tiek kokio turinio tos prakalbos ne-būtų ir su kokių mieriu keno pa-rengtos.

IS DARBO LAUKO.

St. Louis, Mo. Darbai čia kad ir kruta, bet dar vis neina teip, kaip ėjo keli metai atgal.

IS DARBO LAUKO.

St. Louis, Mo. Darbai čia kad ir kruta, bet dar vis neina teip, kaip ėjo keli metai atgal.

IS DARBO LAUKO.

St. Louis, Mo. Darbai čia kad ir kruta, bet dar vis neina teip, kaip ėjo keli metai atgal.

IS DARBO LAUKO.

St. Louis, Mo. Darbai čia kad ir kruta, bet dar vis neina teip, kaip ėjo keli metai atgal.

IS DARBO LAUKO.

St. Louis, Mo. Darbai čia kad ir kruta, bet dar vis neina teip, kaip ėjo keli metai atgal.

IS DARBO LAUKO.

St. Louis, Mo. Darbai čia kad ir kruta, bet dar vis neina teip, kaip ėjo keli metai atgal.

IS DARBO LAUKO.

St. Louis, Mo. Darbai čia kad ir kruta, bet dar vis neina teip, kaip ėjo keli metai atgal.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS CEDAR POINT, ILL.

Po penkių mėnesių ir 9 dienų straičio, kuris kilo iškovojimui didesnių algų, rugsėjo 9. Šaptų dūdos šaukė darbininkus pradėti darbą, tai reikė, kad kasyklų savininkai sutiko mokėti darbininkams reikalaujamą jų mokėsi.

Straikai, ypač Amerikoje tai paprastas apsirėškimas, ir tas jau mūsų žmonių nenustebina, bet kad Illinojus angiekasi straiškai skiriasi nuo kitų, tai reikia šitą patinėti.

Pasibaigus 31 dieną kovo seniems kontraktams, reikėjo daryti naujus, (kontrakčiai čia daromi kas du metai). Šiaurinės valstijos dalies angiekas tarp kitų dalykų pastatė kompanijai reikalavimą, kad mokėtų nuo tono aglių 5c. daugiau, negu pirmiau buvo, o pietinės valstijos dalį, reikalavo po 3c nuo tono daugiau ir šaudytojams mokėti, (iki šiol mokėjo patį darbininkai). Šiaurietams išsiskyrė po 3c nuo to to daugiau; o pietietiams, rodosi, nieko nedavė, jaigu kur davė, tai tik išimtinai, nes ten nevie-nokios rūšies kasyklos. Ištikus straičui, kasyklų savininkai iš syk nenorėjo turėti jokių reikalų su unijos viršininkais; buvo girdėt, jog anglių savininkai buvo pasirengę unijos galybę sumažinti arba tiesiog ją sugriauti; bet apsiriko; unija, piningiška nenukentėjo, o kasyklų savininkai sąjunga be maža nepakriko. Stai kame dalykas: Po trijų mėnesių straičavimo, unijos viršininkai, pavadė angiekas balsuoti, ar jie sutinka už siūlomą mokėsi eiti dirbt, ar nori reikalauti Peorijoj padarytos algų tabėlės. Tame dalyke unijos viršininkai galėję apsirinkti, nes tūli apsirinkti būtų galėję straičai pralaimėti; mat tą syk dauguma anglių kasyklų buvo atidavę kaip kuriems šaptams reikalaujamą darbininkų mokėsi ir nuo to laiko jie dirbo; tokiu būdu jie neturėjo reikalo balsuoti už didesnį mokėsi. Tik pasidėkavojant darbininkų solidariskumui ir pažinimui organizacijos svarbumo, beveik vienbalsiai nubalsuota straičą tęsti toliau. Du metai atgal, leidžiant per visuotinę balsavimą, darbininkai pralaimėjo. Tasyk straičai tęsėsi tik 6 savaites; šiaurietai sutiko eiti dirbt už tą pačią mokėsi, kas išėjo pietietiams ant nenaudos. Taigi darbininkai, supratę pereiną laiko klaidą, šimet panašios klaidos išvengė.

Po 4 mėnesių straičavimo centralistai unijos izde piningų nebebuvo. Kitų valstijų, kaip antai Pensilvanijos, pačios organizacijos nariai atsisakė straičuojantiems paselpti duoti. Dalykas blogai persitardė. Centralistai pradžiai susautes extrą konvenciją, apreiškė, jog, arba visi turi sėlti straičuojančius, arba Illinojus angiekas turi eiti už jiems siūlomą mokėsi dirbti. Illinojus angiekas delegatui vienbalsiai nutarė straičiuoti tol, kol operatoriai neispildys unijos reikalavimų, o kitų valstijų angiekas delegatui pasizadėjo straičuojančius sėlti.

Ką gi operatoriai turėjo daryti? Jie dieną nuo dienos važinėjo po tūlus apskrčius ir darė rodą, kaip jiems straičą laimėti. Pagaliau išėjo taip: vieną dieną vieni, kitągi kitą kontraktų pasirašė, kas reikė, kad jie darbininkų reikalavimus išpildo, ir po draug nuo savo sąjungos atsimeit, likusieji pamatė, kad jie eina velniop, sutiko darbininkų reikalavimus išpildyti, ir darbininkai straičą pilnai laimėjo.

Dar reikia paminėti, kad pas mus darbininkai taip yra įsitikinę, jog galybė straičų, kad net ir mandagumo ribas pereiną. Kada pirmą syk šaptai užrėkė dirbt, tai visi darbininkai atsisakė eiti vien dėlto, kad nuo savo viršininkų negavo oficiališkio pranešimo apie padarymą sutartie, nors buvo vieniems aišku, kad operatoriai nemano jų prigauti, nės is to jokios naudos nebūtu. Dar verta pastebėjimo, kad par tokį ilgą straičą niekur riaušiu nebuvo. Mat, jai ne kard, tai vienybe kovą laimėjo.

Išvažiavę kitur laike straičų, dabar vėl pradeda grįžti atgal, tik lietuvių mažai atvažiuoja, nors ir gyvenimas ir darbas čia gana geras; uždariai vidutiniai. Geistina, kad daugiausia lietuvių pribūtu.

K. S.

IS EAST CHICAGO, IND.

Lietuvių yra čia apie 300. Nuo neseniai gyvuoja šv. Stanislovo Dr. ja. Narių turi 35, o piningų \$600, tik tarp narių veiklumo nematyti. Yra ir toki, kurie su apkavusiu protu afeina į susirinkimą. Negalima nei užsiminti, kad draugija parengtų kokį susirinkimą su prakalboms. Dabar buvo parengta balius 10 d. rugsėjo. Lietuvių prisirinko pilna svetainė, visi buvo su kepurėmis, nes nebuvo kur jas padėti; einantis šokt, turėjo kepurę nusiimti ir rankoj laikyti. Paskui užimė peštyne ir suraminimui peštukų reikėjo pusę tuzinų policistų, kurie išvarinėjo lietuvius iš svetainės, nors įžangos buvo užmokėta po 25c.

Ištikro toji draugija negali mus užgandinti. Reiktų čia sutverti kuopelę kokios didelės organizacijos, kurion galėtų prisirašyti kiekvienas lietuvis ir kurioj visi veikti galėtų visuomenės labui, kuri parengtų karts nuo karto pamokinančias paskaitas arba prakalbas, taipgi teatrus, koncertus. Padaryt tas nebūt sunku, nes East Chicago netoli nuo miesto Chicago, Chicagoj juk atsakančių sąjungų netrūksta.

J. K. M.

IS DETROIT, MICH.

Kaip visur žmoneliai ruguoja, kad darbus nelengva gauti, tas pats yra ir pas mus; daug žmonių vaikščioja be darbo.

Yra čia lietuvių ukėsi klubas, kuris tankiai rengia balius. Yra 116 kuopa L. S. S. A. ji gyvena gerai ir rengia prakalbas. Būvą gana vestuvių, tik jos nevisada pasiseka ir jaunamartei jau po kokių trijų savaičių po apvedimo garnys dovany atgabenai pačios vestuvės tankiai su varantu atsibuna. Jaigu tik yra parapijono dukte, tai prieš tokį gyvenimą nieko neturi; bet būva vestuvės ir be bažnyčios ir kunin-go, kas, suprantama, karštus katalikus labai erzina. J. Jonaitis.

IS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIŲ.

Kražių bažnyčia, galūtinai gryo lietuviams, — katalikams. 3 rugsėjo m. d. Žemaičių vyskupas Cir-tausas pašventino sugrąžintą bažny-ni. Nudziugę kražiečiai pasiumė advokatu S. Andrejevskui, gnyusiams anais metais kražiečių bylą, sekantį telegramą:

„Kražių parapijonis, susirinkę ant pašventinimo jų se-nobinės bažnyčios, draug su Žemaičių vyskupu, atsimindami teismo posėdžius ir tamstos bei tamstos mirusių jų draugų puikias kalbas, siunčia tamstai, nepailtančiai kovotojui už teisybę, išreiškimus didelio dėkingumo.“

Dėl šitos telegramos rūšų laikraštis „Rieč“ atspausdino straip-sinį, primenantį Kražių atsitikimus. Klingenbergio pasiūlymą vadina viduramžių atbalsais. Visu anuo laiku Lietuvoje buvęs siaučias rūsinimas („nieistovojė obrusien-jė“). — Iš šito galima sakyti, kad visgi Rosijoje šis-tas yra atsimai-nę. Pirmiausia taip stačiai pirštu į akis durti valdžiai nebūtų galėjęs joks rūšų laikraštis.

Paskutiniaisiais laikais buvo guodžiamas, kad labiausia Vilniaus gub. dvasiškija yra lenkinimo įrankis. Bet pasirodė kad ir Kau-niškė negeresnė. Stai „Viltje“ (N 99) vienas Kauno seminari-jos auklėtinis skundžiasi, kad jų seminarijoj, kur dauguma klieri-kų lenkiškai beveik visi nemoka, „tiems lietuviams klierikams per prasidėjusias rekolokacijas sakoma konferencijos vien tik lenkiškai, uždoduoda medita-cijos tik lenkiškai, o bendros maldos atliekama pusiau lo-tyniškai, pusiau lenkiškai...“

Taigi tau ir Kaunas ir Kauno seminarija. Kaunas, kur vyskupas lietuvis, besirūpinąs lietuviams, Kau-no seminarija, kur rektorius — gar-singiausias lietuvių poeta. Nejaugi net ir jų intekmės per maža, kad prasalūs iš dvasiškosios mo-kyklos lenkiškumą, žeidžianti širdis jos auklėtiniais, priverstiems per laikraštį skysties, klansti „dėlko“ ir apraibusiom nuo są-rų akim laukti atsakymo.

„Vilniaus Žiniose“ mūsų gerbia-mo rašytoja G. P. mini, kad besi-baigia jau tris metai nuo pirmojo lietuvių moterų suvažiavimo. Per tuos trejus metus beveik nieko nėsą nuveikta. Tačiau ilgimui yra

manoma įkurti, jai ne sąjunga, kurios valdžia neleidžia, tai bent kokią nors draugiją. Esąs gi-mys sumanymas įkurti laikraštį, pasvęsta moterų reikalams. Laik-raščio įvykinimas, anot G. P., pri-gulsiąs nuo to kiek susipratusių moterų pritaris jam ir paskubės ji remti darbu ir žodžiu. — Bene vertėtų Lietuvos moterims susi-žinti su ponu Viskoškiene, kuri jau apskelbė neuzilgo išleisiant moterų laikraštį. —

M. Šiaulėniškis, autorius „Pi-lėnų kunigaikščio“ ir „Sparnų“, per Rygos Garsų pranešė, kad jo dramatiškais veikalais gali naudo-ties visi, kas tik nori; jis sąlygų nestatys ir mokesčio už vaidini-mą nereikalauja.

Taigi tik po tokiom autorius užreikšimui tegaliu jo veikalais naudotis, nesiklausius. Nėsant to-kių užreikšimo, doro žmogaus pa-veika prašyti autorius leidimo ir už veikalo panaudojimą scenoje autoriui atlygti. Tik pas mus to visai nežinoma. Su autoriais pasielgiama nesąžiningai ir net ne-atjauciama to nesąžiningumo. Ne-tikęs tai yra apsirėškimas, jis rei-kia išdildyti.

„Vien. Liet.“ yra gavusi žinią, jog Waterbury išėsiąs naujas laikraštis „Aidas“. To laikraščio redaktorium būsiąs tūlas Luko-sius, buvęs Valparaiso mokinys.

„Keleivis“ neužilgo ketina padė-ti; eisias aštuonių puslapių kaip ir kiti didieji lietuvių laikraščiai.

Šliupų Sidabrinė Svotha.

Šiandien 30 rugsėjo d. sukanka 25 m., kaip dr. Jonas Šliupas yra vedęs Lindviką Malinauskaitę. Gar-bingas ir laimingas judviejų su-gyvenimas nemazai pasvietė lietu-viams. Visi žinome didžius dro J. Šliupo nuopelnus, o ir daktarienę, Aglę, nemazai yra užsiėmusius, ra-sinėdama gražias elutes pirmuo-siuose lietuvių laikraščiuose, ir yra ji pirmoji lietuvių moteris, iš-drysusi viešai prabilti.

Sidabrinės svotbos dienoje šir-dingai siekiamas garbinga dje-jatį ir trokštame dar ilgų ir lai-mingų dienų.

Būtą labai vietoje, kad lietuvių visuomenė jų sukaustuvių dėlei sudėtų dovany ir dro Jono Šliupo rankas. Tinkamiausia būtų dėti piningus įsteigimui „Amžinosios stipendijos“ dro Šliupo vardu. Tai pataikytų į jubilanto norus, kurs ir pats skiria iš jo dabar išleisto kningelės „Lietuviai Amerikoje“ gryną pelną tam-jau tikslui — „Amžinosios stipendijos“ įsteigi-mui.

Paduodama šį sumanymą, „Lie-tuvos“ redakcija, išleistuvi ir spaus-tuvė deda pradžia 25 dol.

I Tautos Darbininkus.

Kaip kiekvienos šeimos ir draugijos gerovę priguli nuo ge-rovės bei apsvietos vienūchiu narių, taip lygiai tautos gerovė bei ap-svieta priguli nuo gerovės atskirų jos žmonių. Vienutė yra pamatu, yra šaknims. Namas tol stovės, kol jo pamatas bus sveikas, me-dis tol žaliuos, kal jo šaknys pri-duos visam kūnui maistą. Lygiai tokią jau rolę lošia gyvenime ir vienutė: ji yra gyvybės šaltinių, yra gyvybės davėjų šeimynai, drau-gijai, tautai, ir plačioje reikšmėje, visai žmonijai. Padarykime vie-nus apsviestas, pakelkime jas augščiau kultūriškai ir doriškai, o tuomet bus apsviesta ir dora visa tauta.

Vienutes galima šviesti ir kelti dviejopai: atskirai ir drauge. Kai vienas taip ir antras būdas švie-tinimo atneša gerus vaisius. Ir gy-venime reikalinga pritaikyti abu švietimo būdai, reikia naudotis abejais įrankiais, eiti abejais keliais. Vienok, nereikia užmiršti, kad di-delė svarba yra ir tame: ar švie-timo būdai bus gerai apgalvoti, sistematiskai vedami, tuomet, be abejonės, ir vaisiai bus kur-kas didesni, priešingai gi darant, gali gauti visi kitoki vaisiai, negu pa-gaiddaujame.

Sitoki organizuotą, sistematiškai vedamą švietimo darbą varo „Aušra“ tarpe atskirų tautos narių ir tarpe minios. „Aušros“ tikslu yra

— platinti tarpe lietuvių apsvietą, ir šitą ji atlieka: sėpdama atski-rus tautos narius — betuvenus lie-tuvius moksleivius, laikančius augstesnes mokyklas — ir rengda-ma moksliškas, gerai sutvarkytas paskaitas (prelekcijas) mniai.

Kokios gi kitos draugijos tik-slas gali būti augstesnis ir prakil-nesnis už „Aušros“? Tvirtai kiek-vienas lietuvis turės pripažinti, jog negali būti augstesnio ir prakilnes-nio tikslo. Šitas tikslas turi būti kiekvienam lietuviui šventas! Už įvykinimą ir praplatinimą „Aušros“ siekių turėtų dirbti kiekvienas lie-tuvis ir lietuvi; neatsižvelgiant į partijas ir ypatingas gyvenimo pa-žiūras.

Vienok netaip buvo iki šiol ir netaip yra. Šitąjį sunkų ir pra-kilnų darbą — skleidimą šviesos minion — varo tikrai saujalę žmo-nių. Kiti, ar tai užsiėmė perdaug savais reikalais, ar kokiais kito-kiais, žiūri į „Aušros“ varomą švietimo darbą tik kaip ir per pir-ut, o kiti net mėgina ją sekti, o dar kiti ją kenkti. Bet abelnai reikia pasakyti, kad visgi mažai tokių žmonių, kurie rūpintųsi svarbiausiais tautos reikalais. Mat, vai-tiesai šito darbo negalima apčiuopti — jos reikia įsivaizdinti —, ir užtai daugelis neturi kantrybės ar noro prie jo prisidėti. Bet šito negalima girti; anaipol, ji rei-kia nupeikti. Laukimas gerėtis ki-tų darbo vaisiais, nepridėjus savų rankų, mus nepakels ir neapsieis. Mes turime visi suremti pečius, kad numesti mūsų sloginančią sun-kenybę — nežinią; visi turime ran-kas sunerti ir sparciais žingsniais žengti prie apsvietos, gerovės ir laisvės.

Tam, kad darbas būtų pasek-mingesnis, kad būtų galima labiau ir labiau skieisti apsvietą mi-nion, kad būtų galima tuos pa-gaiddaujamuosius vaisius matyti, juos apčiuopti — reikia, kad tuo prakilnui darbu užsiimtų didesnis skaitlis žmonių, reikia, kad tikru švietimo darbu (vienūchiu kaip ir minios) užsiimtų žponės kiekvie-nas lietuvių apgyventame užkam-pyje. Todėl ir kviečia „Aušra“ prisidėti prie jos, prisidėti prie to prakilnaus darbo kiekvieną lietu-vį ir lietuvi, nežiūrint į tai, kokios partijos žmogus laikosi. „Aušra“ nežiūri partijų, nežiūri tendencijų, nes ji mano, jog apsvietą negalima tempti ant kieno nors kuralpio, ne-galima jai statyti ribų. Apsvieta, ta prakilni dievaitė, kuri teikia žmonijai, laisvę, gerovę ir laimę — turi būti laisva, nedaržoma, jaigu norima, kad ji išpildytų savo pra-kilnią misiją.

Todėl lietuvių, tautos darbinin-kai, kuriems rūpi pakeltimas tautos ir atskirų vienūchių, prisidėkite prie „Aušros“ ir tverkite „Aušros“ kuopas kiekviename lietuvių apgy-ventame užkampyje. Darbas, tie-sa, bus sunkus, bet užtai ir vai-siai to darbo yra gražūs.

Chicagoje jau organizuojama ke-lios naujos kuopos, o kas padaro-ma Chicagoje, tas atsiektina ir ki-tur, tik reikia pridėti kiek darbo, reikia mėginti dirbti, nės mėginimas reikiša jau pradžią darbo. Todėl į darbą bendrai! Tegul mus risis vienas saitas — troškimas ap-svietos sau ir miniai!

J. Ilgandas,
„Aušros“ pirmininkas,
1613 So. Halsted st. Chicago.

Kokios viešpatystės turi mažiau gyventojų, negu Lietuvai Tauta.

Sviete yra daug savystovių vieš-patystių, kurios turi gyventojų ma-žias, negu išvisio yra lietuvių. Svarbesnės tų viešpatystių yra kančios:

Bolivia, gyventojų turi 1.954.000
Costa-Rica, gyventojų turi 360.000
Guatemala, gyvent. turi 1.883.000
Honduras, gyventojų turi 500.000
Nicaragua, gyvent. turi... 460.000
Panama, gyventojų turi... 419.000
Salvador, gyventojų turi 1.707.000
Chili, gyventojų turi... 3.000.000
Cuba, gyventojų turi... 2.049.000
Ecuador, gyventojų turi 1.272.000
Tunis, gyventojų turi... 1.830.000
Graikija, gyventojų turi 2.632.000
Danija, gyventojų turi... 2.630.000
Haiti, gyventojų turi... 1.800.000
Siberia, gyventojų turi 1.500.000
Norvegija, gyvent. turi 2.330.000
Paragvajus, gyvent. turi 631.000
Serbija, gyventojų turi 2.825.000
Santo Domingo, gyv. turi 610.000
Urugvajus, gyvent. turi 1.043.000
Venezuela, gyvent. turi 2.647.000
Naujoji Zelandija, gyven-tojų turi... 942.000
Ne viena is paminėtų viešpati-ų gana turtingai gyvena ir ved-ta maža prekyba su svetima

krastais. Paveizdan, iš Danijos už vienus metus išvežama į sve-timus kraštus prekių vertė \$165.341.000, tame skaičiuje išve-žama į Ameriką už \$6.641.000. O įvežama Danijon prekių kasmet už \$190.711.000, tame skaičiuje is Amerikos už \$30.260.000. Ne-per toli nuo Danijos yra atsilikusi Norvegija, ji išsuneia į kitas šalis savo prekių per metus už \$64.341.000, o gauna is kitur už \$100.803.000. Naujoji Zelandija, kad ir neturi net viso milijono gyventojų, prekybą veda didelę. Is N. Zelandijos išvežama į me-tus prekių už \$77.351.000, o įve-žama už \$85.024.000.

Kokią prekybą veda Lietuva su kitais kraštais, sunku tikrai žinoti. Šioki-toki prekybą visgi yra, bet be abejonės ne toki, kaip kad Dani-jos arba Naujosios Zelandijos. Iki tokiai prekybai dar ilga laikus. Kaszin ar veda Lietuva tokią pre-kybą, kaip nuskursi Serbija, kuri išveža kitur savo prekių per me-tus už \$15.006.000, o gauna is kitur už \$14.212.000. Tačiau ga-lima neabejot, kad jaigu Lietuva igyty nors kokią autonomiją, ji labai greit pasikeltų. Užsimezgan-tis dabar Lietuvoje ūkio būreliai labai daug lemia Lietuvai. Juose Lietuvos ateitis, nės jau pats pri-gimimas skyrė Lietuvai būti ūkio šalin. Ir jau dabar ūkis Lietu-voje yra daug geresnis, negu, pa-veizdan, Galicijoj, Slovakijoj, dau-gelyj Rosijos vietų ir kitur. Su laiku jis gali pasikelti iki Danijos laipsnio, nės juk Danijos žemė nėra geresnė už Lietuvos žemę.

LAIŠKAS I REDAKCIJA.

Gerbiamą „Lietuvos“ Rerakcijai!

Daug man teko matyti lietuvių laikraščių redakcijų atsakymuose: „Tamistos elutės netilps, persilp-no, reikia pasimokinti eliaivimo taisyklių, kad pasimokintum, ne-blogas elutes rašytum“ ir panašiai. Tat klausiu, kaip galima gaut nors kiek supratimo apie eliaivi-mą, kad nors lygus skambėjimas būtų? Ar yra koks nors vadovėlis, kuris nors trumpai suteiktų apie tai žinias. Su pagarba,
Jonas Petrakis,
Philadelphia, Pa.

Taisyklės eliams rašyti mūsų rašytojų yra išguldyta, rods, tik dr. V. Kudirkos. Jas pažinus, galima turėti neblogas supratimas, kaip reikia eliaivoti. V. Kudirkos „Tie-las eliams rašyti“ telpa Tėv. Myl. Draugijos V. Kudirkos raštų lai-dos trečiame tome, 53—67 psl.

IS VISUR.

Lenkijoj nesenai įsventinta da-marijavitų vyskupai: Pruchniev-skis ir Golembiovskis. Pašventini-mo ceremonijoj dalyvavo marijavit-ų vadai ir pirmas jų vysku-pas Kovalskis, marijavitų „motu-tė“ Kazlauskė ir du Holandijos sen-katalikų vyskupai: Hul ir Til. Taigi dabar marijavitai turi jau tris vyskopus ir pakaktinai kun-ningu. Marijavitų centrais yra Lenkijos miestai: Strykow, Lodė ir Leszczno.

L. Tolstojus, nors jau eina devintą dešimtį metų, vis dar eina deivutis. Stai neseniai išleista nau-jas jo veikalas, „Tris dienos kaimė“, kuriame nupiešiama kai-mo vargai. Gale kningos Tolsto-jus daro išvedimą, kad dabartinis laiku reikia permąstyti nuomones apie žemės savastį, taip pat, kaip kita syk reikė jas permąstyti apie baudžiavą.

Varšavoj uždėta 200 rublių baudos Machleido bravarui už tai, kad ant alaus butelių lipino po-pierilius lenkiškais parašais.

Aeroplanai išpradžių galėjo važiuoti apie 35 mylias į valandą, dabar pasiekė 66 mylias, manoma, kad neužilgo galima bus važiuoti greituom 100 iki 200 mylių į val., o kaikurie skraidytojų svajoja net apie 300 mylių. Aeroplanų grei-tumas, žinoma, prigulės nio masi-nų konstrukcijos pagerinimui.

Japonijoj Tokio mieste su-imta keliolika japonų už tai, kad jie padarė suokalbį ant mikado gyvasties. Sumintieji tosy priėš slaptinąjį teismą. Tai esąs pir-mas atsitikimas Japonijos histori-joj, kad japonai apkaltinti už su-okalbį prieš savo mikado.

Italijoj, kaimė Pollaro dėl Reggio „Juodosios Rankos“ nariai

su kirviu sukapojo visą Riuklino šeimyną, susidedančią is jo paties, jo moteries ir šešto vaikų. Riuk-lino mat pirma gyveno Ameriko-j ir čia susivaidėjo su Juodaran-kiais. Tie, jam sugrįžus į Italiją, atkeršėjo.

Vokietijos metalo dirbtuvių savininkų sąjunga nutarė nuo 8 d. spalio prasišinti nuo darbo vi-sus darbininkus, jaigu iki tam laiku straičuojanti laivų dirbtuvių darbininkai nesugrįžs prie darbo. Metalo darbininkų organizacija mat sėpė piningais straičuojančius, tai fabrikantų organizacija atima sė-pėjams uždario šaltinį. Išėjimas pasiekė 300000 darbininkų.

Peterburge 22 d. rugsėjo li-kosi atidarytas tarptautiskias dak-tarų genekologų kongresas; ame-rikoniškų delegatų atkako 49.

Belgijos sostinėje, Bruxelles prasidėjo Egiptijonų tautiskias kongresas. Jie norėjo kongresą laikyti Paraziuj, bet Prancūzijos valdžia neleido.

Padaryti bažnyčioj su šv. Ja-nuarijaus krauju stebuklai atitoli-nimui choleros neisdavė tokių vai-sių, kokių tikinti laukė: cholera nesumazėjo, priešingai, apsigimū-eina vėl didyn.

Iš Portugalijos likosi išvyti kunigai jezuitai; juos išgabeno, o klijostorių uždarė. Vienok ne-kurie sugrįzo ir išlaužė klijostori-riaus duris ir vidun įėjo. Be abejonės valdžia juos vėl išvijo.

Nuo smarkių lytų užtvino Vengrijoj visa upės Cserna klonis; vanduo užliejo daug namų ir tūlus kaimus.

Perunijonas Chanez su savo aeroplanu perlėkė Alpų kalnus, prisigriebė į Italijos pusę. Išliko jis iki 7000 pėdų; kalnų viršunės to vietoj turi 6590 pėdų augšči-o. Atlekė jis italiskon pusėn į miestelį Domodossota, Lekė tuom, keliu, kuriom 1800 m. Napoleonas su savo armija traukė į Italiją. Nusileidžiant ant žemės, jis su savo mašina nupuolė, ma-šina susidaužė ir jis nusilaužė abi-dvi koji ir šiaip sunkiai apsikūlė. Mat smarkus vėjo puselelėjimas pagriebė jo aeroplaną ir apvertė. Bet Chanez atliko sunkiausią ke-lionės, dalį, likusi kelionė iki Mi-lano jau lengvai išpildoma. Ame-rikonas Weyman nedrįso šiom kartu lėkti.

Neapolij, Italijoj, cholera vėl smarkiau siausti pradėjo: čia ap-sirgo 50 ypatų o 30 numirė.

Sulyg valdžios surinktų žinių, Maskolij buvo išviso 211076 ap-sirgusių cholera, o 88716 mirčių. Cholera apėmė jau miestus Cho-burovsk ir Nikolupovką, rytinėj Si-berijoj. Svetainėje, pasibaigusioje 17 rugsėjo buvo 4412 apsirgusių ir 2071 mirtis: Peterburge viso buvo 301 apsirgusių ir 83 mirtis.

Tarp pietinės Amerikos res-publikų Venuzuelos ir Columbias pertraukti diplomatiskieji susie-šimai. Pasiuntiniai Venuzelos ir Columbias jau iškeliauvo. Gal da-bar tarp neramių šeimynų užgrius karas. Kokios priežastis pagimdė nesutikimus, dar nežinia.

Perdėtinis Finlandijos seimo atsisakė duoti seimui perkartinė-ti dar caro dekretu — nes tie, dek-retai priešingi Finlandijos konstitucijai. Todėl gal caras išvaikys Findanlijos seimą, nes seimo per-dėtinis atmetė caro dekretą pirma to apsvarstęs jį su visų partijų tautos vadovais.

Vaikymas žydų is Kijevo nesiliauja: nuo 12 d. rugsėjo išvijo su prievarta 50 neturin-gų žydų šeimynų, 9 ypatos pa-čios išsinešdino; is priemiesčių Salananka ir Demjevka išvijo 48 vyrus. Dabar naktimis gaudo dar besislapstančius ir vieną naktį sugavo 28, kitą naktį su-gaudė 46.

Cholera siaučia jau mieste Giedanijoj Prusuose: viena diena apsirgo 4 ypatos, o šimtas ypatų apsirgo nužvelgtina liga.

Vienas is popiezius na-mo tarnų, Antonio Graziadelo, tapo sugriebtas pardavinėjant ir tai labai brangiai Romon atka-nusiem katalikams popiezius Apskylumai.

Maskoliskioji valdžia už-draudė gabenti ginklus į Fin-landiją, leidžia general-guberna-torius konfiskuoti gyventojų ran-kose esančius ginklus. Matyt ru-šų valdžia bijosi sukilimo Finlan-dijos gyventojų.

26 redaktoriai išeinančių Finlandijoj laikraščių tapo teismai paduoti už straipsnius, kuriuose buvo pasakyta, jog caras, panai-kindamas Finlandijos savistovys-tę, sulauzo duotą nuo sosto prisie-gą.

Peterburge pereiną sevaitę suareštavo 50 studentų ir darbi-ninkų. Juos kaltina už revoliuci-jinę propagandą.

Laikraštis „Temps“ praneša, kad tarp Rosijos ir Turkijos už-megstas atsigynimo ir užpuolimo ryšis; prie to ryšio priguli taipgi Prancūzija ir Anglija.

Varšuvoj šį rudenį bus pa-rengta žuvinkiniškės paroda.

I Austriją, dėl choleros, siunciančias Rosijoj, uždrausta ga-benti mariant pieną is Lenkijos, o dabar, dėl tos pačios priežasties ketina uždrausti gabenti bulves, ridikus ir kitokias daržoves ir mai-stus. Per tai Krokuvuoj kainos valgio produktų beveik pasidvigu-bino.

Vienas Berlyno laikraštis paskyrė dovana 100000 markių tam orlaiviniui, kuris sekančiuo-se metuose tarptautiskose lenky-nėse kur nors geriausiai atsižymės.

Japonijoj, mieste Kobe ap-sisėikė cholera. Apie tai Washing-tonan pranešė Amerikos vice-konsulis.

Austrijoj, netoli Rottenmann susimusė du traukiniai. Prie to 7 ypatos tapo užmuštos, o 29 sužeis-tos; is sužeistų keturi tą pačią dieną pasimirė.

Portugalijoj, netoli Oporto susidaužė geležkelio traukinys. Prie to 150 ypatų tapo sužeistų.

Portugalijos sostinėj Lissa-bonoj policija užtikio bombų pas-laptą dirbtuvę ir suareštavo 10 y-patų.

20 d. rugsėjo Ispanijoj siau-tė audros, kurios pagimdė tvanus, o tvanai pridrido daug nuostolių alyvų ir vynuogių daržuose.

Vokietijoj 20 d. rugsėjo mis-te Magdeburge prasidėjo vokie-tišk socialistų kongresas. Is pradžių pasirodė dideli nesutikimai pieti-nių socialistų su šiauriniais. Taip vadinami revizionistai kongrese turi daugiau atstovų.

Persijos sostybyj Tehera-ne pasimirė regentas Azad-ul-Mulk, kuris valdė Persiją vardu neme-čio, turinčio vos 13 metų, šacho.

NAUJI RASTAI.

„Birutė“. Laikraštis leidziamas Lietuvių naudai, Tiltėj Nr. 8. Sitame sansiuvinyj tilpo se-kanti straipsniai: Redakcijos at-siliepimas (Zodis į skaitytojus). Apsudijimui; turinys to straipsnio

Tikejimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussa

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

vybės. klaidingai buvo suprantami ir net suziniai buvo gadinami. Koranas, priešingai, yra nesutvertas Dievo žodis, kuris nuo amžių buvo pas Dievą, įbriežtas ant paslėptų lentelės ir gyvenant Mahometui buvo atsiųstas ant žemės ramadano mėnesyje per Archangelą Gabrielių, o paskui dalimis buvo pranašo reikiams per 23 metus. Jo rastas ir skaitant istarimai garsai, žinoma, suverti, bet tai yra tik Korano kopija, o ne Koranas pats. Esą jame padavadijimai, nors visi pačio Dievo, bet nevieni vienodai būtini, nes vieni jų tiesiog buvo Dievo atmainyti, kiti gi dėl padavos stojosi netikrais.

Nors žmogaus pasielgimai tikrai yra dievišku dalyku, vienok jie priskaitoma pačiam žmogui; žmogus apsklembia jų dorišką pobūdį ir sulyg to jis yra apdovanojamas ar nužadamas gyvenime anapus kapo. Todėl mirus angelai Munker ir Nakir ypatingai jį tyrinėja ir klausinėja; bet tai yra tik prieduris to, kas jo laukia teismo dienoje. Kuomet ateis ta diena, Dievas vienas teino, bet pirmą teismo dienos reikšmė tam tikri ženklai, pav., ateis antichristas, ateis Jėzus ir Machdi; teipgi ir visa gamta atsikeis: saulė tekės ne rytuose, bet vakaruose, visokia gyvastis išmirs, dangus praskys ir kalnai nugrius ir tt. Paskui ateis prisikėlimas, gerieji eis po desinet, blogieji gi po gairė ir užsto teismo diena. Dangiškieji svarbiai bus leisti veikti, čion pat persikels rojus ir pragaras su pragarišku tiltu (sirat). Paskui geri ir blogi pasielgimai bus sveriami svarku ir kas pasirodys sunkesniu, sulyg to ir bus dieviškas nusprendimas. Jei geri darbai persvers, nors ir mažiausiai, tai žmogus be klūtys pereina pragarišku tiltu ir įeina rojų, jei gi atsvers piktybė, tai jau jis to negali padaryti ir lieka auka pragariškoms kankioms. Netikėtai tasyk nėra jokio išgelbėjimo, tikinti gi gali tikėtis dieviško susimylėjimo ir pranašo užtarimo. Pranašams ir kankiniams neparsieina tas iširti — jie tuojaus numirg eina rojų.

Tokios abelons eschatologijos mahometonų lukestys; žinoma, daugumas nurodyta musų tik paviršutiniškai, kitas ir visai apaleista, nes lygiai šitoj dogmatikos daly rytėniskais vaizdumas gausiai išpuosė atskirus nuotikius. Kaip Koranas, teip ir padava parodo sulyg šito dalyko perdaug apsklembtai, idant galima būtų prileisti koki nors proto aiškinimą, kaip tą darė, pav., mutazilitai ir kiti, svarklą ir pragarinį tiltą aiškindami metaforiškai.

52. MYSTIKA.

Nusistatymo raitai. Tolūkk. *Sufismus sive theosophia Persarum pantheistica* (1821). To paties, *Blutheussammlung aus der morgenländ. Mystik* (1825). Garnet de Tassy, *La piecie philosophique et religieuse chez les Persans d'après le Mantie utair de Farid* — uddin Altar (3 laida 1860). *Mesnevi oder Doppelreiser des Scheich Mesnevi Dschelal eddin Rumi*, versta is persų kalbos G. Roseno (1849). *Malkolm. History of Persia*. (2 tom. 1815, 1829). I. W. Redhausa, *The Mesnevi*. Book 1 (Tr. Or. S. 1881). E. G. Winfield, *Masnevi I m'asnevi* (Tr. Or. S. 9, 1887). Apie šventųjų garbinimą slyg. Goldzher II-ame tome jo Mahommed Stud., pusl. 275—373.

Apie dervišybę be minėjo jau Osmano valdiko ir žemais minimo L. Rinnio veikalo *Mahomeds et Khounas* slyg. *Uchleini, Lettres sur le Turquie*. I. P. Brown, *Der dervishes or oriental spiritualism*. A. le. Chatelle, *Les Conferences musulmanes au Hedjaz*.

Anuose skyrusose stengėmėsi aprašyti kulto ir dogmatinės sistemos įstatymų surėdymą; nė vienas, nė kita negalėjo vienok pakakinti dievobaimingo jausmo išsiveržimų. Nuo pačių pradžių tarp tikinčiųjų buvo žmonės, kurie teip giliai buvo perinti Korano aprašymais apie svieto pabaigą, ir tt., kad visą savo gyvenimą pašventė maldai, pasnikui ir kitoms tikėjimiskoms lankstynėms ir labai buvo atsidavę minčiai apie žemiškos dydybės niekybę. Šitos pakraipos išsiplatinimui galėjo prisidėti krikščioniškų pusiūolių intekmė. Bet vienuolių ir pusiūolių gyvenimo budas neatrodė tarp mahometonų miegdžiotiųjų, kadangi Mahometa aiškiai buvo nurodyta taisyklė, idant islame vienuolėlybės nebūtų. Žymiausiu šitos šmunkios į gyvenimą pažirios pasekėju buvo Hassan iš Basros (728 m.), žmogus pilnas volorio, kuris drauge su daugeliu vienamųjų atvirai protestavo prieš niekybę, apėmusią islamą Omajadų valdymo gadyneje. Nežiurint į tai, kad daugelyje klausimų jis užjautė charidzitams, kituose gi sutiko su senovės mutazilitais, bet jis mokojo išlaikyti sau gero statiakio garbę.

Panašiuose rateliuose sulyg visokių tarp žmonių laipsnių buvimo išsidirbo mokslas, kuriam pats Koranas rodė sąveiką. Sulyg jo ne tik pranašai ir kankiniai užima žymią vietą; jame šnekama teipgi apie dieviškus sūnus ir draugus, kurie stovi arti prie Dievo ir kuriems nėra ko bijotis ir liusti (Sura, 10, 63). Arabų žodis, reiškias tokius žmones (wali, daugisk. Awlija), tuojaus įgavo švento prasmę, ir nors Koranas tulose vietose pripažysta tokių šventų garbinimą daugdievią (Sura, 18, 102), bet tas neatkeitė žmonių tikėjimo ir dievobaimingų žmonių tikslų tapo atsietki dieviško draugo arba šventojo laipsni. Manyta, kad turėjo būti kelias (tarika), vedas tiesiog prie šito tikslo ir šitam veikiai buvo išdirbta visa taisyklių sistema. Šitepos jau pirmame ir antrame chidžros metamsimčiuose storas vilnonis drabuzis (sufa) buvo dievotumo ir svieto atsizadėjimo ženklu; sulyg šito viršutinio išvyzdžio dievoti žmonės pradėjo vadintis sufijais, mokslas gi ar menas, kuriuomi jie užsiėmė, tazavvof. Neatsisakydami nuo susiėmimo su svietu, jie syki į syki pridėdė tikėjimo įstatymą, bet, toli nesitenkindami tuomi, jie rinkosi į tam tikrus susirinkimus, kuriuose atsibudavo tikėjimiskoms lankstynėms, vadinamos dzikr, susidedančios ypatingai iš ilgų šaukimų Dievop. Bet tikra tokių tikėjimiskų susirinkimų organizacija priklauso daug vėlesnei gadynei, nors vėlesnieji mystikai ir nukelia ją į Abu-Bekro ir Ali laiką. Tokios organizacijos būtinumas radosi dėl sukydimų, į kuriuos sufijai inpuolė ypatingai Persijoje, kur islamas, kaip bus parodyta sekanciam skyriuje, priėmė visai kitoki pavidalą, negu kitose mahometonų šalyse.

Sufijų mokslas pas persus ypatingai labai išsiplatino gal dėlto, kad liudnu tautiško pažėnimo laiku protai apskritai linke, yra šalintis svieto ir įjieskoti susiraminimo galėstinėse lankstynėse ir tikėjimiskose svajonėse. Tikslas čion teipgi buvo kitas, negu kitose vietose; reikėjo save atvesti į ekstazos padėjimą, per kurią žmogus darosi nejauslus svietiškiems įspudžiams ir jaučia save suvienytą su dievybe. Žmogaus atnaša prie dievybės buvo apsklembiama jau ne teisingų pragarinų baidų baimės, tik grei-Džarabub viename iš parubežinių oazų tarp Aigipto ir Pripolio) igijo garsą ačiu tam, kad jis buvo atsizymėjanciu žmogui ir katininku. Draugijų istaiga teip drutai augo į islamą, jog beveik kiekvienas žmogus, ant kiek jam leidžia jo asmeniškai reikalai, pristoja prie kokios nors drau-

čian buvo meilės sąryšio pavidale. Tūtra Dievo pažintis, kuri tarytum, galėjo būti pasiekta tik tūku keliu, išreiskė visai kitokį Dievą negu tas, kurį skelbė islamas, ir tiesiog virto į pantejybę. Šitas mokslas negalėjo išsivystyti ne iš Zarastros tikejimo ne iš buddybės, nors paskutinėji ir buvo labai plačiai pasklidusi vakarinėse provincijose prieš mahometonų užkariavimą. Yra tikėtina jog šitas mokslas savo pradžia veda nuo panteistiskos Vedanta sistemos. Bet sufistikame mokinime apie "fana", vadinasi, visišką atskiros sąmonės nuskenimą dieviškos suzinės pilnybėje negalima nepastebėti panašumo buddistų mokiniui apie nervapą.

Šita pakraipa esmeniškai einanti prieš islamą, anaip-tol, negalėjo būti nežinoma, nes buvo toki svajočiai, kurie įsikarsčiavimo padėjime nemokėjo valdyti savo liežuviu ir patys save vadino dievybe; šiteip, pav., garsus mystikas Challadz pasakė: ana-l-gakk, vadinasi: — "aš teisybė, aš dievas", — ir savo neatsargumą turėjo atpirti baisia kankinio mirčia Bagdade (922 m.). Tokiu būdu jiems parsiėjo slėpti priešislaminį mokinimo pobūdį ir vartoti vartojas, siėjo slėpti priešislaminį mokinimo visai kitoje prasmėje; pav., apie tauchid'ą, kas oficiališkioje teologijoje reiskia dievybę vienumą ir vienatumą, šnekojo, išreikšdami šituo žodžiu susiliejamą žmogaus su dievybe, ir tt. Teipgi šventus, kuriuos ypatingai garbino, rinkosi labiausiai iš pranašo ainių; ypatingai augstai buvo garbinami chalifas Ali ir abu jo sūnus, Hassan ir Gusein. Nuo islamo atžvalgais tas negalėjo būti peikiamas, jei tik tame jie būtų laikęsi reikalingo atsargumo bei susilaikymo ir nebūtų juos vadinę tiesiog dievais. Šita persų mystika tuojaus atrado sau kuopritinkamiausius platintojus svarbesnių atsigamenciu persų poezijos atstovų asmenyse. Šitepos, pav., Abu-Sai-ibn-abl'Kair (+ 1049 m.), rašė ketureiles aiskiai panteistiskiojo pobūdžio ir atrado sau daugelį miegdžiotiųjų. Kuone visi didieji persų raštininkai yra panteistiskais mystikais. Tokiais yra Farid-ed-din Attar ir Džalal-ed-din Rumi, kuris savo baisi dideliame veikale, susidedančiame iš dvigubų eilių (persų kalboj meznevi), aprašo patin-kamoje formoje ritmuotų istorijų sufistiką meilę; šitas veikalas kaip pas persus teip pas turkus yra didelėje garbėje ir skaitoma kuone šventa knyga. Net netikiai, kaip Omar Kajam ir svietiskieji žmonės toki garpistus Chafig, gieda mystiku tonu ir vartoja senovės mystikų išreiskimus, teip kad tankiai juos galima imti už tikrus sufijus. Atme-nant-gi, kad šitie veikalai Persijoje žinomi visiems ir kiekvienam ir turi tokį populiariškumą, kokį vargiai tepasiekė kur nekur poetikasis reikalas yra aisku, dėlko beveik visi persai yra mystikai ir vartodami neaprybotus ir augstus išreiskimus nuždė beveik visiškai abelną suoprotį apie teip prastą ir aisku islamą. Pas turkus mystika teipgi giliai įsisėdė, pas arabus gi sulyginamai mažesniame laipsny, nors arabų rašliavoje mystikieji raštininkai gana tankūs. Si-tai, pav., Omar-ibn-al-Farid ir teosofai: Kankyns Zoravardi (+ 1191) ir ibn-al-Arabi (+ 1240), kurie abu buvo garsiais raštininkais.

Vargiai tereikia sakyti, kad sufijų mokslas ne tik ap-tendė sveiką protą, bet teipgi pažėmimo ir dorybę. Be-abejonės, tarp sufijų buvo dorybės pavyzdžiai, bet butina iškilimo pasekme buvo tas, kad jie ir iš doriškios pusės skaitė save augstesniais už kitus; todėl jie arba visai at-meitė tikėjimiską islamą įstatymą, arba skaitė jį tik pri-rengiamuoju laipsniu prie tikėjimiskio, vadinasi, mystikiojo išsilankstymo, abejodami prie tam, ar jis riša prie savės asmenis stovincius ant augstesnio laipsnio. Apšvietam sufijui jau nėra skirtumo tarp beislyginų tikėjimų, kuomi ir išsiaiškina tas, kad rubežiai tarp mystikos ir netikybės buvo juos tankiai susilygina. Idant šito pavojaus išvengti, pas vienąs, žinoma, nevisuomet pilnai užtektinas budas, organizuoti mokslą sufi tokiu būdu, idant ne kiekvienas galėtų tapti sava valia mystiku, bet kad šitam reikalau-tųsi praleisti ilgi mokiniškos metai alsinančiose tikėjimiskose lankstynėse, aštriai pasiduodant šeicho (persų kalboj pir) padavadijimas ir tankiausiai ant visados pasiliekan mokiniu (murid). Tokiu būdu sufizmas tapo įrankiu su-pratimui, arba bent išreiskimui tikėjimiskos mąsties ir net teisatikiškai mahometonai negalėjo rasti jame nieko blogo. Augščiau jau buvo minėta, kad dievobaimingas Gaccali, bu-damas jau suaugusiuose metuose, perleido 10 metų pusiūo-liškose lankstynėse ir skaitė jas tiek pat butinomis vėlei ir teip pat gydančiomis ją, kaip vaistas kuną. Bet visgi bu-tina sąlyga likosi tas, kad tikėjimiskio įstatymo ristinumas būtų nepaliečiamas ir kad šeicho teisatikiybė nebūtų nė kiek abejojama.

Is panašios pažirų rūšies išėjo dervišų draugijų stei-gimas; jos buvo įsteigta ypatingai 12-ame ir 13-ame meta-simčiuose, bet jos yra ir po šiai dienai. Be abejonės, yra tulios draugijos, kurių manomi steigėjai gyveno ankščiau, bet mės ne apie juos šnekame. Garsiausios ir labiausiai išsiplatinę tarp draugijų yra šitos: Kadiridza, Rifaidza; Mavlevidza, Sadchilidza, Naktibendidza ir k. Kiekvieną jų turi ypatingą drabuzį ir atskirus ženklus (varsas, razan-čius ir tt.), kuriems priskaitoma paslapatinė svarba. Visos draugijos turi savo tam tikras tikejimo ir gyvenimo tai-sykes, įvestas draugijų steigėjų, kurios vienok bepertrukine (žinoma, sumanyta) padavų eile išvedama nuo Abu-Bekro, Ali, net nuo pranašo, arba, kas vis tiek, nuo paties Dievo dēlo, kad nebūtų abejonės sulyg draugijos teisatikiybės. Draugijos įvairiose vietose turi savo namus (vienuolynus, tekke), kuriuosna visi nariai sykis nuo sykio suaina syki ar kelis sykius per savaitę, idant čion po šeicho vada atlikti atsakančias lankstynes. Šitos lankstynės tankiai būva labai keistos, teip kad sulyg jų būdo atskiria, pav., stangian-čius, besisukancius ir sokancius dervišus. Tulose draugi-jose sąjusis (ekstaza) prieina tokį laipsnį, jog veikiant asmenys darosi nejauciančiomis viršutinių įspudžių, rija stikla, žarijas ir tolygius daiktus, daro sau baisias žaizdas valgo angis ir tt. Is šitos pusės Aigipte ypatingai atsizymi rifaidza, pasekusieji senovės Psylli, teipogi saadidza, kurie pirmiau pranašo gimimo dienoje guldavo ant žemės, o šiech ant arklio jojo per jų kunus. Vienok daugumas dervišų užsiima koku nors amatu ir gyvena su žmonėmis; bet yra teipgi ir elgėtiniai dervišai, neturi tikros vietos ir gy-veną išmaldą. Turkijoje visos draugijos yra po priežiūra šeicho al-Islam, kuris daboja, idant josna neįsigaityt prieš-šingi teisatikiybei mokslai ir papročiai, kas kartais ir atsi-tikdavo. Bet mės neumeime per toli, panorėję, išdėti čion dervišų teorijas sulyg tikėjimo, dangiškos hierarchijos ir tt., arba aprašinėti jų papročius istojant draugijon ir tulose susirinkimuose. Patėmysime tik, jog visų dervišų patronu globėjų skaitosi pranašas Kidr, mystikasis asmuo, kurio krikščionišku prototypu yra šv. Jurgis.

Tulų draugijų buvis mahometoniskame sviete turi labai didelę svarbą, kas, žinoma, daug priguli nuo išsitrinkimo viršininko, šeicho, kuriam priklauso beveik neaprybota dvasiška valdžia ant kitų bendrarių. Šitepos, pav., kelios dešimtys metų atgal (1818—1859) Seich Sanusi, išpradžių prigulėjęs prie Sadchilidza draugijos, o paskui likęs savo nuosavos draugijos Sanusidza įsteigėju Afrikoje jos centras (Toliau bus).

S. K. Krukovskaja.

Chinija.

Dangiškosios ciosorystės gyvenimo ir papročių vaizdeliai.

Su paveikslais

Vertė J. Laukis

lių. Su-King knygomis yra suviršum du tūkstančiai metų; jose yra senovės Chinijos istorija.

Pirmutinis žinias apie Chiniją europiečiai apturėjo XIII metamsimčio pabaigoje nuo gar-saus keleivio Veneciečio Marko-Polo. Jis Chi-nijoje pragyveno pasiuntiniu 17 metų ir gerai apsipazino su plačios senovės ciosorystės bū-dais ir papročiais. Jo akymas kelionės apra-symas buvo viduramziuose mylimąja knyga. Tuo patim laiku buvo pasiusta Chinijon krikš-čionybės skelbėjai ir per visą XIV metamsimtį europiečiai palaikė su Chinija veiklius susi-nešimus. Bet, persimainius valdančiam namui, svetimsaliam Chinijon lankytis buvo už-drausta. Ji pasiliko europiečiams uždaryta iki XVI metamsimčiui. 1516 m. portugalai pa-sirodė pirmu kartu Kantonu (Zemčiuginės) upės įtakoj ir buvo geroju priimti, nors chi-niečiai ir neleidė jų šalies vidun. Po partu-galų pasirodė ispanai, holandai, anglai. Sve-timsaliai "barbarai" atėjo su kanuolėmis už-kariavimui sau vaizbai Chinų miestų. Kariu-gieji ateiviai chinus skriaudė. Taikus chinai pradėjo į europiečius žiūrėti, kaip į neprie-telius ir vėl uždarė jiems uostus. Chinija vėl virto neprieinama ir tik XIX metamsimtį daug chinųkųjų uostinių miestų vėl tapo atidaryta europiečiams. Dabar tarp Chinijos ir Euro-pos yra vedama plati vaizba.

Nuo pat pirmutinės pažinties chinai nu-stebino europiečius savo būdu, papročiais ir apsvieta. Pasirodė, kad chinai pirmiau už eu-ropečius mokojo dirbti poiera, spaudinti knygas, išrado kompasa, turėjo plačią raštiją, augino arbatą ir audė įdomius šilkinus au-dimus. Bet kokiais europiečiai rado chinus XIII metamsimty, tokiais jie pasiliko ir iki šiolai. Net pažintis su europiečiais mažai teatmainė jų būdą ir papročius.

Chinai priklauso prie mongoliškos rasės. Chinų didžiama yra vidutinio ūgio, patogaus, liano liemenio, apskrito veido, su atsiiki-svaisiais žandais, plačiomis lėkštomis nosimis, žvairomis mažomis akimis. Plaukai visuomet būva juodi, stori ir šiurkštūs; barzda reta, ilgi ūsai nusikaria žemyn, odos spalva gelsva arba šviesiai bėra.

Chinai dėvi palaidą mėlyno dažo jakę už-segamą iš šono, kurpes popieriniais padais ir mažą juoda šliuktį ant galvos. Jie galvą iš prysakio skuta, iš užpakalio gi plaukus su-pina į ilgą iki kelių kasą. Kasa ir mėlyna jakė įėjo į madą nuo 1644 m., užėjus ant sosto man-džuriskam namui, viešpataujanciam iki šiolai. Vasarą laukuose jie dirba vienosė kelinėse pli-klomis krūtinėmis ir nugaromis. Užėjus lietui užsideda šiaudines skrybėles. Žiemą už-sivelka kelis žiponus viena ant kito. Moteris dėvi sejonus ir plačias siuvinėtas jakes. Visi chinai rėdosi vienaip, atskyras yra tik audi-me: mažaturčiai vartoja medvilninį audimą, turtingi — šilkinį.

Chiniečiai nemylė nešioti brangenybų, jai-bent tik retkarčiais jie papuošia nykštį žiedu su nefritu. Mandarinai-viršininkai atsizymė-jimui nešioja guzikus iš stiklo, koralo, kris-tolo ir aukso. Moteris myli nešioti bran-guosius akmenis, puošti galvą kvietkomis, da-žyti skruostus ir nudaryti antakius.

Chinai, kaip vyrai, taip moteris, negali pa-sigirti švarumu. Jie drabuzius toliai dėvi, kol jie susidėvi ir niekuomet jų nevalo ir neskal-bia. Todėl visi jų daiktai suskretę ir sklei-džia nepakenciamą kvapną. Priprasti prie šito kvapnio gali jai tik chinai.

Taipogi sunku yra priprasti prie chinų valgio. Valgiai pas chinus paduodama kiek-vienam atskirai porcelėno blideliuose. Vie-toje šakelių ir peilių jie vartoja dvi porcelėno lazdeles, vietoje škepetėlių — puikius popiero smociukus. Pietums padaro daugybę valgių. Čia galima pamatyti patiekta varlės, akulų pe-lekai, smulkus jūrų vėželiai, jūrų kirmėlaitės, vištos, karveliai, fazanai, sutaisyti su česnaku ir smulkiai sutrupinti, ikrai, seni kiaušiniai, kregždžių lizdai,*) šunies mėsa, svogūninės lelijos, jūrų kopustai aplaistyti saldum dažalu, žiarkės, antys su inbiuru, ir tt. Chinai ne-valgo nei jautienos, nei veršienos, nei avie-ros. Jų tikėjimas gana jiems valgyti naudin-čys žemdirbystei gyvulius. Jie vartoja tik kiatiliena. Pradžioje valgio paduoda vaisius, ant pabaigos — viralus, visai ne taip, kai pas europiečius. Kietą maistą chinai vilgo į pilką sunką — soją. Nei vandens, nei duonos chi-nai prie valgio nepaduoda. Duoną užvaduoja džiovinti ryžiai. Visa tas nugarima karštu ryžių vandeniu iš mažyčių torielaičių sulyg antpirščiu didumo. Nepratusiems viduriams sunku yra pakelti tokią daugybę valgių. Kiek-vieni pietus turtuolio kaip ir varguolio bai-giasi arbata. Arbata užverdama pačiame puo-lyly, kiekvienam žmogui atskirai, samavoru pas chinus nėra. Geria ją iš uždengtų puo-delių be cukraus ir pieno, nevartodami sau-kstelių. Chinai pieno negeria, vadina jį bal-tais kraujais ir vartoja jį kaip vaistą. Chi-niskuose miestuose, kur gyvena europiečiai, laiko ir melžia buivoles vietoje karvių. Pas rusus išgeriama čielis samavorai. o chinai iš-sėdi valandų valandas prie vieno arbatos puo-ly.

*) Jūrų kregždė — salanga — lizdą taiso iš jūrų žolių; iš šitų lizdų chiniečiai daro sirubą.

delio. Moteris ir vaikai nevalgo prie vieno stalo su vyrais.

Toksai įvairūs valgis būva tik pas pasi-turincius chinus. Svarbiausias gi kaimiečio maistas tai ryžiai su daržovėmis, kopūstai, arbata ir rūkyta bei džiovinta žuvis. Žuvis jie gauda labai savotišku būdu. Žuvis gau-dyti jie pripratino vieną jūrą ant kormoranų. Tam tikslui jie uždeda jai ant kaklo žiedą. Antis panėrus ir pagavus žuvį, jos negali pra-ryti, nes žiedas neleidžia ir savininkas žuvį paima. Vakaraais tankiai galima matyti tokia idomi regyklą: žvejai gryžia luotais prik-rautais žuvis, ant luotų gi briaunų išdidžiai tupi jūrų antis-kormoranai.

Po pietų chinai kakta ir burną mazgoja šiltu vandeniu, įpiltu k blidėliu, ir nusimaz-goje ima rūkyti opiumą. Opiumas yra sudži-uvisi sakai sodinių agonių, auginamų daugelyje Chinijos provincijų; jis taipogi yra atvežamas iš Indijos. Tai yra nuodingas daiktas, kurio vartojimas labai kenkia sveikatai. Šitas pap-rotys rūkyti opiumą yra labai išsiplatinęs. Chinijoje kaip augstesniuose, taip ir žemes-niuose luomuose, bet dabartiniu laiku pirm-eivija smarkią kovą pakėlė prieš šitą netiku-sį savo tautiečių paprotį, ir tikima, kad jis bus panaikintas, Chinietis nuo 20 metų am-žiaus pradeda rūkyti opiumą po vieną pyplį kasdien. Labai įpratę rūkytojai išrūko iki aštuonių pyplių į dieną, bet jie už 5—10 metų numiršta. Pyplis opiumui daroma iš raudono molio; ilgio jis būva arti trijų ketvirtadalių masto; pyplio gale yra išdurtas skylutė, ku-rion įdedama opiumo trupinėlis; dūmai jo įtraukiami 4—5 užsiraūkimas. Opiumo rū-kytymui Chinijoje yra įtaisyti tam tikri namai. Ten rūkytojai guli ant palūdu (narų), ant ra-gazių. Rūkant opiumą pirmiausiai apskala galvą, paskui užėina smagus miegas, kurs tęsiasi 4—5 valandas: pabudęs rūkytojas jau-cias baisiai silpnas. Nuo opiumo yra sunku atprasti: metus rūkyti, ima baisiai gelti vi-durius, prapratčius prie jo rūkymo. Opiumo rūkytojus galima pažinti iš miglotų akių ir liesumo. Toksai žmogus darosi abejutu, ne-tinkamu prie darbo ir galutinai nuskursta.

Nežiūrint į ydą su opiumu, chinai yra la-bai blaivūs ir pasitenkina taja nedidele vaisių apštim, kurią jie gauna iš žemės. Zembir-bystė yra svarbiausiu chinų užsiėmimu. Chi-nija yra tirštai apgyventa šalis, ant kiekvieno kaimiečio pripuola nedidelis žemės sklypelis, tankiai vos keli sieksniai, vienok-gi žemdir-bystė išmatinta šimtus milijonų žmonių. Chi-nams žemdirbystėje sekasi dėlto, kad šalies klimatas didžiojoje yra lygus ir minkštas, staigiu oro atmainų nebūva, lietus lyja tam tikru meto laiku ir sausmeičiai chinai nepazys-ta. Žiema yra sausa, vasara gi lietinga; vasarą upės patvinsta, užlieja laukus, kartais net kai-mus ir miestus. Toki tvanaibė abejo būtu pavojingi javams, bet chinai, gerai žino, kuo-met kas reikia sėti. Jie rūpinasi suimti savo javus pavasarį prieš prasidedant lietums, va-sarą gi ant tų pačių laukų sėja kitus augme-nis, mėgstancius drėgnumą. Pietinėje Chi-nijos dalyj sūspėja nuvalyti nuo laikų net tris pūtis: vieną rudeningą — kviečių pjūtį, ir dvi vasarines — ryžių.

Chinai geriausiai išdirba savo laukus, kaip Rosijos ar Lietuvoj yra išdirbama daržai, ar sodai. Tik ačiu šitokiam išgyvendinimui per iš-titus keturis tūkstantčius metų chinai nenu-alino savo dirvų. Vien "geltonžemės" nereik-kalauja tręšimo. Kiti laukai rūpestingai yra tręšiami kalkėmis, supuvusia žole, geltonžemio grumstai, maitais kaulais ir mėšu.

Alėvieną žemės sklypelį kaimiečiai išdau-žo, susmulkina ir sulygina rankomis ir kojo-mis. Arba lengvomis medinėmis žagrėmis, kurias artojai ant pečių nešasi namon.

Pieų Chinijoje taipgi mažai kaip ir gi-rių ir bandos beveik niekur nelaide. Tik kaikuose vietose ariama aklaais ar buivo-lais — ypatingai juodais skėstragiais jau-čiais. Kur gyvulių nėra, ten kaimiečiai įsi-kinko patįs, ar užkinko savo pačias ir taip aria savo dirvą.

Laukai rūpestingai yra laistoma vandeniu iš upių ir upelių, nuvestu kanalais ant lau-ko. Kiekvieno lauko gale chinai pritaiso tvenkinį: pririekus jie jį atidaro ir vandenį paleidžia ant lauko. Jai laukas randas ant kalno, tai kaimiečiai pumpuoja vandenį pum-pomis.

Zemdirbystė pas chinus yra laikoma gar-bėje. Zemdirbiai po mokslininkų užima pir-mą vietą, nes visus aprūpina duona. Patsai ciosorius skaitoma pirmutiniu artuju. Dar nesena Chinijoje buvo toksai paprotys. Kas metas kovo mėnesio pabaigoje ciosorius, apsi-taisęs kaimietiški ties žemės šventnamiu Chi-nijos sostinėje, Pekine, sidabrine žagre su-ardavo kelias vagas lauko. Po jo ardavo ku-ningaiškčiai, augstieji viršininkai — manda-rinai, seneliai, paskui tikrieji artojai ardavo toliau.

Rūpintis savo laukais chinus verčia įsta-tymas. Kas savo žemę apleidžia, nuo to ją atima ir pveda naujam savininkui. Laukuose daugiausiai auginama ryžiai: pietinėje ir vidurinėje juostoje jie užmains duoną. Šiau-rinėje Chinijos dalyj sėjama taipgi kviečiai, sorai, avizos, žirniai. Rugių chinai nepazys-ta ir vietoje duonos valgo ryžius su mėsa ir dar-žovėmis. Ryžiai yra pelkęs augalas ir todėl jie sodinama žemumose. Ryžiams laukus iš-lyginama, tręšiama, dalinama į keturkampius, kurie yra aptveriami neaugstu aptvaru van-dens saulakymui. Suartas laukus užleidžia-ma vandeniu, dirva išmaišoma į skystą pur-vynę ir jon sodinama ryžių rasoda. Rasoda vėl yra užleidžiama vandeniu. Augalas vir-šum vandens išsileidžia lapus ir išleidžia var-pas. Tada moteris gražiai išrasi nuo pikt-zolin, bet šitas darbas yra labai kenksmingas, kadangi ravinč iki kelių prsieina klampoti po (Toliau bus)

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Vienas raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siūlyti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktorui.

LAUKIS, Valparaiso, Ind.

PIRMOJI ATSKAITA TMD. PO III SEIMUI CHICAGO, ILL.

So. Omaha, Neb. 17 kp. Iešos persiuntimo V. K. raštų \$5.00
So. Boston, Mass. seimui; per V. S. Jakubyną 3.10
McKees Rocks, Pa. 22 kp. per J. Lauką 10.80
Los Angeles Cal. pavienis K. Juozapaitis 60
Brooklyn, N. Y., 3 kp. per K. Čiuberį 5.40
Brooklyn, N. Y., 3 kp. Apdams V. Kudirkos raštų Valparaiso, Ind., 13 kp. apdams per F. Arlicką 84
Middleboro, Mass., pavienis J. Tolyvą 60
Oregon City, Ore., pavienis M. Jonkaitis 60
Wellington, Pa., pavienis J. Stulgaitis 60
Montreal, Canada, 38 kp. per Juskevičių 1.20
Elizabeth, N. Y., 51 kp. per Zubricką 16.20
Waukegan, Ill., 77 kp. už ženklelius, per Jucevičių 5.00
Waukegan, Ill., 77 kp. gauta, per J. Urmavičių 4.44
Roslyn, Wash., 62 kp. per A. Ilginą 1.20
Pittsburg, Pa., 9 kp. per J. Miliuką 10.30
Joliet, Ill., 42 kp. per J. Rungaitį 1.20
Collinsville, Ill., apd. Kudirkos raštų, per Stepanavičių 84
Mahanoy, Clty, Pa., 8 kp. per J. Overaitį 60
Dayton, Ohio, 61 kp., auka III seimui, T.M.D. per Dambauską 2.50
Shaft, Pa., 93 kp., per F. Tarylą 9.00
Cambridge Port, Haiss., pav. V. Radvilavič 60
Wauwatosa, Wis., pavienis S. J. Dargužis 60
Chicago, Ill., pav. M. Horodecką, per A. Greičių 2.04
Chicago, Ill., 114 kp., per Stanaitį 2.40
Dekalb, Ill., 100 kp. per A. Pelį 60
Newark, N. Y., nauja kp. per J. Dėtinį 21.00
Springfield, Ill., 49 kp., apd. Kudirkos raštų, per T. Kungį 1.68
Grand Rapids, Mich., 58 kp. per J. Dantą 6.00
Chicago, Ill., 114 kp., per V. Ardziauskį 3.00
Chicago, Ill., pav. B. Lenkatską 62
DeLency, Pa., pav. A. Merkevičius 60
Cedar Point, Ill., pav. K. Šnuolis 60
Plymouth, Pa., 32 kp. per M. Alytį 1.20
Chicago, Ill., 114 kp. per F. Jakštį 2.40
Brooklyn, N. Y., 3 kp. per K. Čiuberį 5.66
Chicago, Ill., 28 kp. per J. Biežį 22.20
Leford, Ill., pav. K. P. Bikinas 60
Cleveland, Ohio, pav. V. Geibis 60
So. Omaha, Nebr., 17 kp. per K. Laučią 12.60
Kensington, Ill., 113 kp. per P. Maciukevičių 1.80
W. New Brighton, N. Y., už ženklelių J. Augaitis 1.00
Grant Works, Ill., 118 kp. per F. Golubicką 19.20
Kingston, Pa., 84 kp. per P. Žiūrį 3.60
Seattle, Wash., už ženklelių, per F. Vaiselį 2.00
Chicago, Hights, Ill., 54 kp. per M. Remeikį 1.40
Brooklyn, Mass., 85 kp. per J. Vaičiūną 10.20
Virden, Ill., pav. Pr. Blazys 60
Norwood, Mass., 36 kp. per Ruškį 4.80
Seattle, Wash., 46 kp. per F. Vaiselį 1.80
So. Manchester, Conn., 103 kp. per J. Siaurusevičių 7.60
Rockford, Ill., 117 kp. per P. Alekšyną 1.20
Chicago, Ill., 28 kp. per J. Biežį 10.80
Cusino, Mich., pav. J. Jakubką 1.20
Chicago, Ill., 65 kp. per J. Tumosą 6.60
Chicago, Ill., 27 kp. per J. Goteį 1.80
Seattle, Wash., 46 kp. per

Vaiselį 2.00
Westville, Ill., 78 kp. per J. Kirvelį 1.20
Nuo trijų pav. per J. Lauką 1.80
Chicago, Ill., 22 kp. per A. Sliakį 7.80
Hartshorne, Okla., 59 kp. per N. Vengriną 13.80
Seattle, Wash., 46 kp. per F. Vaiselį 3.60
So. Manchester, Conn., už ženklelių per B. Salaveičiką 1.00
Cusino, Mich., už ženklelių per J. Jakubką 1.00
West Pullman, Ill., 104 kp. per J. Ryškį 9.60
Athol, Mass., 73 kp. per J. D. Taunį 6.60
So. Manchester, Conn., 103 kp. per J. Siaurusevičių 60
Kenosha, Wis., 119 kp. per K. Brazevičių 2.40
Coal Centre, Pa., 39 kp. per S. Sarpalį 60
Brooklyn, N. Y., 3 kp. per K. Čiuberį 25.45
So. Chicago, Ill., 33 kp. per L. Simavičių 60
Roslyn, Wash., 62 kp. per A. Ilginą 13.20
Erie, Pa., 10 kp. auka išleidimui Grunvaldo, per Savicką 7.00
Baltimore, Md., 11 kp. per S. Urtakį 20.40
Chicago, Ill., 28 kp. per J. Biežį 4.80
Freeland, Pa., 97 kp. per F. Matulį 6.40
Stamford, Conn., pav. ir ženklelių, M. Tarela 2.00
Už parduotus ženklelius Tėv. Myl. Dr-jos 20.00

Viso pribuvo nuo III seimo T.M.D. iki 19 Rugsėjo 1910 m. \$393.31.

ISMOKETA TĖV. MYL. DR-JOS REIKALAMS NUO III T.M.D. SEIMO IKI 19 RUGS. 1910

Persiuntimas Kudirkos raštų iš Tilžės A. Olševskiui 257.75
Padarimas kaucijos išdininko 10.00
Alga išdininko nuo II seimo iki III seimo 1.00
Alga A. V. Greičiui už sekretoriaus pareigų pildymą ir išskaičiai 140.40
Pasiuntimas V. Kudirkos raštų J. Simanavičiui 130.00
Išleidimai prie ekspedicijos Kudirkos raštų J. Dagui 40.00
Otto V. Mauderodei už spaudimą Kudirkos raštų 1.000.00
Ekspedicija knigininko J. Simanavičiaus 24.67
Seimo pripažintas atlyginimas J. Gabriui už priuostimą spaudon Kudirkos raštų 500.00

Viso išmokėta T.M.D. reikaluose nuo III seimo iki 19 rugs. 1910 \$2,103.82
Išde T.M.D. buvo iki III seimui (žiūrėti protokole) \$2,163.01
Pribuvo nuo III seimo iki 19 rugsėjo viso 383.31

Viso labo \$2,556.32
Išmokėta po seimui T.M.D. reikaluose iki 19 rugs. 2,103.82

Pasilieka išde T.M.D. iki 19 rugsėjo 1910 metų \$452.50
T.M.D. išdininkas A. J. Povilaika.

TAIP NEGALIMA.

Viename iš pereinusių "Lietuvos" numerių atsiskaitė p. P. Sinkus, buvęs narys 3-čio T. M. D. kuopos Brooklynje, tvėrėjas ir vadovas taip vadinamos, amžina atsilis, "3-čios kuopos visuotinio balsavimo komisijos", kuri pereinė rudenį kuopą nepadarė didoko triukšmo draugijai. Kaip pamenamie pasiegiimai minėtos "komisijos" buvo taip "revoliucijoniški" ir neracionališki ir taip kurstanti prie betvarkės, jog anų metų Centro Valdyba buvo priversta apgarsinti minėtą komisiją nelegališką, o jos pravedimus "paliuosuoti nuo draugijos narių priedermių", — kitaip kalbant, — išbraukti juos iš draugijos, palikus jiems tiesą apeliuoti prie T. M. D. augščiausios valdžios, tai yra prie Trečio T. M. D. Seimo. Seimas, peržiūrėjęs šitą visą bylą, netik patvirtino Centro Valdybos nusprendimą, bet dar ištarė jai ačiū už dabojingą organizaciją tvarkos. Tokiu būdu pravedimai minėtos "komisijos" netikėtai pasijuto išmesti per tvorą iš T. M. D. daržo. Teisybė, vienas iš jų, p. Jukelis, tuo jau iš pradžių prisipažino prie klaidos (kas jam privalo būt pa-

skaityta tikru nuopelnu, nes prisipažinti prie klaidos paprastai esti sunkiau, negu tą klaidą padaryti) ir Seimas, matydamas p. Jukelio prasikaltimą tik neatsargume, sugrąžino jam teises T. M. D. sąnario.

Taigi dabar p. Sinkus rado reikalingu Seimo nusprendimą "pakritikuoti" ir pagalios, kaip nekuriems yra paprasta, — storkai išplūst. Kad p. Sinkus neturi ant Seimo geros širdies — tame nėra nieko stebėtino: ne daug yra tokių draugelių, kurie būtų dėkingais už teisingai aplaikytą baudą....

Bet šio straipsnio siekiu būvą rasyti netik apie p. Sinkaus ilgą raštelį, kiek apie trumpą redaktoriaus po juom priesašą. P. Lankis, T. M. D. skyriaus redaktoriaus, talpindamas p. Sinkaus rūsų raštelį, pridėjo nuo savęs nors teisinga, bet gėda šiuokš p. Sinkui nabašarimą ir pagalios duoda jam pamokymą, ar patarimą, kaip reikėtų p. Sinkui pasitaistyti. Pasitaisyk, eik, esą, kuopon, užsimokėk savo metinę duoklę ir vėl būk geru nariu ir žmogum.

Pasitaisyti kiekvienam reikia: tik per pataisydamą padarytų klaidų žmonija pasiekė dabartinį civilizacijos laipsnį: jaigu nebūtų klaidų, tai nebūtų nei pažangos, todėl paprastai netiek yra prasiirgimo klaidų, kiek pačiame užsispyrime tos klaidos laikyti. Vienok išrodo, kad antra dalis p. Laukio patarimo nėra išpildoma. Narys, syki iš draugijos pašalinamas, gali būti sugrąžintas tik daves rimtus daradymus savo pataisyimo — tikro pataisyimo, o ne pirkto už 60 centų metinės duoklės. Antra vėl, paprastai priimta, jog žemesnė įstaiga neturi tiesos ir negali taisyti, ar mainyti to, ką padaro augštesnė už ją įstaiga. Todėl mūsų išrodo, jog pavyzdin, Sinkui negali sugrąžinti teisių T. M. D. sąnario nuo 3-čia kuopa. nei jokia kita kuopa, nei Centro Valdyba, tik vien toji valdyba, kuri tas teises gautinai atėmė, tai yra T. M. D. Seimas. Seimas savo keliu privalo remtis kiek galim at opinijos (nuomonės) vietinės (3-čios) kuopos. Darydamas šį patėmyjimą turėjau tikslu atkreipti atydą ant prisilankymo panašiose atsitikimuose tvarkos, kuri ant nelaimės taip aplaista mūsų didesnę organizacijose.

B. Kaciūnas.

Suklysti gali kiekvienas; galėjau ir aš p. Sinkui pasakydams, kad jis pasirūpintų vėl būti T. M. D. nariu ir už atkreipimą į tai atidžios tariau p. Kaciūnui ačiū.

Bet aš vis gi nematau, kad aš klydau. Mano nebuvo sakytą, kad jam užtenka užsimokėti mokestį ir jis bus vėl nariu kaip buvęs. Jis bus nariu, jai ji kuopa priims, o kuopa visuomet turi tiesą jį priimti, jai mato jo vertę ir už tą jo priėmimą patį atsako prieš augštesnę valdžią. Jungt. Valsčiuose, gerai žinome, kad augščiausia įstaiga yra teisimas, bet teismo pasmerkta kalėjimui nusikaltėlių gubernatoriai tiesą jo bausmę palengvinti, jai mato, kad jis gerai elgiasi.

Juk bausmės ir yra tam, kad nusikaltusius pataisyti, o ne kad juos bausti. Tai gi sulig šito, aš nematau, kad 3 kuopa prasikaltė prieš savo augštesnę valdžią, priimdama atgal p. Sinkų ar ką kitą, seimo nelaukus.

Kaslink gi savo "gana šiuokštus" atsakymo, tai pasakysiu tiegi, jog aš, duodamas kiekvienam lygų balsą, nenoriu ir manau, kad kiti to taipgi nenori, idant organas būtų užsėmtas tokiomis nepamatotais užsivarinėjimais. Tai, mano nuomone, buvo reikalinga.

J. Laukis.

T. M. D. VALDYBAI IR NARIU ATIDŽIAI.

"Keleivio" No. 35 ištraukta eikštiną gava svarbus dalykas, kad p. J. O. Sirvydas pardavinėja T. M. D. kningas, arba, geriau sakant, tik vieną jos išleidimą "Darbininkškas klausimas ir socializmas" tai yra tą, kuris pas p. J. O. Sirvydą, tuometinį "Kovos" spaustuves prižiūrėtoją, tapo atspaudintas. Jau tada kitiems, (o tarp jų ir rašančiam šį) teko mugirsti, kad apatų jų egzempliorių, kurie tapo T. M. D. priduoti, p. J. O. S. atspaudino ir sau gerokai ie buvo net bandyta tyliai pasitaureiti, bet — be pasekmės. Dabar visai netikėtai išsilojo yla iš maišo. Neseniai atsidursioj New York'e, buvo

apsvarstomi nesutikimai tarp L. S. Sąjungos ir p. Sirvydo už suminkius revoliucijai auksas, kurių jis neatidavė. Reikalaujant atsilyginti už kningas, kurias L. S. S. nuo p. J. O. S. pirkusi tarp kitų kninių paminieta "Socializmas ir darbininkškas klausimas" 665-egz. Tai tiek jis paskūciausiu kartu jiems pardavė, o kiek jie pirkto pirmiau? Rašančiam šį yra žinoma pora kitų atsitikimų, kur paminiatos kningos buvo perkamos nuo p. J. O. S. Sirvydo, ir kiek galima spėti, pagal skaičių jo parduotų pamintų kninių, kiek iki šiol patirta, jis sau buvo atspaudinęs nemaziau, kaip 2.000 egzempliorių, jaigu nedaugiau.

Keistai atrodo, kad T. M. D. vyriausybė nepasirūpino apie tai po to, kaip "Keleivys" tapo pagarsinta, tuomi labiau, kad pamini-tojo straipsnio autorius tiesiog apva-gina T. M. D. viršininkus, kad jie būk pardavinėja kitiems kningas (tarp jų ir p. J. O. S.), o apie tai nieko negarsino ir pini-nių į idą nepriduoda. Jau, kad ir vien pasiteisinimui nuo apva-ginimo vertėjo atsiliepti.

Bet kadangi čia einasi ne vien apie T. M. D. vyriausybę, tik apie avogviną tosios mūs organi-zacijos, ko aiškų prirodymai su-sirodė, tai reikalaujame, kad T. M. D. viršininkai pradėtų veikti per pasirūpintų patirti ant kiek or-ganizacija tapo apvogta, ir kad kaltininkas atsitieptų.

Tai gi vyriausybė malonės, ilgiau nevilkindama, pavesti kuopoms tuose miestuose, kur randasi knin-gas, parduoklos, sužinoti, kada ir kiek jos bus pirkusios kninių nuo p. J. O. Sirvydo, o tada jau jį at-sakomybėn patraukti. Taip pat žinomas faktas, kad J. O. S. mai-nė per p. Lizdeiką Londone "So-cializmas ir darbininkškas klausi-mas" ant europiškųjų išleidimų ir tuos čia sau pardavinėjo. Pasiti-kime, kad T. M. D. vyriausybė pasistengs sužinoti, su p. Lizdeika ir patirti, kiek egzempliorių, tam nereik pasakoti; kad tas dar-bas, jaigu jis turi būti atliktas kaip prigulį, turės užimti ne vie-nus metus laiko ir lėšuos nevie-ną tukstantį doliarį. Kiek mums žinoma, T. M. D. augščiaus mi-nėtas jungtinis komitetas užrėžė platų planą, pasiremiant tuom, jog jaigu leisti encyklopediją — tai leisti kaip prigulį, ne by žodynėli.

"Lietuva" vienam iš savo nune-rių paminiogi, jog galima būtų iš-leisti encyklopediją, sakykim 2000 puslapių, kas anot jos nuomonės, lėšuočių apie 5—6 tukstančius do-liarų, t. y. tiek, kiek lėšavo Ku-pirkos raštai. T. M. D. draugija, kaip matyt, mano apie šiek tiek didesnę encyklopediją, nes jos nu-o-mone (bent kada tas dalykas bus svarstytas) encyklopedija iš 2000 puslapių būtų ne encyklopedija, bet greičiau žodynėlis ir dar toli nepilnas, pagalios net ir to pačio didumo encyklopedija lėšuočių daug daugiau, negu 5 ar 6 tukstantį doliarį. Pagal tuom laiku už-briežtą planą, T. M. D. leidžia-moji encyklopedija turės sudėti iš keliolikos ar daugiau didelių to-mų ir lėšuos suprantama ne \$5000, bet gal \$15000, ar dau-siau — prigulint nuo skaitlaus spausdinamų egzempliorių. Tuom kartu buvo nutarta išlengvo ren-gtus prie to milžiniško darbo. Kiek man žinoma, tame atvejėje jau užmėgsti net pirmieji ryšiai su kai kuriais mūsų mokslo vyrais Lie-tuvoje ir, jaigu neklystu, bando-ma yra susinėsti su Lietuvių Mok-slo Draugija Vilniau. T. M. D. draugija mano kiekvienai mokslo šakai parūpinoti šos šakos specia-listus, kurie po abelna Liet. Mok-slo Draugijos priežiūra per kelis metus surinktų pilniausias žinias kiekvienas svarų srytyje.

Tai yra milžiniškas darbas ir jo leidimas gali persitraukti kelis metus laiko, vienok T. M. D. draugija, kaip matyt, ant tiek laiko sėdinti, kad nelabai baidosi to sa-vo naštos, kurią jai reiks nešti, bet tobulėsimui atlikimui darbo, nori prie jo rengtis išlengvo. Mū-sų nuomone, T. M. D. draugija turi tuom užsiimti, nes jokios kitos at-sakantės organizacijos atlikimui to darbo nematome, o jokia pa-teratistiko Komiteto ir tuom lai-kinės Centro valdybos. Vėliaus, Trečiam T. M. D. Seimui besi-artinant, tas klausimas buvo pa-ju-dintas keliose T. M. D. kuopose ir, kaip matyt, iš kuopų įnesim, viena iš jų, minėtinai 37-ta kuopa iš Chicago, davė Seimui offici-jališką patarimą plačiau tą klausi-mą apkalbėti. Seimas, davė trumpo laiko ir daugybės kitų rei-kaų, suprantama, negalėjo tuo-jau to klausimo išrūti, bet mi-

nėtos kuopos įnešimą priėmė at-y-dom. Pagalios, Seimui pasibaigus, encyklopedijos klausimas dar syki tapo pakeltas.

Tas atsitiko, kada pereinū me-nui Centro Valdyba turėjo jungti-nį susirinkimą su naujai išrinkta šiems metams valdyba.

12 d. birželio m. susiejo "Lith-unia" svetainė, Chicagoje, vi-si senos ir naujos Centro val-dybos sąnariai, apkalbėti bėgančius Tėv. Myl. Draugijos reikalus ir maž-daug padaryti planą busian-čiam Draugijos veikimui. Čia ir buvo vėl pakeltas klausimas lei-dimui lietuviškos encyklopedijos-zinyno. Po ilgokų svarstymų pri-ėmta prie vienbalsios nuomonės, kad Tėvynės Mylėtojų Draugija privalo užsiimti encyklopedijos lei-dimu, kaip tik jos įjegos užtek-tinai sustiprės, nes toks milžiniš-ko darbas, buvo manyta, reika-laus kelis kartus didesnių išlaidų ir įjėgų, negu draugija dabar turi. Minėtam susirinkime padaryta iš-kalno, pavaršintų planą atei-giančių kelių metų veikimui, idant tokiu būdu galima būtų viską to-bulians, geriaus ir lengviaus at-likti. Taip, pavyzdin, beveik ga-lutinai nutarta išleisti 1914 me-tais visus raštus žinomo Kristjo-no Duonelaičio iš priežasties su-kakimo tais metais 200 metų nuo jo gimimo dienos. Toji laida, pa-gal išreiktą susirinkusių nuomone, privalo būti dar puikesnė už Ku-dirkos laidą, kuri nors neturi iš-artistiško atžvilgio laidos sau ly-gios, tai vienok, aplinkybės ver-tėiant, buvo atliktą greituoj. Prie Duonelaičio laidos, kaip matome, jau pradėta iš kalno rengtis. Tas pats ir su leidimu encyklopedijos. Kad Draugija užsiims jos leidimu, apie tai nėra ko abejoti, nes tas klausimas, kaip jau buvo minėtas, principu yra išrastas ir nutartas; todėl užtenka tik klausimas laiko — kada Draugija jį išleis?

Kas supranta, ką tai reiškia su-rengti ir išleisti encyklopediją, tam nereik pasakoti; kad tas dar-bas, jaigu jis turi būti atliktas kaip prigulį, turės užimti ne vie-nus metus laiko ir lėšuos nevie-ną tukstantį doliarį. Kiek mums žinoma, T. M. D. augščiaus mi-nėtas jungtinis komitetas užrėžė platų planą, pasiremiant tuom, jog jaigu leisti encyklopediją — tai leisti kaip prigulį, ne by žodynėli. "Lietuva" vienam iš savo nune-rių paminiogi, jog galima būtų iš-leisti encyklopediją, sakykim 2000 puslapių, kas anot jos nuomonės, lėšuočių apie 5—6 tukstančius do-liarų, t. y. tiek, kiek lėšavo Ku-pirkos raštai. T. M. D. draugija, kaip matyt, mano apie šiek tiek didesnę encyklopediją, nes jos nu-o-mone (bent kada tas dalykas bus svarstytas) encyklopedija iš 2000 puslapių būtų ne encyklopedija, bet greičiau žodynėlis ir dar toli nepilnas, pagalios net ir to pačio didumo encyklopedija lėšuočių daug daugiau, negu 5 ar 6 tukstantį doliarį. Pagal tuom laiku už-briežtą planą, T. M. D. leidžia-moji encyklopedija turės sudėti iš keliolikos ar daugiau didelių to-mų ir lėšuos suprantama ne \$5000, bet gal \$15000, ar dau-siau — prigulint nuo skaitlaus spausdinamų egzempliorių. Tuom kartu buvo nutarta išlengvo ren-gtus prie to milžiniško darbo. Kiek man žinoma, tame atvejėje jau užmėgsti net pirmieji ryšiai su kai kuriais mūsų mokslo vyrais Lie-tuvoje ir, jaigu neklystu, bando-ma yra susinėsti su Lietuvių Mok-slo Draugija Vilniau. T. M. D. draugija mano kiekvienai mokslo šakai parūpinoti šos šakos specia-listus, kurie po abelna Liet. Mok-slo Draugijos priežiūra per kelis metus surinktų pilniausias žinias kiekvienas svarų srytyje.

Tai yra milžiniškas darbas ir jo leidimas gali persitraukti kelis metus laiko, vienok T. M. D. draugija, kaip matyt, ant tiek laiko sėdinti, kad nelabai baidosi to sa-vo naštos, kurią jai reiks nešti, bet tobulėsimui atlikimui darbo, nori prie jo rengtis išlengvo. Mū-sų nuomone, T. M. D. draugija turi tuom užsiimti, nes jokios kitos at-sakantės organizacijos atlikimui to darbo nematome, o jokia pa-teratistiko Komiteto ir tuom lai-kinės Centro valdybos. Vėliaus, Trečiam T. M. D. Seimui besi-artinant, tas klausimas buvo pa-ju-dintas keliose T. M. D. kuopose ir, kaip matyt, iš kuopų įnesim, viena iš jų, minėtinai 37-ta kuopa iš Chicago, davė Seimui offici-jališką patarimą plačiau tą klausi-mą apkalbėti. Seimas, davė trumpo laiko ir daugybės kitų rei-kaų, suprantama, negalėjo tuo-jau to klausimo išrūti, bet mi-

rys, o tuom kartu mes, kurie pri-daujami ne tik šitam sumany-mui, bet ir apskritai T. M. D. veikimui ir jos darbams, rūpi-ninkas sekti "Tėvynės" sandarbi-ninko patarimą, t. y. dauginkime T. M. D. sąnarius, kad ateinančiais me-tais jį turėtų jų 10 ar 15 tuk-stančių.

15 tukstančių "iš galvos išėjo" pasakys neviens. Taip, tai yra gana didelis būrys, vienok visai neperdaug ir ne taip sunku jį su-rinkti. Buvusis T. M. D. pirmi-ninkas, pradėjęs T. M. D. draugiją keltis iš kapo, tankiai svajodavo ir sakydavo, jog jo didžiausia svai-jonė, kad Tėv. Myl. Dr-ją ga-lėtų turėti du tukstantį sąna-rių — ką tai galima būtų padaryti su vieni tukstančiais?... Sian-dien matome, jog draugija turi arti du kartus po du tukstan-čių. Dar reik paminti, jog anuo laiku buvo vos keliosdešimt sąnarių belikę ir kuom žmogus turėjai dir-bti ir draugiją auginti? O juk šian-dien yra visa armija pagalbininkų! Tik krusterkim, broliai, o pama-tysime, jog 15000 sąnarių surink-ti, tai mums kuone ketu-riems tukstančiams dabartinį sąnarių, vistiek, kaip riešutų sukrimsti.... Krusterkim, sakau, ypač dabar, kada šaltis užėmė ir krutėti yra silčiau. Turėsim tada netik encyklopediją iš keliolikos ar kelių dešimtų tomų, netik Duonelaičio raštus, bet ir daug dar puikesnių dalykų, apie kuriuos šiandien dar ir sapnuoti bijome. Tai gi subružėkim ir šį rudenį ir padarykim nemazęj žingsnį, kaip darėm pereiną ir užperčią rudenį.

Ex-Valparaisietis

Wilburtoniečių atydoi. Perei-tam "Lietuvos" numeryj p. St. Grigaliunas savo korespondencijoj iš Wilburton, Okla., išreikšė var-du vietinės kuopos neužsiganėdi-nimą, kad "Reporteris" pavadino "gešftmacheriais" kai-kuriuos T. Myl. Dr-jos sąnarius, minėtinai tuos, kurie prisirašė prie draugijos vien "dėl biznio", — kad gauti kaip uždyką brangius Kudirkos raštus, o paskui draugiją vėl pa-mesti.

Kaip matyt iš korespondencijos p. Grig. manė, jog Reporteris tą prikašiojo jų Wilburton kuopai. Iš čia ir kilo neužsiganėdinimas.

Tuom kartu Wilburtono kuopa visai be reikalo pritaikė prie savės vardą "gešftmacherių". Reporteris labai gerai žino, kad Wilbur-tono kuopa jį šiolai buvo viena iš pavyzdingesnių Draugijos kuopų ir kad ta kuopa, nors dar jauna ir nesustiprėjus, tai vienok jau te-ko girdėti apie jos šiuokš-tokus pasidarbavimus. Reporteris vadi-no "gešftmacheriais" tuos, kurie tyčia prisirašydavo prie T. M. D. dėl pelno: kad už 60c. gauti knin-gas \$5.00 vertės, o nedė ko kito.

Tokių juk mes turime nevie-ną sąnari, nors ir gėdą tą pasakyti. Juk yra tokių, kurie už T. M. D. suteiktą jiems geradėjystę atsimoka jai šmeizimu ir draugijos der-gimui ir jos groviumi, kaip, pa-vyzdin, nors ir "Keleivis" su sta-bu savo sandarbininkų. Juk jie vi-si prisirašė prie draugijos, kada buvo pagarsinta, jog T. M. D. sąnariai gaus dykai Kudirkos raštus. Ir kuomi-gi jie atsimoka Draugijai? Šmeizimais, plidimais ant jų, kurie tuos raštus jiems pagaminio. Jie trukdė pradėtą Draugijos darbą, vietoj prie jo pri-sidėti, jie bruko ir vėl norėtų brukti T. M. D. į kapą, skelb-dami išsvajotus "bankrutus", vie-tigai padėti jai iš to kapo pasi-kelti. Ir tik, kada, nežinuriu, jį nešvarias intrigas, Draugija vis-gi perlausė visus jai taisomus žabangus, kada atliko darbą, kurį jie visomis pastangomis stabdė, tada ir jie išsė savo rankas, kad aplaikyti tą draugijos išauklėtą sąnari, nors ir gėdą tą pasakyti. Juk yra tokių, kurie už T. M. D. suteiktą jiems geradėjystę atsimoka jai šmeizimu ir draugijos der-gimui ir jos groviumi, kaip, pa-vyzdin, nors ir "Keleivis" su sta-bu savo sandarbininkų. Juk jie vi-si prisirašė prie draugijos, kada buvo pagarsinta, jog T. M. D. sąnariai gaus dykai Kudirkos raštus. Ir kuomi-gi jie atsimoka Draugijai? Šmeizimais, plidimais ant jų, kurie tuos raštus jiems pagaminio. Jie trukdė pradėtą Draugijos darbą, vietoj prie jo pri-sidėti, jie bruko ir vėl norėtų brukti T. M. D. į kapą, skelb-dami išsvajotus "bankrutus", vie-tigai padėti jai iš to kapo pasi-kelti. Ir tik, kada, nežinuriu, jį nešvarias intrigas, Draugija vis-gi perlausė visus jai taisomus žabangus, kada atliko darbą, kurį jie visomis pastangomis stabdė, tada ir jie išsė savo rankas, kad aplaikyti tą draugijos išauklėtą sąnari, nors ir gėdą tą pasakyti. Juk yra tokių, kurie už T. M. D. suteiktą jiems geradėjystę atsimoka jai šmeizimu ir draugijos der-gimui ir jos groviumi, kaip, pa-vyzdin, nors ir "Keleivis" su sta-bu savo sandarbininkų. Juk jie vi-si prisirašė prie draugijos, kada buvo pagarsinta, jog T. M. D. sąnariai gaus dykai Kudirkos raštus. Ir kuomi-gi jie atsimoka Draugijai? Šmeizimais, plidimais ant jų, kurie tuos raštus jiems pagaminio. Jie trukdė pradėtą Draugijos darbą, vietoj prie jo pri-sidėti, jie bruko ir vėl norėtų brukti T. M. D. į kapą, skelb-dami išsvajotus "bankrutus", vie-tigai padėti jai iš to kapo pasi-kelti. Ir tik, kada, nežinuriu, jį nešvarias intrigas, Draugija vis-gi perlausė visus jai taisomus žabangus, kada atliko darbą, kurį jie visomis pastangomis stabdė, tada ir jie išsė savo rankas, kad aplaikyti tą draugijos išauklėtą sąnari, nors ir gėdą tą pasakyti. Juk yra tokių, kurie už T. M. D. suteiktą jiems geradėjystę atsimoka jai šmeizimu ir draugijos der-gimui ir jos groviumi, kaip, pa-vyzdin, nors ir "Keleivis" su sta-bu savo sandarbininkų. Juk jie vi-si prisirašė prie draugijos, kada buvo pagarsinta, jog T. M. D. sąnariai gaus dykai Kudirkos raštus. Ir kuomi-gi jie atsimoka Draugijai? Šmeizimais, plidimais ant jų, kurie tuos raštus jiems pagaminio. Jie trukdė pradėtą Draugijos darbą, vietoj prie jo pri-sidėti, jie bruko ir vėl norėtų brukti T. M. D. į kapą, skelb-dami išsvajotus "bankrutus", vie-tigai padėti jai iš to kapo pasi-kelti. Ir tik, kada, nežinuriu, jį nešvarias intrigas, Draugija vis-gi perlausė visus jai taisomus žabangus, kada atliko darbą, kurį jie visomis pastangomis stabdė, tada ir jie išsė savo rankas, kad aplaikyti tą draugijos išauklėtą sąnari, nors ir gėdą tą pasakyti. Juk yra tokių, kurie už T. M. D. suteiktą jiems geradėjystę atsimoka jai šmeizimu ir draugijos der-gimui ir jos groviumi, kaip, pa-vyzdin, nors ir "Keleivis" su sta-bu savo sandarbininkų. Juk jie vi-si prisirašė prie draugijos, kada buvo pagarsinta, jog T. M. D. sąnariai gaus dykai Kudirkos raštus. Ir kuomi-gi jie atsimoka Draugijai? Šmeizimais, plidimais ant jų, kurie tuos raštus jiems pagaminio. Jie trukdė pradėtą Draugijos darbą, vietoj prie jo pri-sidėti, jie bruko ir vėl norėtų brukti T. M. D. į kapą, skelb-dami išsvajotus "bankrutus", vie-tigai padėti jai iš to kapo pasi-kelti. Ir tik, kada, nežinuriu, jį nešvarias intrigas, Draugija vis-gi perlausė visus jai taisomus žabangus, kada atliko darbą, kurį jie visomis pastangomis stabdė, tada ir jie išsė savo rankas, kad aplaikyti tą draugijos išauklėtą sąnari, nors ir gėdą tą pasakyti. Juk yra tokių, kurie už T. M. D. suteiktą jiems geradėjystę atsimoka jai šmeizimu ir draugijos der-gimui ir jos groviumi, kaip, pa-vyzdin, nors ir "Keleivis" su sta-bu savo sandarbininkų. Juk jie vi-si prisirašė prie draugijos, kada buvo pagarsinta, jog T. M. D. sąnariai gaus dykai Kudirkos raštus. Ir kuomi-gi jie atsimoka Draugijai? Šmeizimais, plidimais ant jų, kurie tuos raštus jiems pagaminio. Jie trukdė pradėtą Draugijos darbą, vietoj prie jo pri-sidėti, jie bruko ir vėl norėtų brukti T. M. D. į kapą, skelb-dami išsvajotus "bankrutus", vie-tigai padėti jai iš to kapo pasi-kelti. Ir tik, kada, nežinuriu, jį nešvarias intrigas, Draugija vis-gi perlausė visus jai taisomus žabangus, kada atliko darbą, kurį jie visomis pastangomis stabdė, tada ir jie išsė savo rankas, kad aplaikyti tą draugijos išauklėtą sąnari, nors ir gėdą tą pasakyti. Juk yra tokių, kurie už T. M. D. suteiktą jiems geradėjystę atsimoka jai šmeizimu ir draugijos der-gimui ir jos groviumi, kaip, pa-vyzdin, nors ir "Keleivis" su sta-bu savo sandarbininkų. Juk jie vi-si prisirašė prie draugijos, kada buvo pagarsinta, jog T. M. D. sąnariai gaus dykai Kudirkos raštus. Ir kuomi-gi jie atsimoka Draugijai? Šmeizimais, plidimais ant jų, kurie tuos raštus jiems pagaminio. Jie trukdė pradėtą Draugijos darbą, vietoj prie jo pri-sidėti, jie bruko ir vėl norėtų brukti T. M. D. į kapą, skelb-dami išsvajotus "bankrutus", vie-tigai padėti jai iš to kapo pasi-kelti. Ir tik, kada, nežinuriu, jį nešvarias intrigas, Draugija vis-gi perlausė visus jai taisomus žabangus, kada atliko darbą, kurį jie visomis pastangomis stabdė, tada ir jie išsė savo rankas, kad aplaikyti tą

čia lietuvius. Toliau aiškino tikslą T. M. D., kiek ji prisidėjo prie pakelimo apšvietos.

A. Antonovo žmona skambino ant pijano, griežė ant smuiko ir deklamavo. Publikai tas patiko, savo užgandinimą ji išreiškė dainų plokiumu.

Antroji kalbėjo A. Antonov, apie 500 metų sukaktuves musio prie Žalgirio.

Publika užsilaukė ramiai. Prakalbos visiems patiko. Lietuvių yra čia nuo 450 — 500, prakalbais gi lankė 300 — 350 žmonių. Laikraščiuose randi aprašymus prakalbų iš tokių vietų kur lietuvių yra tuksantais, o prakalbų klausytų susirenka 200 — 300, ir t.t. Lewistone ir moteris lankosi: dabar buvo beveik pusė moterų.

Aukų surinkta \$8.15, o išlaidų buvo \$17.50, tai T. M. D. reikš pridėt \$9.35. Kalbėtojai, deklamatoriai, publikai, ir aukautojams vardu T. M. D. išstariu ačiū.

Sekr. Kazys Vilaniskis.

VIETINĖS ŽINIOS.

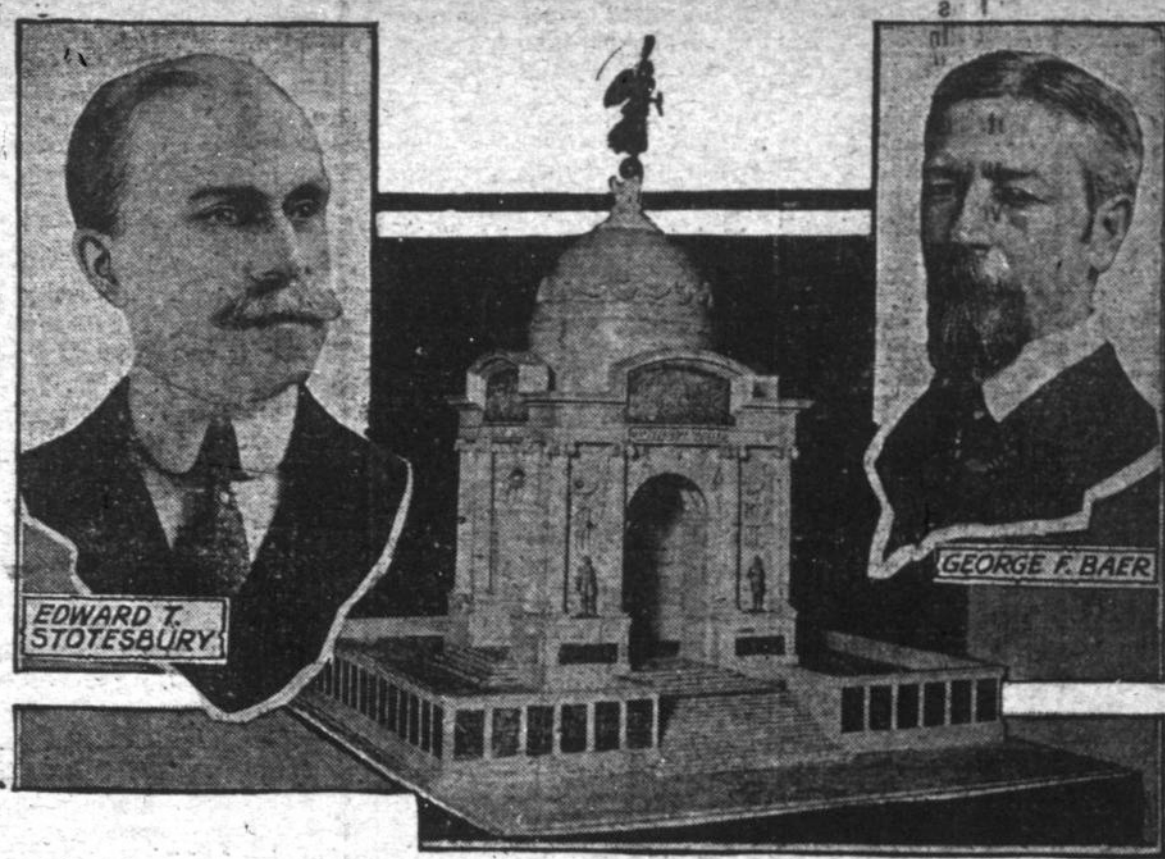
Neregiai kreipėsi į Chicago miesto valdžią, prašydami, kad jiems būtų leista turėti švilpukai ir švilpti percinant skersai gatvę. Valdžia su tuo sutiko tik pastebėjo, kad auklų švilpukai turi kitoniškai švilpti negu policijos švilpukai.

Iš Chicago's Lietuvių Gyvenimo.

Antroji „Aušros“ 1 k. p. prelekcija buvo 25 d. rugs., Lietuvių Klubui svetainėje. Prelekciją skaitė Kl. Jurgelionis apie „Scenos meną“. Tai buvo pirmosios prelekcijos tūsa, šiuo kartu apie mikią. Kaip pirmoji, taip ir antroji buvo labai interesingos. Pirmiausia buvo nurodoma apie fiziognomiką, ką reiškia kokia nosis, kaktas, lūpos kokie veido judėjimai ir t.t. — lošėjams būtina žinoti dalykai, paskui — apie įvairius gestus, judėjimus ir apsiėjimą. Prelekciją prelegentas užbaigė, išreikšdamas troškimą, kad kiltų mūsų scena. Nurodė, kad priderančiai išsilavinimui lošėjai privalo padėti daugiau energijos, ilgiaus mokyklos ketinamus perstatyti veikalus, nesiminti persikurti perstatymų, bet lengvesnių, kuriuos lengviau galima atlikti, taipgi patarė lankytis į gerus svetintautiškus perstatymus, ir lėmėti jų gyvenimą. Lošiant veikalus iš senovės laikų, artistai pirmiausia privalo susipažinti su tuo laiko historija ir tuoliausiais papročiais. Žodiu sakant, prelekcija buvo rupestingai parengta, todėl klausytojams galėjo atnešti nemažai naudos. Taip, šioji prelekcija gerai pajudino mūsų scenos klausimą, bet to negana. Klausytojai iš jų negalėjo išmokyti lošti, bet galėjo užtekti ant tikrojo lošio, kokių einant galima priedi tobulumą ir negadinti mūsų sceniškų veikalių. Butų linksma, jaigu tie prelegento gražūs geidimai galėtų įsikūnyti. Geistina, kad kokia draugija įsteigė tokią mokyklėlę, (kaip pav. „Aušros“ kuopa įsteigė amatų mokyklą), kurioje norinti lošti galėtų įgyti bent pamatinį lošimo su pratimą. Kitaip scenos darbytojų mės dar labai ilgai neišvengsime. O juk mūsų tautos, ir apskritai tautų gyvenime, scena lošia labai didelę rolę. Scenai pakilus, ir publiką jį labiau pamylėtų. Prelekcijos klausytų prisirinko pilna svetainė žmonių.

M. Petrauskas jau yra parašęs muziką „Eglės, žalčys karaliėnės“ pirmajam aktui. Parašymai visos operos reikš dar nepažįta laiko.

Lietuvių Jounimo Ratelis, 25 d. rugs., Columbus svet., Town of Lake apskrityje, vaidino penkiuose veiksmuose veikalė „Lietuvaitė“. Veikalėlo turinys sekantis: Gudų bajoras pasivagia tūlo lietuvių vado dukterį. Du lietuvių karžygiai, nuododami kryživius, nukanka Gudijon ir slapta pavogtą ją atima atgal. Kyla su gudais karys, jame dalyvauja ir ninetioji vado dukterė; karį lietuvių laimi; už užmušimą gudų vado šį lietuvių pasizada tapti to patia, kuris užmuš. Vienas jos išgelbėjęs jį mudiaria. Juodu, lietuvių, vadas ir krivė palaimina ir viskas užsibaigia.

Gettysburg'e, Pa. įkuriamas matomasis paveikslėlyj paminklas pagerbimui kareivių, žuvusių civilizacijai karėje. Edwardas T. Stotesbury ir G. T. Bear yra daug prisidėję prie paminklo įrengimo ir dalyvauja jo atidengimo ceremonijoje.

Veikalėlis nei blogas, nei geras. Gera atlošiant išėitų neperblogas. Tačiau apie buvusįjį lošimą negalima pasakyti pagyrimo, nors ir kasžinkaip norėtusi. Nieka neveiks, reikia, ar nori, ar ne, pasakyti jog veikalėlis buvo silpnai atloštas, net vietomis ir per daug silpnai. Lošėjai, nors žodžius moko gerai, bet nežinojo ir neatjaute tuoliaus lietuvių dviasios. Veikale visur buvo karžygiai, bet ant scenos jų nei su padidinančiu stiklu negalima būtų buvę sujiekti. Veikale perstatyta lietuvių narsybė, geležinė dviasia, bet ant scenos nei su godžiausia akia tokių ypabyių negalima buvo įžiūrėti. Buvo kalbama apie narsumus ir galę, bet tie žodžiai nie iš baigčių lūpų, silpnais, be energijos, be užsidegimo tonais. Ne, tai ne tokie lietuvių karžygiai galėjo būti! Jie negalėjo būti nuleidę rankas ir biją atstatyti priešininkų krūtines, be ko negalima patinti narsuoli. Bet ginklai! Tikras pajukimas. Vienas su spragiliu, antras su dalgiu užtaistytą silniui pjauti, trečias su... grebliu. Argi kas, kaip svietas gyvas, galėtų manyti, jog lietuvių gudus galėjo įveikti su grebliu ir spragiliu bei dalgiu. Net laukiniai žmonės tokių ginklų nevertato: vartoja, jau jaigu ne jietis, tai geras lazda arba ilgą smaigą, tik ne greblį, su kuriuo galima tik mūšias baidyti. Lietuviai buvo gana civilizuoti, jie mokojo vartoti kalvarį, net ir geležį, buvo apsiginklavę kardais, jietimis arba lankais. Lošime, vadui surikus eiti mūšis, vieni kelia kardus, tarp kurių mato ir greblis. Tai tik išjuokimas.

Pirmas ir trečias veiksmas dar padoriaus išrodė, kiti gi darė nemalonus įspūdžius. Bet ir pirmame veiksmo lošėjai, norėdami padailinti lošimą, jį padarė neatsakančiu. Tas netikumas tai buvęs gudo vaisingas ir tarnų prastumas. Vaisinimas buvo toks, kad gudas gėrė ir gėrė, kol ant galo, anot priežodžio, į kaulę nepavirto ir negalėjo paelti. Antrame veiksmo, pavogus nuo gudo lietuvių ir nužudius sargą, dėl ko gudas, tai patyres, kuone pašėlo, nudavimas irgi buvo daugiau farsiskas, negu kaip jis tikrai galėjo būti. Jaigu jis ant tiek sėlo, kad sukrito, tai jo elgimasis, mimika ir kalba, toli turėjo būti ne tokia, kokioje jį lošėjas perstatė. Jo tarnai nuododami baimę, kad jis juos nugalabintų, tai parodė tik stengimosi pasislėpti lenkiantis prie žemės. Tokia baimė gali tikti tik kokiame farse. Trečias veiksmas, buvo lietuviška grincia, kurioje visą seimyną, prie balanos šviesos dirbo naminius darbus. Tas ką geriausiai buvo atlikta, nes tas lošėjams matomai geriausias žinoma, kaip karžygiskumas. Tik reikia labai atbėti ar tada lietuvių turėjo vėpinti toki ratelį (vindelį). Tokie vėpimai atsirado tik atnešanose laukuose. Senovėje vėpita ne rateliais, bet suktuvėliu; toki suktuvėliai buvo pas kitautčius, taigi turėjo būti ir pas lietuvius.

Ketvirtas veiksmas, tai lietuvių susirinkimas, kur apreiškiamas pries guvos karas. Tai šiame veikime buvo gerbils kilnojamas. Vėluva gį buvo raudona, kaip socialistų ir ant nepatastai trumpo kotelio, kokių dviejų pėdų ilgio, kurį veduvininkas nešė; ranka apgėciaus galvos iškylos. Atg, senovėje lie-

tuviai, nepereinamuose miskuose gyvendami, būtų negalėję rasti ilgesnį lazda. Be abejonės lošėjai tą galėjo žinoti; tai kam gi, žinant, juokus daryti? Rengianties karan, kaip paprastai, nežiurint kelt'kareiviai ten būtų, visgi jie kaip mokyti kareiviai, dargi karžygiai, arčiausi prie vado, turėjo stovėti tvarkoje, „komandoje“; kur-kur, o karūmenėje visada yra taisykliškas ir būtinai tvarkumas. Penktame veiksmo lietuvių pergalė gudu. Taigi čia turėtų būti visos branduolys lietuvių pašėlusio narsumo. Bet ant scenos buvo senoviskai pozuojanti lošėjai, be maziiausios atmainos. Kad lietuvių turėjo turėti „neatmenamai didelį karą“, tai rodė krivė savo kalboje. Tai jaigu tokiame nepaprastame mūšyje lietuvių laimėjo, tai juos reikia įsivaizdinti kuone milžiniais: stipriais, ištūsiiais, išsėjusiais, krutines atstūsiiais, bet ne sulinkusiais, pavaliais, ramiais, šnekančiais taip, kad rodoti jiems karas tai niekas daugias kaip tik teatras. Užmusimas gudų vado visai buvo nekaržygiskas. Vos lietuvių prisizadę, juos ištėkėti už to, kuris jį užmuš, tuojau, kaip tik vieton, atėjo jo už kojos (ar tai galima kas reje daiktas), ramus sau, gudų vadas, ir čia jį, kaip aviną, lietuvis „karžygius“, lengvai ranka su kardu baksterėjęs ir nudurė. Net ir pas laukinius taip nemuduria, ypač gi save augstinantis narsuolis. Paprastai atsilieka dvikova. Bet ir joks vadas nėra turį žioplas, kad dasileisti nužudyti be pasipriesinimo, be gynyimos. Po gudo nužudymu, sunilo gudo žudytojas su lietuvių vado duktere, „Lietuvaitė“, ir taip neestetiskai, kad tik neestetiskose perstatymuose tą galima patėnyti. Apsiglėbė, parlošė po savi, kaip tartum „Merry Widow“ valcą šokdami ir taip pozavo, kol nenuleido uždangla, antru syk nepa-keičė ir vėl nuleido. Toks elgimasis reikiia nepagudonę suziudinti ir jos tėvo, lietuvių vado; ypač dėlto, kad jis, suziudotinis, buvo paprastai kareivių; jis greičiau turėjo kaupti, prieš vadą, pabučiuoti jam ranka, paskui kaupti prieš savo vado dukterį ir jai rankas bučiuoti, kas tokiam kareiviui tik ir galima buvo daryti, bet ne parsibloškus tokią išdidžią lietuvių pozuoti neestetiską šoki.

Scenos buvo taip neatsakančios jog labiau neatsakančių vargiai surastum. Žmonių buvo prisigudus pilnutėlė svetainė taip, kad daug aplinkui stovėjo stacių. Po perstatymui buvo dainos. Kvartetas (vyrai) giedoj lietuvių himną, laike kurio publika nestojo; Dunduliuotė pagriežė smuika; Berzinskaitė ir Serpečiūtė giedoj duetą „Kaip lelijos“ ir „Lakstin-galėle“; Geštautas ir Dundulius giedoj „Pasakyk, Lietuva“; Dunduliuotė paskambino pijantu; mišrus kvartetas giedoj „Tu esi kaip kvietelė“; vyry kvartetas serenada ir Dundulienė su J. Zolp atgiedoj M. Petrausko duetą „Kaminakrėčio“. Dainavo vieni mėnesiu, kiti geriau, apskritai-gi, dainavimas buvo silpnokas; ma-tyti dainininkai nebuvo gatinai pasimokinę, viena, o kita, kai-kurie giedodami tarytum bijoję, kad kas jį balsu neišgirstų.

Jis lošėjų verta pažymėti A. Dunduliuotė, kaip gana atsakančiai at-

lošusią savo rolę. Lošėjai, svarbiausia privalo stengtis daugias padėti spēkų atlošimui, nežiūrėti į sceną, kaip į pasirodymo vietą ir aštriai vieni kitus ir patis save ir savo pasi-judimus kritikuoti, nes tik tokiu būdu atsiekiama geresnis lošimas.

Apvoge viduje dienos. Pas p. Balčytį, gyvenantį ant Hermitage ave., arti 45 gat., dienos laike, išėjus Balčytienę, nusipirkti pie-tus maisto, įsikūstę stubon va-gis, viską išvėrtė, atplėsinėjo skry-nes ir pasiėmė tris auksinius zie-dus ir kelias desimtis doliarų pi-ningais, išsinešdino nepatėnyti. Pi-ningai buvo paslėpti valko vyge-lėje, bet vagis juos ir ten surado.

Chicagoje, i Bridgeport apribėje, nepersenai susijungizavo bendrija „Propaganda“ kningoms leisti. Or-ganizatorium... tulas Kudlius, rinkęs prenumeratų išleidimui knig-gos, jo paties surengtos, „Va-dovos Suvienytų Valstybių Piliie-čiams“. Bendrijon įstoje tik pen-ki nariai. Iki šiol dar ji nieko neveiki, rasi neuilgio pradės. Bu-vo manę leisti laikraštį, bet vė-liaus sumanė kningas leisti. Kiek girdėt, manoma daugias užsimti leidimu darbininkams brošiūrų.

„Aušros“ draugijos Chicago's kuopos sumanytai amatų mokyklai daugias žmonių labai prijaudė ir jau dedamos yra aukos. Šiomis dienomis į amatų mokyklos kasą įnešė \$10.00 p. Juozas Elijošius, lietuvis politikas, du syk buvęs iš-rinktas komisijonierium ir dabar dideliu skaičium balsų nominuotas į tą pačią vietą trečiu syk.

Mitingas apkalbėjimui apie amatų mokyklos naudą atsiliks 8 spa-lių d. vakare. Šitam mitingui ma-lonijai pavadė savo svetainę komi-sionierius p. J. Elijošius, kampas 46 gatvės ir So. Wood str. — Mitinge kalbės p.p. J. Elijošius, Dr. Graičiūnas, V. Mišeika, Miko-laitis ir kiti.

3-čia Aušros prelekcija atsisub 2 d. Spalių 1910 m., 3 val. po piet, Lietuvių klube, 3149 S. Halsted st. Skaitys Dr. A. L. Graičiūnas temoj: „Būdas išsiplėtoji-mo užkrečiamųjų ligų ir kova su joims“. Įžanga 8.00c. ypatai.

Ant Town of Lake, 1-ma Aušros prelekcija, atsisub 2 d. Spalių 1910 m., 3 val. po piet, svetainėje Davis Square, 45-os tarp Harmitage ir Marshall ave. Skaitys Keistutis Šliupas, temoj: Naujųjų laikų historijai įžanga be mokesčių.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Nepilnamečiui. Ne taip yra, kaip Sveikas manai. Tautų gyvenime ir „historijos“ ir praeties minėjimai turi savo svarbą ir nauda. Pas mus nėra amatų, pramonės; mes neturtingi ne todėl, kad neturime raštų apie amatus, apie elektrą, mašinas, bet todėl, kad pas mus nei amatininkų nėra, kad apšvietimas abelnai pas mus žemiau stovi, neg pas kitautčius. Iš kningų (nors jų keles turime, k. a. „Dailyde“, „Teknimo ama-

tas“, „Priežiūra katilių“ ir kitos parašytos ir išleistos daugiasia P. Nerio) dar niekas amato neis-moko; kninga amatininką gali vien tikrai patobulinti, nurodyti jam geresnį dirbimo būdą. Tas, ką Tamsta vadini tikru, išmintingu mokslu, yra tik pritaikymas prak-tiškai gyvenimam to, ką mokslas ištyrė. Be to mokslo, kuris Tamsta rodosi nenaudingų, mes šian-dien nei iš elektros, nei iš ga-ro naudotiesi nemokėtume. Nors mes ir daugiasia kningų apie garo ar elektros pritaikymą turėtume, tuom pramonės nepas-tumėsime, nes mažai apšvietas, neturintis supratimo apie tas pajėgas ir jų kningų nesupras, o nesuprasdamas, jų neskaitys. Reikia pirma pažinti elektrą, ar-ba garą, jų ypatybes, tasyk būs galima ir apie pritaikymą jų pajėgų kalbėti; dabar kningas apie elektrą matytų tik dirbantįs prie elektros; kningas apie stalių ir kalvių darbo patobulinimą skaitys tik stalius ir kalvis, nes mažai apšvietas, jų pajėgų nesu-prantantis ir pritaikymo nesupras. Kada pas mus atsiras staliai ar ki-toki amatininkai, tai atsiras ir kningos apie tuos dalykus, o jau atsiradus kningoms, tasyk atsiras ir tokių kningų reikalaujanti.

Kningas susipažinusiems šiek tiek su gamtos pajėgomis mes jau turime: yra „Gamtos pajėgos“ ir daug kitų (žiūr. „Lietuvos“ kningyno katalogą). O moky-tiesi amatų reikia amatų mokyk-ly. Tokia mokyklą nori Chica-goje įrengti kuopa „Aušros“ Draugijos, bet sumanytas tas neranda ganėtinai visuomenės paramos, o be to sunku ką padary-ti.

Jaigu Tėv. Myl. Draugija no-rėtų iš Tamstos nurodymų pasi-naudoti, ir leisti raštus apie ama-tus, elektriką, inžinierystę ir t.t., iš to naudos dabartiniam laike mažai bebūtų ir jų kningų nebū-tų kam skaityti.

Purėnui. Su klausimais apie išsireikšimus Sventraštėje (Bib-lijoje) reikia kreiptis prie „Drau-gijų“ redakcijos, tegi jį paaiški-na. Mės nuo savęs papriežiame, jog tie išsireikšimai nesutinka su mokslo nurodymais. Biblija yra paremta ant padavimų, o padavi-muose juk gana tankiai ir žvė-liaus sumanė kningas leisti. Kiek girdėt, manoma daugias užsimti leidimu darbininkams brošiūrų.

„Aušros“ draugijos Chicago's kuopos sumanytai amatų mokyklai daugias žmonių labai prijaudė ir jau dedamos yra aukos. Šiomis dienomis į amatų mokyklos kasą įnešė \$10.00 p. Juozas Elijošius, lietuvis politikas, du syk buvęs iš-rinktas komisijonierium ir dabar dideliu skaičium balsų nominuotas į tą pačią vietą trečiu syk.

Mitingas apkalbėjimui apie amatų mokyklos naudą atsiliks 8 spa-lių d. vakare. Šitam mitingui ma-lonijai pavadė savo svetainę komi-sionierius p. J. Elijošius, kampas 46 gatvės ir So. Wood str. — Mitinge kalbės p.p. J. Elijošius, Dr. Graičiūnas, V. Mišeika, Miko-laitis ir kiti.

3-čia Aušros prelekcija atsisub 2 d. Spalių 1910 m., 3 val. po piet, Lietuvių klube, 3149 S. Halsted st. Skaitys Dr. A. L. Graičiūnas temoj: „Būdas išsiplėtoji-mo užkrečiamųjų ligų ir kova su joims“. Įžanga 8.00c. ypatai.

JUOKELIAI.

Pati (prie pietų). — Tai ką-gi aš turiu iš to, kad tik verdu ir verdu? Nieko.

Vyras. Laiminga esi. O aš vi-suomet iš to gaunu vidurių užkie-tėjimą. („Sat. Blade“)

Duktė. — Mama, ar aš galiu mylėt du vyrus antsyk?

Motina. — Jaigu nors vienas iš jų yra nekvailas, tai negali. („Sat. Blade“).

Pona. — Aš jau dabar paskuti-nį kartą prašau, pon studentai, su-gražink man tą šimtą markių, kurį jums paskolijau.

Studentas. — Tai gražu! Kada tas amžinas griaudinimas pasi-liaus! („Kaimynas“)

Jis. Aš stebiuos, dėlko mano akis jaučia tokį minkštimą.

Ji. Mat, tamsta jās esi į gan minkštą mat, veltą įsmeigęs....

APGARSINIMAI.

NEBŪKITE ISBALE.

Išbalimas visuomet yra ženklas nesveikumo. Kraujas nustoja rei-kalingo skaičiaus raudonų gum-lėlių, kai valgis nėra tinkamai su-virinamas. Kraujo nusekimas su-mazina žmogaus energiją ir yra pavojingas dalykas, jaigu bus už-leistas. Vartokite geriausią kraujo atnaujintoją ir sustiprintoją Trinerio American Elixir iš kar-taus vyno, padarytą iš gryno, puik-naus raudono vyno ir didelės ver-tybės gydančiųjų žolių. Raudo-nasai vynes savaimi padaugina kraują, bet sumaišytas su tomis žolėmis dar geriausias tai atlieka. Kiekvienoj ligoj, kurios apraiškos yra išbalimas, stoka apetito, kūno nusilpnėjimas bei įvargimas Tri-nerio American Elixir iš kartaus vyno visuomet duoda geriausias ir greičiausias pasekmes. Mės ypatingai rekomenduojame jį iš-balėjusioms ir ligotoms moterims, o taip-gi atsisaitantiems ligoniams, kuriems reikia naujo ir sveiko kraujo. Vaisių sankrovose. Jos. Triner, 1333 — 1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Reikalingi du raidžių stetai „Lietuvos“ spaustuven. Atsai-ukianti tegul parašo kiek me-tų yra dirbė ir kokiose spaus-tu-vėse.

Draugijų Reikalai.

LIETUVIŲ RATELIO SKAITYKLA 3149 So. Halsted St. Chicago.

Atdara šiomis dienomis ir valan-domiai: Uatrinkals ir ketvergais nuo 7 val. vak. iki 9 val. vakaro; suboto-mis nuo 7 val. vak. iki 10 val. vak. Sekmadieniais (nedėdieniais) nuo 4 val. diens iki 6 val. vakaro. Skaitykloje randami visi lietuvių laikraščiai ir knigos. Skaityti gal-i-ma patėime kalygyne ir namo ne-tiesi.

DIDELIS BALIUS. Rengiamas draugijos šv. Jono Krikš-tytojo, atsisub nedėlio 2 spalio (oct.) 1910. Freiheit Turner svetainėje 3417-21 So. Halsted st. Salė bus at-daryta nuo 3 val. po piet, balius prasidės 4:30 po piet.

Kvičiame jaunus ir senus atsilankyti į šį balių. Galima bus, za-didinti gerai muzikai, gerai pasiek-ti ir linksmai laiką praleisti. Įžanga 25c. perai. Su pagarba Komitetas.

DIDELIS TEATRAS IR BALIUS. Rengiamas Lietuvos Uklinio draugijos Nedėlio 2 d. Spalio (oct.) 1910. Klauči zalyje 19 ir Loavet st. Salė bus atdaryta 4 val. Teatras prasidės 5 valanda vakare. Bus perstatyta komedija dviejų veiksmose „Godri Nalė“, ir „Nū-ruko“. Po perstatymui prasidės ba-lius su kokiama, geriausiu muzikantai Griek visus lietuviškus šokius, kurie trauksis iki nakties vėluma. Tikie-tai 25, 35 ir 50c. ypatai. Pasarga. Vasiuojantiems Halsted st. karale iki 18 gatvės 18 karai da-veš iki pat svetainės. Kvičiia visus atsilankyti. Komitetas.

Pasarga. Vasiuojantiems Halsted st. karale iki 18 gatvės 18 karai da-veš iki pat svetainės. Kvičiia visus atsilankyti. Komitetas.

Pasarga. Vasiuojantiems Halsted st. karale iki 18 gatvės 18 karai da-veš iki pat svetainės. Kvičiia visus atsilankyti. Komitetas.

Pasarga. Vasiuojantiems Halsted st. karale iki 18 gatvės 18 karai da-veš iki pat svetainės. Kvičiia visus atsilankyti. Komitetas.

Pasarga. Vasiuojantiems Halsted st. karale iki 18 gatvės 18 karai da-veš iki pat svetainės. Kvičiia visus atsilankyti. Komitetas.

Pasarga. Vasiuojantiems Halsted st. karale iki 18 gatvės 18 karai da-veš iki pat svetainės. Kvičiia visus atsilankyti. Komitetas.

DIDELIS METINIS BALIUS! Su išlaimejimų 5 dolarių aukų, pa-rengtas Draugijos šviesybės Lietuvių, Subato, 1 spalio (Oct.) 1910, Freiheit Turner saleje, 3417-21 So. Halsted st. Pradžia 7:30 val. vak. Įžanga 25c. perai. Orkestras po vadovysta A. J. Pilacko. Kvičiame visus lietuvius ir lietuviškas kuoskalindingiausias atsilankyti į šį mūsų metinį balių, prie-puikius muzikais galėsite linksmai lai-ką praleisti. Su godone. Komitetas.

Pajieškojimai.

\$10. dovany bus duota tam, kuo praneš tikrą adresą mano dukters Viktorijos po vyru Dalangaukšienės. Paeina iš Kauno gub., Saulių pav., Šilainių parap., Bausiškų sods. 1908 m., 4 lapkričio d. antru kart Bva-ziavo iš Lietuvos į Ameriką. Jmal yra 28 metų amžiaus, 5 pėdų augi-cio, tamsiai geltonų plaukų, pilky akty, dešinės rankos vidurinio pirš-tu nugalėję namus. Turėjo dviejų metų vaiką vardu Mykolą. Kai iš-vaziavo nuo manęs, neturėjas nuo jos jokios žinios. Aš jau pusę metų euo Amerikoje. Prašau, kad ji pati ar kas apie ją žino praneštų man žemiau padėtu adresu. Kas praneš, gaus pažadėtą dovaną. Ona Talserska, 166 Winter st., New Britain, Conn.

Pajieškau Jnozapu Kuokito, 13 me-tų Ameriko, pirmiaus gyven Spring Valley, Ill.; paeina iš Kauno gub., Saulių pav., Grunzių val., Normal-čių kalmo. Jis pats ar kas žino, žino-tų teikias pranešti man šiuo ad-resu: Martin Kuokitis, 2446 Carmen Av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo dėdės Pranciško Milgaudžio, rašosi Frank Miller, 10 metų atgal gyveno Pittstone, Pa., iš ten perėikė į Albert, W. Virginia. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Labardžių val., Degėlių kalmo. Ma-lonekte duoti žinias šiuo adresu: Kaz. Balvika, 5830 Grove Av., Chicago, Ill.

Pajieškau savo vyro Pilypo Grigalausko, Kauno gub., Telšų pav., Plungės parap.; 5 metai kaip Ameri-koje. Aš nuo 8 metų esu šioje Ameri-koje, atvažiavus ir niekur jo negali su-rašti. Tai jaigu kas apie jį žino, teikie malonys man pranešti šiuo ad-resu: Domicelė Grigallauskienė, 1456 So. Canal St., Chicago, Ill.

Pajieškau savo brolio Ignaco Ru-džio, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Rietavo parap., Pivarių kalmo. Gyvena apie Chicago, Ill. Meldžiū duoti žinias šiuo adresu: Amilija Rudaitė, 421 Pert st., Philadelphia, Pa.

Aš Petras Grigula pajieškau savo tėvo Povilo Grigulo 10 metų Ame-rikoj; pirmiau buvo Pittsburgh ant algiūis 3 metus, o dabar nedina bur. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Rietavos parap., Pivarių kalmo. Labai meldžiū duokite man žinias šiuo adresu: P. Grigula, 6211 Wabash ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo pusbrolio Prano Dauliaus, Vitkaus ir Jono Zilinskio; visit Kauno gub., Telšų pav., Plungės parap., Daulių kalmo. Jis pats ar kas žino, žino-tų teikias pranešti man žinias šiuo adresu: K. Jonušas, 701 W. Lombard st., Baltimore, Md.

Pajieškau pussesterės Elzbičės Ga-rlijončios; girdėjau, kad keturi me-nesiai atgal atvažiavus Amerikon. Pajieškau taip-gi draugų Jono Pet-kausko, Jokubo Garlijono ir Petro Augstakalnio. Nežinau tik kokio pa-vieto Augstakalnis, visi kiti Kauno gub., Panevėžio pav., Biržių parap. Jie patis ar kas žino, žino-tų teikias pranešti man žinias šiuo adresu: Jonas Garlijonas, 111 Harbor st., Aberdeen, Wash.

Pajieškau savo vyrą Juzapą Do-bolskį, 25 metų amžiaus, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Šilai-tes parap., Panarocio kalmo. 7 mē-nesiai kaip atvažiavo į Chicago iš Lietuvos; prasišalino nuo manęs pirm dviejų mėnesių, palieka dideliu na-ve. Kas jį žino, ar jis pats ma-lonektis duoti žinias šiuo adresu: Juzefa Dobolskienė, po tėvais Juk-kevičaitė, 4614 So. Paulina street, Chicago, Ill.

Pajieškau brolio Konstanto Ra-vinskio, pirmiau apie 5 metus gy-veno Shenandoah, Pa. Girdėjau, kad dabar gyvena kur apie Cleveland, O. Jis yra daugias panašus į anglę, ne-gu į lietuvį. Mano adresas toks: Vladas Ravinskas, 98 St. Calawies St., Mahonoy City, Pa.

Pajieškau dviejų Draugų, Jono We-nales ir Adomo Brazo, paeina iš Kauno gub., Telšų pav., Tirklių parap., Linksakų kalmo. 4 metai kaip Amerikoje; gyvena Philadelphiaj, Pa. Turia labai svarbų reikalą, mel-džiū, kad jis pats arba kas žino, duotų žinias šiuo adresu: Ignacas Mažeika, 3721 Reech st., Indiana Harbor, Ind.

Pajieškau savo brolio Adomo Po-lekevičiaus, 20 metų kaip Ameriko, girdėjau jį gyvenę New Haven, Conn. Dabar nedinau, ar ten jį tebevyvena ar kitur. Jaigu kas žino, apie jį arba jįsi patal tegul praneša šiuo adresu: Jurgis Polekevičia, 524 W. 14th Place, Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugą Jono Lu-košiono, Kauno gub., Saulių pav., Za-garės parap., Mikniškų kalmo. 4 metai gyvena Vandergrift, dabar ne-žinau kur; tegul atsiliepa šiuo ad-resu: A. H. Nanarionis, 307 Jennigs ave., Scottdale, Pa.

Pajieškau savo dėdės Juozapo Na-gėvičiaus, paeina iš Kauno gub., Saulių pav. Iš Sabaliūnų meldžiū at-siliepti šiuo adresu: Zigmondas Kundrotas, 4527 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.

Aš Petras Krakaukas pajieškau Stasio Bendorito, atkėlavusio iš Bal-timores į St. Louis. Paeina iš Sa-vaikų gub., Gyveno Baltimore 8 me-tus atgal. Prašau duoti žinias šiuo adresu: Petras Krakaukas, 128 N. Front st., Baltimore, Md.

Pajėskau savo kaimyną Francis-
kiaus Monks (Monks). Kauno
gub. Sėdintų p. Radviliškio mie-
stelis. 18 metų matėmės Chicago.
Jau kaip aš jį žinočiau arba jis
pats teikis prisijei man šio ad-
resu:

Kazys Bito,
Westville, Ill.

Pajėskau savo vyro Kleofaso Na-
wicko: prieš 3 metus išvyko į
North Land Mich. pradžioje dirbtį
riose. Nelabai didelis, 25 metų au-
staus, turi rumbą dešinėje kaklo pus-
je; paelia iš Kauno gub. Raseinių pav.
Valsgrivų parap. Jau kaip jį žino-
čiau, ar jis gyvas ar numiręs, teikis duoti
šio adreso:

Ona Nawickienė,
824 Bank st., Waterbury, Conn.

Reikalavimai.

Reikalavimai 10 užbaigusių, slėvųjų
rankomis bei atgyvųjų, 15 slėvųjų
moteriškųjų drabužių. Kreiptis į
Unity Skirt Co., 209 State St., Room
508.

Reikalavimai 15 slėvųjų prie mo-
teriško darbo — apsiūstų ir sejonų.
Mėdžiama kreiptis šio adresu:
Lidvickas Kapanavicius,
3129—3131 Westworth ave. Chicago.

Reikalavimai 3 krautinių moka-
nių moteriškųjų apsiūstų siūtų.
J. Skutas,
3301 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Reikalavimai 10 krautinių prie mo-
teriško darbo siūvimo ir vienų
primorotųjų arba fterio ir vienos
išbaigtos, kreiptis adresu:
J. A. Sivilow,
1765 Ogden ave., Chicago, Ill.

Reikalavimai 400 darbininkų į Wis-
consiną ir Michiganą mėsas, alga
nuo \$26 iki \$32 ir užlaikymus. Re-
kia užsiimti už kelių iš Chicago
(North Western Depot) \$6.65. Kreip-
kites arba parasyti laiškelį juos
kalbėti indėdams už 1c. markę at-
sakymui. Wisconsin and Michigan
employment and information Bureau,
1323 Ludington st. Escanaba, Mich.

Ant Pardavimo.

Parduodu rakandus ir pečių. Kreip-
kites šio adresu:
Mrs. Jones,
3435 Emerald ave., Chicago, Ill.

Parduodu 3 gyvenimų mūrinių
namus, 4 flatų po 5 kambarius kiek-
vienam; apatį krautuvę. Yra ga-
zas ir vėnas. Parduodama nes iš-
važiujama atgal į tėvynę. Aresdos
\$5,500, savastis verta \$12,000. Kreip-
kites: St. Kristofa, 3042 Archer
ave., Chicago, Ill.

Parduodu dvi stūbas mūrines, ab-
dvi ant 3 lubų; viena yra labai ge-
roji vietoj bizoniui, o antra apgyven-
tą. Vincent Maczkovek, 2014 —
137th st., Indiana Harbor, Ind.

Parduodu buclėnė ir grocėnė
didelę lietuvių koloniją ant Bridge-
port'o. Biznis kuogeriausia išdirbtas
per kelio mėnesius. Prieziūstis par-
davimo — savininkas perka lauką
su farma. Gera vieta lietuviui.
Kreipkites adresu: Aleksandras Dul-
cas, 3248 Illinois St.

Parduodu Grocėnė ir saldumy-
nų krautuvę su arkliais ir vežimu.
Ant 5 metų arenda pigi, lietuvių, ar
apgyventojų apydarė, vienas blokas
nuo lietuvių bažnyčios ir mokslo, nes
gera vieta lietuviui. Kreipkites,
2214 W. 23rd Pl., Chicago, Ill.

Parduodu salūnas su namais ir
rakandais, labai gerą vietą, lietu-
vių apgyventojų. Norių važiuoti atgal
į California. Prašau kreiptis šio
adreso: 3423 Auburn ave., Chicago.

Parduodu naminius rakandus (for-
niture) už labai prieinamą kainą.
Atėiti pažūrėti pas savininką galima
nuo vakaros nuo 6 iki 9 val., šventą
dieną — per visą dieną, kreipkites
sekančią adresu: 1002 Van-Buren st.
ir kamps Morgan st. iš fronto, ant
antrų lubų.

Parduodu lietuviškas salūnas ant
Canal gat. prieš fabriką. Liga ver-
čia parduoti labai pigiai. Randa tik
\$12. Prie salūno yra 3 kambariai.
Taipgi parduodu 10 Barzdauskytės
visai pigiai ir labai gražioji vietoj.
Sutinkit 1112 S. Canal gat., Chic-
go, Ill.

Parduodu buclėnė ir grocėnė
geroje lietuvių ir lenkų apgyventojų
vietoje, biznis gerai išdirbtas. Ar-
klis, vežimas ir visi įrankiai. Pir-
kė nesigraudinsit.
F. Geister,
4845 W. 14th St., Grand Works, Ill.

Pigiai ant pardavimo pulki barz-
dauskytės lietuvių apgyventojų vie-
toje, biznis gerai išdirbtas. Pardu-
mo priežiūstis — kitas biznis. Kreip-
kites adresu: 4500 Hermitage Av.,
Chicago, Ill.

Parduodu (galima imti ir aren-
dą) buclėnė ir grocėnė su namu ir
visais įtaisais, gera vieta, lietuvių
apgyventojų, biznis kuogeriausia iš-
dirbtas. Tinkama vieta lietuviui.
Tony Frisco, 519 — 23 ave ir Lake
st., Melrose Park, Ill.

NUOMON KAMBARYS.
Jau kaip norėjęs ir vyry ramų
kambarį gauti, prašom kreiptis šio
adreso: 3159 So. Halsted St., (3 floor
rear). Mrs. Dobkewiciene.

Pasikubinkit! — Savininkai išva-
žiuojant iš šio miesto parduoda la-
bi pigiai naminius rakandus. Mary-
li galima kas vakaras nuo 6 iki 9
val. arba nedidelį po pietų, šioje
vietoje: 3106 So. Halsted st. (an-
trečių lubų iš užpakalio).

Nuomon (random) atiduoda krau-
tuvę, tinkama grocėnė ir buclėnė,
su butu. Yra ledamas šrynas, ka-
lindė, lentynos ir vitas, kas reika-
linga mėsai bizoniui. Yra apgy-
ventojų lietuvių. Biznis yra čia buvęs
per keturis metus ir apsiūstas. Prašom
taisyti namo. Randa pigi. Prašom
kreiptis šio adresu: 950 — 31 pl.
Namo savininkas gyvena 3119 So.
Morgan st. Chicago, Ill.

Amtingas etlis, Jonas Dudas, per-
siskirė su šiuo svietu 6 d. Sept. 42
mėsi amžiaus, nevedęs, prašy-
šio šalyje 22 metų. Pailko tris
brolius už savo vyresnius du Lietu-
voje, o vienas Baltimoreje. Naba-
nikas prigulėjo prie dviejų drau-
gų: Kestutis ir V. Kudirkos. Kas
norėtų ką užklausti apie nabašniką,
tegi kreiptis adresu:
Vinca Dugonia,
115 S. Paca st., Baltimore, Md.

KSVERAS STRUMSKIS "LIETUVOS" KELIAUJANTIS AGENTS.

Jis lankosi valstijoje Connecti-
cut ir Massachusetts ir turi mus
paliudyjimą. Pas jį taipgi galima
užsirašyti "Lietuvą" ir duoti pi-
ningus ant tavyrų Bridgeport
Clothing Store, o mes viską pri-
sišimsime ką tik pas jį apsieluo-
site.

A. Olszewskis "Lietuvos" Išieit.

SOKIŲ MOKYKLĄ PROF. TONY L.
Molnani, visokių šokių angliškų
ir lietuviškų, taipgi tokių, kokių
dar niekas iki šiol nešoko. Užtikri-
nam, kad išmokę pas mus, galėsite
šokti by kokioj publikoj. Moklame
be skyriaus — jaučia ir sėdima.
Moklame tris vakarus per savaitę:
utarninkais, serdomis ir ketvergais
nuo 7:30 iki 10:30 val. vak. Norin-
tys mokintis eikite į svetainę 3119
So. Morgan st., Chicago, Ill.

DAILOIS GROMATOS POPIEROS.
50 gatunkų su visokiomis dainė-
lėmis gražiais skaitymais ir dailiais
konvertais tuzinas už 25c. arba 10
tuzinų su konvertais \$1.30 su pri-
statymu. Geriausia PALANGOS
TRAJANKA 30c. Reikalavimai par-
davių ir duodame garą peina. Ka-
talogus siunčiame už 4c.
M. Zukaitis,
149 Hedson ave., Rochester, N. Y.

TAISOME IR VALOME
elektrikines ir garzines lempas. Dar-
ba gerai ir greitai atliekame.
Wm. Darasis & Grikstas,
4601 So. Paulina St., Chicago, Ill.
Phone Drove 839.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisijei kelti
mokyklą, musų No. 3
katalogą, didžiausią
lietuvišką katalogą, o
didelį paprastą, kas
telpa apylyne suvili
200 ligų, vyry, moterų
ir vaikų, pasako nuo ko
jų prasidėjo, kaip jų
padėti, kaip nuo jų
apsisaugoti, kokias gy-
dutes naudoti, kokias
jos priemones ir kur jas
gauti. Pateiktai ir pe-
kės yraių krepšėnį ir
gydantį maly, Por-
tugal, Etno-ogran-
čių aparatų, Robert-
as išdirbtas, Mon-
Painy, Sūky, Drek-
jams, Madrilas, Ar-
monikų, Koncerting
Britvų, Paviliorėnų
ir Rimel kitokių ko-
nam reikalingų daly-
kų. Išdirpti šitą apga-
sting ir priėjus mums, o tuojau gausi visą dy-
kai katalogą. John L. Bagdasian, Propo-
JOHN'S SUPPLY HOUSE
2324-2326 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

2324-2326 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.

Adresas

Adresas

AR MATETE PUKIUS

27-nių PEDU LOTUS?
Scoville, Walker & McElwre's 60
akrocinę subdiviziją netoli didelio
persikirtimo punkto ties
Kedzie ir Archer Ays.

Nuo
43-cijos iki 39tai gat.
Lotai po \$290

IR VIR IAUS

Lengvas šmokestis. Paskoliname
pigiai pasistatyti namams ko-
kiems norint.

Šitų subdivizijų namai yra visi
grazi. Tai bus gražiausia apgyve-
nimui vieta pietvakarinėje dalyje, išro-
do kaip koks parkas. Vanduo, srutų
nuovados, gasas, kalvintai, mediai
Gražūs dviejų slatų namai galima
tuojau užimti po \$3,000 ir viršaus,
mėnesinis šmokestis.

Keturios kary lėijos: "Archer
Lawn", Archer 35th", "Chicago
Lawn" ir nauja "Kedzie Av." e-
lantai klausai.

Važiukite by kokiu karu ir per-
sėkit ant "Archer Av.-Limits".
Ofisias ties totals kamps Archer
ir Albany Ays. netoli 43 gat.

H. H. WALKER & CO.

201 Tacoma Building
Kamps Madison ir LaSalle gat.

THOS. I. MORGAN ADVOKATAS

Veda kriminališkas, civiliškas
bylas; parupina patentus; peržiūri
suvadintų popierus; abstraktus;
dėdė's ir t. t. Žinomas lietuviškai
visuomenės kaip teisingas ir geras
advokatas.

79 Dearborn St., Chicago.

122-330 Unity Building

Taipjau 1613 S. Halsted St.

TEVYNES MYLETOJŲ DRŠTES
CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:
Pirminkas: JONAS V. LIETKAUSKAS,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Vice-Pirminkas: Pr. Butkus,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Raštininkas: Jonas Dagis,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.
Išdėlininkas: A. J. Povilaika,
804 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygtis: J. Simanavičius,
351 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatūrinis Komitetas: J. Gabrys,
11, rue Sommerard Paris, France.
V. Jokubynas, 3152 Wallace st.,
Chicago, Ill. J. Laukis, 501 Brick
st., Valparaiso, Ind.

Mės Sujieškom.

Užsėdyjimai laiko ir galvaukio
namų priėjimas, mės sujieškomė ke-
lis: namas, geriausias kokius galima
rasti už paduotą kainą, ir etonai
juos pagarsinama. Kas išsigali imo-
kiti trečią dalį, ar daugiau, ant tų
namų tam mes traukstaus pinin-
gus paskoliname lengviausiomis iš-
lygomis.

Šitoms namus mės patariame pir-
ti lietuviams.

No. 121. 8 rimų mūrinių namas,
ant stulpų. Lotas 24x125. Randos
į metus neša \$204. Kaina \$1,600.

No. 232. 4 kambarių mūrinių na-
mas. Gerų vietų. Lotas 25x125.
Kaina \$1,600.

No. 230. 2 lubų medinis namas, 2
gyvenimui — 5 r. 1 — 4 r. Lotas
24x125. Randos neša į metus \$224.
Kaina \$1,700.

No. 156. 2 mediniai namai, 1 — 4
r. 1 — 4 r. Lotas 31x147, kampinis.
Kaina \$2,000.

No. 12. 2 namai, 4 gyvenimui po
4 r. Lotas 25x125. Randa \$384.
Kaina \$2,000.

No. 10. 2 lubų mūrinių namas, 2
gyv. po 6 kamb. Lotas 25x135. Ka-
na \$2,500.

No. 4. 2 lubų mūrinių namas, 4
gyv. po 6 kamb. Randa \$480.
Kampinis lotas 30x147. Tikrai \$3,700.

No. 217. 2 lubų mūrinių namas, 2
gyv. po 6 kamb. Lotas 25x125. Ran-
dos neša į metus \$372. Kaina \$3,900.

No. 241. 2 lubų mūrinių namas,
16 kambarių. Lotas 125x125. Ran-
da \$504. Kaina \$4,500.

No. 241. 2 lubų mūrinių namas,
4 gyven. — 5 r. 1 — 3 r. 1 — 4 r.
Lotas 25x125. Randos neša į
metus \$540. Kaina \$4,500.

No. 187. 3 lubų mūrinių namas, 3
gyv. po 6 kamb. 2 maudyklos. Lo-
tas 25x125. Gatvės užmokėtos. Ran-
da \$564. Kaina \$4,700.

No. 69. 3 lubų mūrinių namas, 3
gyv. su maudyklos. Lotas 27x125.
Randos neša į metus \$552. Ka-
na \$3,300.

No. 178. 3 lubų mūrinių namas, 4
gyv. po 6 kamb. 2 maudyklos. Lo-
tas 27x125. Randos neša į metus \$552.
Kaina \$5,500.

No. 238. 2 lubų mūrinių namas, 2
gyv. po 6 kamb. 5 r. 1 — 4 r. 1 —
mūrinių namas užpakaly. Lotas 25x
125. Randa \$624. Kaina \$5,500.
Kiekvienas iš tų namų yra vertas
gero žmogaus. Atleikite apsiūstis!

Norėdami platesnių žinių, kreipki-
tes ypatiskai į mūsų ofisą.

A. Olszewski

3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Mokykla Šokių!

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmo-
kys šokti kiekvieną jauną ar seną.
Išmokina valcų 6 rūšių ir taip, kad
gali drąsiai eiti šokti publikoje. Telp-
gi išmokys ir kitus šokius su 6 va-
karais; vakare nuo 8 valandų iki 11.
Kas moka vaikščioti, tas gali šokti
ir šokti. Kas nori mokytis tegul atei-
na į svetainę, po numeriu, 2119 So.
Halsted St. moklins kas dieną apat
šventų dienų. Prof. Julius S. prane-
ša visiems, kurie nori išmokt tų
šokių, kad atėiti sekančio adresu:
2124 South Halsted St.

Ofisas ant 3-cijos lubų. Atdaras nuo
5 iki 9 val. vakare.

Prof. Julius S. mokykla užsi-
daro June 25, ji vėl bus atdara Sep-
tember 2.
Jau pradėsim Buck ir Wing šokti
Sept. 2.

Pacific Liquor Co.

Gabrielius ir Sigall
PIRMUTINIS LIETUVIŠKAS
SALIUNAS

Užlaiko laisvą, gardią aršiekę,
kvepėjusius turkiskus cigarus, ir
importuotus gerimus. Čia atsilau-
gi lietuvių ras mandagios patar-
navimus ir gaus rodą dykai. At-
silaukvikite

308 Second Ave. So. Seattle, Wash.

Naminė Mokykla

Gramatika angliškos kalbos
mokintis be mokiniojo (ap-
daryta) \$1.00.
Vėta draugas, arba kaip
mokintis skaityti ir rašyti
be mokiniojo 15c
Naujas Budas mokintis ra-
šyti be mokiniojo 10c
Aritmetika mokimuisi ro-
kundų, su paveiksiais (ap-
daryta) 35c.

P. Mikolajnis,

Box 62, New York City

Kas užsiperks antrai šių metų pusei "Lietuvos
Ukininką" stačiai iš redakcijos, tas gaus dova-
nėlę "Vilniaus Kalendorių" 1911 metams.

3 rub. metams
1r. 50k. pusme-
D. Lietuvoje

Visiems prieinamas, kiek-
vienar reikalingas, senia-
usias lietuvių laikraštis Lie-
tuvoje eina nuo 1905 metų

2dol. 20c. met.
1dol. 10c. pusm.
Amerikoje

"Lietuvos Ukininkas"

1910 metais savo emėjams duoda:
52 No. No. "Lietuvos Ukininko"
26 No. No. "Žemės"
13 No. No. "Mokyklos"
12 No. No. "Sveikatos"
1 "Vilniaus Kalendorių" 1911 m.
Sėkly išbandymui:
Ukio padargų premijoms už geriausius ukio apra-
šymus.

Kas nori padaryti daug naudos ir smagu savo giminėms ir
geriems pažįstamiems pasilikusiems lietuvių, teuzperka
jiems "Lietuvos Ukininką"

Labai naudingas yra "LIETUVOS UKININKAS" ir Amerikoje, ir kitur gy-
venantiems lietuviams, nes daug jame jie ras žinių ir naudingų pamokymų
iš visokių šalių ir erbių.

Kas įsirašys "LIETUVOS UKININKĄ" bendrovės narius ir užmoks 25 rub-
lius (15 dol. 75c.), tas gaus "LIETUVOS UKININKĄ" visuomet dovanai.

KAINA: Lietuvoje (ir Rusijoje valstijoje) metams 3 rub. (3 dol. 65c.), pusme-
čiui 1 rub. 50 kap. (1 dol. 38c.). Užsieniuose: metams 6 rub. (3 dol. 80c.), pus-
mečiui 3 rub. 50 kap. (1 dol. 92c.). Abiejų laikraščių adresas:

Vilnius—Slėmonovskaja 10-1 Russia—Lithuania.

"Lietuvos Žinios" su "Aušrine"

Progresyviškas lietuvių laikraštis. Eina 2 kartų į savaitę.
KAINA: Lietuvoje (ir Rusijoje valstijoje) metams 4 rub. (3 dol. 20c.), pusme-
čiui 2 rub. 50 kap. (1 dol. 38c.). Užsieniuose: metams 6 rub. (3 dol. 80c.), pus-
mečiui 3 rub. 50 kap. (1 dol. 92c.). Abiejų laikraščių adresas:

Vilnius—Slėmonovskaja 10-1 Russia—Lithuania.

Mės troškimas, kad vis, kurie yra neįgimę su kitais
gyvenant, ateiti pas mus ir pamoginti mūsų tikrą ir išliki-
mą gyvenimą. Mės pasiklinimui tas didis kiti gyvenimą tarsi
nėlydė ir kaip mės tave išgydysim.

Kraujo Užnuodyjimas

Nubūgimai

Užsikimšimai

Sutimimai

Guzvos ir Susisukę Gyslos

Atsilauk tuojau įeigu eiti klapate.

State Medical Dispensary

150 SO. CLARK ST., arti Madison gatvės, CHICAGO, ILL.

Ofis valandoms nuo 10 ryto iki 6 piet. Nuo 6 iki 7 vakarais. Nedėdieniais
ir šventadieniais nuo 10 iki 12 taktai. Ypatos gydiančios gydymo turi atsilau-
ti asabiškai, nes ligos negali bet gydymos telp pasėkėjimui per susirinkimą
kaip ligoninė atsilauks pačiam. Neraišyk bet atsilauk.

Naujausias importuotas Fonografas : : : DYKAI

Bus duotas kiek-
vienam, kas už-
siperks pas mus ru-
siško tabako už
\$0. Niekio nuo jusų
daugiau nereika-
laujame tik kad
pastatume mės, savo
draugams ir pa-
tytamiems pirkti iš
mūsų firmos taba-
kų.

Šitas importuo-
tas fonografas yra
padarytas iš geriau-
sio metalo, turi di-
dėlę kietinę triu-
bą ir labai gerai
skamba. Turėdami
mūsų fonografą,
galite surengti na-
mies pauly muzikos
koncertus. Užsukite tik mažinėlę, uždėsite volliuką, ir galėsite išgirsti gra-
žiausią tautiškas, darbininkiškas ir kitokias dainas, išklausys ir operų ir ope-
rečių, didingų visokių instrumentų pavienį ir orkestru. Kitiems atsilaukiti tai viska-
bus malonu ne tik jums ir jusų leimnams, bet ir jusų pažįstamiems bei ka-
myms.

Mūsų fonografas yra geriausias, koks tik dabar gali būti. Už tokį fono-
grafą užmokėtumėte mažiau \$12. Mės duodame jums jį fonografą suvis dykai.
Pristigite tik \$50c. markėnė ir mės išsiųsime jums geriausio rusiško tabako
už \$0 ir jį fonografą draug su volliais ir nurodymais, kaip reikėtų apsiūsti. Ap-
turėję tai per express, užmoksėte likusius \$5.50. Namie galite išbandyti
mūsų fonografą, o jaus jį jums nepatiks, tai galite sugrąžinti mums ta-
baką ir fonografą, o mės sugrąžinsime jums visus įmokėtus pinigais.

Į dovaną yra suprantama ir pulki, nėra čia jokios rizikos, taigi naudokitės,
pamatysite, kad buisite užgėdinti.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO.

111-115 East 7th Street, NEW YORK, N. Y.

A. Olszewskio Banko "DAGIS"

galite apsiūpti visus
savo reikalus
TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS

Ildirba "Dovierinantis" — Kon-
traktus, Raštus pardavimo
ir visokius kitus dokumentus, ir už-
tvirtina visokius dokumentus pas
konsulitą. Inkorporuoja draugias ir
atlieka visokius kitus notarjaiskus
darbus.

Visokiuose notarjaiskuose rity-
kose kreipkitės į:
J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

F. P. BRADCHULIS

Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 805
Tel. Franklin 5178.

Lietuvos advokatas, baigęs tiem mokslus Ame-
rikoje. Veda vėskias bylas, civiliškas ir krien-
tališkas visoms teismams (judicial).

Gy. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

Dr. O. C. HEINE

Banka A. Olszewskio

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Priima pinigų taupinimui ir moka už juos 3% metus. Skolina pinigų pirkimui namų ir lietuvių miestų. Sukolektuoja žmonių pinigų padėtis kitose bankose; teigiamai iškolektuoja darbininkų neužmokėtas algas ir pasikolintus pinigus.

Padaro visokių Notarijais raštus, kaip tai: Dovicernastis, Kontrakto pirkimo ir pardavimo, Affidavitus ir visokių kitų reikalingų ir legalizacinių raštus.

Išmano pinigų visokių žemių ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant kitokių.

Perka ir parduoda namus ir lietus.

Sinčia pinigų į Rossiją, Lietuvą, ir visais dalis svieto.

Parduoda sifkortes ant visų linijų išvažiuoti ir atvažiuoti, ir išvažiavantiems Lietuvon parupina pasportus nuo Rosijos konsulo.

Mūsų kaimo visada pigesnis kaip kitų ir mūsų tarysta visuomet geresnė už kitų. Rašykite mumi apie sifkortes ir rublių kainas, o mes mielai tokius jums prisiųsime.

Rašydami mumi visada adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Knygele verta tiek aukso, kiek ji pati sveria

Jos Vardas yra:

„Kaip rašyti Laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose“.

Ko ji mokina? Ji mokina rašyti laiškus (gramatas) lietuviškoje ir angliškoje kalbose. Žmogus gali visą amžių mokintis anglišką kalbą, bet pakol jis nemėgins rašyti laišku angliškoje kalboje, tai ir angliškos kalbos niekada gerai neįsimos. O kad rašyti laiškus angliškoje kalboje, reikia tam tikros knygos, kuri nemokant mokyti. Taigi ši knygelė mokina rašyti laiškus angliškoje kalboje.

Šioje knygelėje yra daugybė laišku, visokių, reikalaujant ir atsitikimams ir visokių ypatais: laišku tėvų į vaikus, vaikų į tėvus, vaikų į mokytojus, merginų į vaikus; tarnų į darbdavius, darbdavių į tarnus ir t. t. Tie visi laišku yra abiejose kalbose, viens lietuviškas kitas angliškasis, taip kad rašėjas skaityto lietuvišką laišku ir mato kaip tą patį laišku angliškai rašyti. Kažant anglišką laišku žmogus mato kaip surišti žodį su žodžiu, kaip padaryti pilnus sakinius ir tie sakiniai įsiskverbia žmogui į smegenis taip giliai kad jis juos jau ant visada atmena. Jokia gramatika, jokia kita knyga teip greitai ir teip gerai žmogų neįmokins anglišką kalbos kaip kad virš paminėta knygelė. Žinoma pirmą paimimo šios knygelės, žmogus turi pirmiau perskaityti knygeles „Vadovėlis“ No. 1209 ir „Rankvelis“ No. 1300, kad gauti pradžią, o paskui jau imti knygelę „Kaip rašyti laiškus lietuviškoje ir angliškoje kalbose“.

Si knygelė ne vien mokina laiškus rašyti, ne vien mokina anglišką kalbą, bet dar mokina ir daugybę kitokių labai naudingų ir reikalingų dalykų, kurių pamokymų jokia knygoje nerastė. Ji mokina:

Kaip daryti kontraktus pirkimo, pardavimo, samdymo ir visokių formų biuro reikalavimų; kaip daryti vekselius skolint pinigus; kaip daryti testamentus; kaip vesti draugystę reikalus, ir visoki kitą pamokinimą. Teipgi mokina formų kaip žmonėms apsieiti visokiuose atsitikimuose; antai kaip apsieiti svečiuose, apsilankymuose, spazdinimame vieno su kitu, pakalboje vieno su kitu, kaip užsilaikyti bankietuose, vestuvėse, krikštynose, pagrabuose, atsilankant ant metinių švenčių ir t. t. Toliau knygelėje yra šimtai patarimų angliškoje kalboje išverstų į lietuvišką, kurių dar niekada negirdėjai, ir ant galo yra žodynėlis svetimų žodžių, vartojamų vyriausiose kalbose, išverstų į lietuvišką kalbą ką jie reiškia.

Si knygelė turi 233 puslapius. Yra apdaryta popieriaus apdarose ir audimo gražuose apdaruose. Ji yra verta daug pinigų, bet už pinigus mes jos niekam neparduodame. Mes ją dovanojame tiems, kurie užsirašo mūsų laikraštį „Lietuvą“ ant 18 mėnesių ir užsimoka \$3.00 prenumeratos, tai tiems duodame šią knygelę dovanų ir siunčiame „Lietuvą“ per pusantų metų. Skaityk mūsų apgarsinimą ant puslapio 7.

Kodėl teip brangią knygelę mes dovanojame už dyką? Pirmia todėl, kad mes norime kad kiekvienas lietuvis išmoktų anglišką kalbą, kad paskui galėtų užimti geresnią vietą ar darbą ir pralobti, o kada bus mūsų lietuviai turtingesni ir apsiestiesi, tai artai tiek pakils lietuviška tauta ir kultura ir mes nuo turtingesni daugiau biznio turėsime. Antra — mes norime, kad kiekvienas lietuvis skaitytų mūsų laikraštį „Lietuvą“, kuri tarnauja žmonių apšvietimui ir kultūriškam jų pakėlimui, ir ant kiek „Lietuvos“ skaitytojai pasididins, ant tiek mes galėsime pagerinti laikraščio „Lietuvos“ įturą. Pasididins skaitytojai, mes galėsime užlaikyti geriausius raštininkus, kurie parūpins žmonėms tikrai gerų ir pamokančių raštų visokiame mokslo šakose. Laikraštis turi būti žmonių mokykla, jis turi mokinti žmonis to visko kas jų gerovę reikalauja, todėl mes ir rupinamės laikraštį „Lietuvą“ tokiu žmonių mokykla padaryti.

Lietuviai jau pradeda suprasti mūsų gerą norą, nes kasdien vis užsirašo „Lietuvą“ daugiau ir daugiau, ir gavę nuo mūsų virš paminėtą knygelę dovanų, kuodidžiausiai mumi dėkavoja už jos išleidimą.

Todėl ir tu, brolis, kurs šį apgarsinimą skaitai, nelauk, ilgau, bet tuojau prisiskų \$3.00 prenumeratos už „Lietuvą“, o mes ir tau prisiųsime tą brangią knygelę dovanų ir siųsime mūsų laikraštį „Lietuvą“ per pusantų metų.

Chydamai pinigų savo laišku adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted Street. CHICAGO, ILL.

Dr. J. COLLINS

AR TURU?

Vidurinė ligos. Užkelti, ma, nedirbimo. Galvos skaudėjimas. Rėmimas. Odos ligos. Sirdies ligos. Inkstų ligos. Kepenų ligos. Hemo-roidus. Skrofulus. Nerviška nusilpėjimas. Plaučių ligos. Pilvo kataro. Neuragija. Vidurinė skausmas. Kataro nosies ir gerklės. Bronchitas. Astma. Parazitai. Ansin ligos. Akių ligos. Patrukinas. Psoriaz ligos. Visokios šleimėtos. Kirmėtos. Visokios slapas ligos. Vyrų ir moterų, šleimėtos arba chroniškos.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuviškai“. Ji yra nesudėtinga, kol kas šeimai.

Prisiekta tuojau 10 centų markiems, idant apsiųstų garsingą knygą Dr. E. O. Collins „Vadovėlis lietuvi